

fuzinar

Leto XXIII

Ravne na Koroškem, 15. januarja 1986

Št. 1

Veliko znamo in zmoremo

Ob sprejemanju planov smo rekli, da morajo biti letošnji rezultati boljši od lanskih, saj kdor obstane, tudi zaostane. Tisto, kar hočemo izboljšati, ne temelji toliko na večjih fizičnih naprezanjih, ne pomeni več garanja in znoja, zato pa zahteva vsak dan med delom mnogo več razmišljanja o boljšem delu kot doslej. Iz tega potem nujno sledi večje izkoriščanje strojev in naprav, večja produktivnost, večje število vrednih inovacij ob hkratnem manjšanju izmečka ter manjši porabi materialov, energije in zalog.

Že kar dolgo poslušamo in sami govorimo o velikem pomenu znanja in usmerjanju na tržno najbolj uspešne izdelke. Navad in načina dela sicer ni mogoče spreminjati tako hitro kot sprejemati pametna spoznanja, toda koraki v to smer so nujni. Nekaj smo jih napravili lani, še več jih moramo letos, da bomo mogli kmalu pokazati nove izdelke, nove programe, v vseh fazah dela in vedenja pa evropske standarde.

Opiranje na lastne moči je postalo (na)vodilo. Zato gre znotraj njega za našo čimboljšo organiziranost, za gibčno iznajdljivost in prilagodljivost stanju na tržiščih. Tudi naša notranja usklajenost (koordinacija medsebojnih dobav in korektni odnosi med tozdi) mora biti zanesljivo boljša kot v preteklem letu.

Ob tako poudarjenih težnjah k napredku skozi nove kvalitete pa bi bilo neopustljivo, če ne bi znali v mejah možnosti začeti

bolj odločno odpravljati človeka nevredne razmere pri nekaterih delih, ki jih žal še vedno imamo, čeprav smo na tem področju v preteklosti seveda že veliko izboljšali. Nekaj se iz davčnih olajšav le nabere in zadnji čas je, da vsaj na ta način zbrani denar obrnemo zares samo namensko.

Letošnje poslovno leto je hkrati začetek novega srednjeročnega obdobja, zato je vredno korajžno zakorakati vanj. Veliko nas je, zato veliko znamo in zmoremo. Če naše znanje še dopolnjujemo in večamo, če ga smotrno organiziramo, potem zanesljivo zmoremo tudi zahtevnejše cilje od tistih, ki smo jih dosegli doslej.

NAŠI POSLOVNI CILJI V LETU 1986

V letu 1986 je naš cilj pridelati in prigospodariti toliko, da bomo s čistim dohodkom:

- realno povečali OD na zaposlenega za 3%
- povečali sredstva za sklad skupne porabe sorazmerno s povečanjem OD
- dosegli akumulacije (računane na prosti del poslovnega sklada, s katerim upravljamo delavci) najmanj:
 - 7% v tozdih metalurgije
 - 10% v tozdih predelave
 - 8% v tozdih spremljajočih in skupnih dejavnosti
 - 4% v tozdu Družbeni standard

(Nadaljevanje na 2. str.)

Zima v železarni

(Nadaljevanje s 1. str.)

- dosegli sredstva rezerv v skladu z zakonom
- povečali produktivnost v delovni organizaciji za 3%.

SKUPNO PROIZVODNJO načrtujemo večjo le za 2,8% v primerjavi z lansko, zato pa bolj kot količino poudarjamo spremembo asortimenta. Več naj bo izdelkov, v katerih bo naše znanje.

Tozdi črne metalurgije naj bi skupaj izdelali 547.350 ton, tozdi mehanske predelave pa 22.028 ton.

IZVOZ — UVOZ

Izvoz je še vedno pogoj za redno oskrbo proizvodnje s surovinami in za normalno delo, zato mu bomo dali prednost. Odlivi za uvoz in odplačilo anuitet bodo znašali okoli 31 milijonov \$.

Celotni izvoz naj bi znašal 44 milijonov \$, od tega na konvertibilni trg 33,6 milijonov \$. Velik del prilivov bo uporabljen za kriterije skupnih družbenih potreb. Primanjkljaj deviz bomo nadomestili z združevanjem in z ukrepi.

ZAPOSLOVANJE

Pri odločanju o sprejemu novih delavcev se bomo ravnali po veljavni politiki zaposlovanja, po kateri je pogoj za zaposlovanje povečana produktivnost. Stopnja rasti števila zaposlenih, izračunana na stanje 31. 10. 1985, bo okrog 3,3%.

DOHODKOVNI ODNOSI

Zaradi pomembnosti izvoza na konvertibilno področje bo za vsak tozdi izračunana obveznost izvoza glede na njegovo porabo deviz. Če bo tozdi izvažal več, kot znaša ta obveznost, bo stimuliran, če pa bo izvažal manj, bo moral plačati svoj delež za stimulacijo drugih izvoznikov. Sistem dohodkovnih odnosov med tozdi in delovnimi skupnostmi bo enak kot v lanskem letu.

Prizadevali si bomo, da bo ustvarjen tolikšen dohodek in čisti dohodek, ki bo omogočil izplačevanje realno povečanih osebnih dohodkov, ki bodo v skladu z družbenimi dogovori.

NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA

Celotne naložbe naj bi po lanskem cenah znašale 5,8 milijard din. Sredstva zanje bomo ustvarili z amortizacijo, izdajanjem čistega dohodka v poslovna sredstva in delno s krediti. Za utemeljitev naložb bomo upoštevali merila, sprejeta v skupnih temeljih plana za obdobje 1986—1990, ki bodo merila za določitev prednosti.

Do sprejema plana bodo strokovne službe pripravile predloge poslovne politike in ukrepov za področja marketinga, razvoja, financ, investicij, kadrov, proizvodnje in kakovosti.

Cilji, ki si jih zastavljamo, nam bodo dali zaželeno nadaljnjo rast osebnega in družbenega standarda ter razvoj železarne. Dosegli pa jih bomo razen z dobrim delom tudi s sprotnim prilagajanjem hitro se spreminjajočim razmeram na trgu in v družbi.

(Vir: povzetek gradiv Delovne skupnosti za gospodarjenje)

DELAJSKI SVET ŽELEZARNE RAVNE

Ustvariti pogoje za doseganje ciljev

Delavski svet železarne je na svoji 12. seji 5. 12. 1985 sprejel naslednje pomembnejše sklepe in stališča:

● Sprejel je poročilo o poslovanju, izvajanju in doseganju ciljev. V decembru 1985 si izplačamo tretjino »13. plače«.

Ugotovil je, da v večjem številu tozdvov še niso ustanovili nobenega krožka kvalitete in se očitno njihovega pomena premalo zavedajo. Zato je pozval vsa samoupravna okolja, naj dajo tej obliki množične ustvarjalnosti večji poudarek, poslovodni odbor pa naj prek poslovodne konference zastavi akcijo.

● Delavski svet je določil predlog ciljev in poslovne politike za leto 1986 in ga posredoval v sprejem zboru delavcev.

● Določil je predlog skupnih temeljev tozdvov, delovne organizacije in sozda za obdobje 1986—1990 in ga posredoval v obravnavo zborom delavcev. Za sprejem skupnih temeljev je razpisal referendum za 20. 12. 1985.

● V zvezi z uresničitvijo predlaganih skupnih temeljev srednjeročnih planov je pozval, da se moramo zavzeti za ustvarjanje nujnih pogojev, s katerimi bomo zastavljene cilje dosegli. Poslovodni odbor naj skupaj z drugimi pristojnimi dejavniki pospeši izdelavo in realizacijo tistih projektov, ki bodo čimprej dajali najboljše poslovne rezultate in za katere je treba prednostno združevati sredstva po uveljavljenem načelu solidarnosti v skupnem interesu delovne organizacije.

● Delavski svet je zahteval, da se pri zaposlovanju in izobraževanju deficitarnih kadrov, posebno konstrukterjev, vodi čimbolj prožna politika, saj je to eden od pogojev za doseganje dolgoročno zastavljenih ciljev.

● Posredoval je v razpravo in sprejem delavskim svetom tozdvov in delovnih skupnosti predlog SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in nagrajevanje po delu v sozdu Slovenske železarne.

DOBITNIKI PRIZNANJ IN ODLIKOVANJ V LETU 1985

Na svečani seji delavskega sveta Železarne Ravne 26. decembra 1985 so podelili interna priznanja in državna odlikovanja za leto 1985. Predsednik skupščine občine Ravne na Koroškem Maks Večko je podelil državna odlikovanja naslednjim delavcem:

Red dela s srebrnim vencem za zasluge in uspehe pri delu, pomembne za napredek družbe, so prejeli: Karel Berložnik, upokojenec tozda TRO, Gvidon Kacel, predsednik poslovodnega odbora Železarne Ravne, Robert Jamšek, tozdi Energija.

Medaljo zaslug za narod za prizadevanja pri socialistični graditvi družbe so prejeli: Terezija Čiunik iz Posebne finančne službe, Marija Jelen iz KSZ, Vladimir Mak iz RPT, Miroslav Paškvan iz ETS, Emil Pori iz Vzmetarne in Janez Stiglic iz Kovinarstva.

Medaljo dela za prizadevanja in uspehe pri delu so prejeli: Margareta Kovačič iz Vzmetarne, Jože Magdič iz Pnevmatičnih strojev in Anton Zdovc iz Kontrole kakovosti.

Vsem odlikovancem čestitamo.

Delavski svet je na tej seji podelil priznanja Železarne Ravne naslednjim organizacijam in tu-

jim partnerjem: Fakulteti za strojništvo Ljubljana, INA »Naftaplin« Zagreb, Stankoimport Moskva, SM Stahl Maschinen Düsseldorf in Temeljni koroški banki Slovenj Gradec.

Vsem želimo uspešno delo z željo za dobro sodelovanje v prihodnje.

Podeljena so bila tudi priznanja »inovator železarne«, ki so jih prejeli: Vid Ratej iz SGV, Hinko Fužir iz TSD, Franc Turjak iz Kalilnice in Tone Pratkanec iz RPT.

Ob izreku priznanja »inovator železarne« želimo, da bi bilo teh priznanj za večje dosežke pri inovativni dejavnosti v bodoče čim več.

Predsednik skupščine občine je na tej seji podelil tudi listino »Svobodi in miru« v zahvalo in priznanje za vsestransko aktivnost pri ureditvi in organizaciji proslave pri odkritju Spominskega parka svobode in miru Poljana maja 1985. Listino so prejeli: tozdi Strojno-gradbeno vzdrževanje, tozdi Jeklarna, tozdi Valjar, tozdi Elektrotehniške storitve, Center za razvoj samoupravljanja in informiranja in predsednik poslovodnega odbora Gvidon Kacel.

—deja

Hkrati je podprl osnutek tez o razvoju sistema nagrajevanja v Železarni Ravne. Do konca aprila 1986 bi morali zaključiti prvo fazo razprave in pripraviti predlog konkretnih sprememb sistema nagrajevanja. Pozval je k zavzeti razpravi, da bi prišli do čimbolj sprejemljivih novih rešitev za stimulativno nagrajevanje delavcev.

Služba za sistem OD mora vsem delegatom in IO konference OO ZSS posredovati podatke o spreminjanju AOD od leta 1982 in vplivih sprememb.

● Delavski svet je sprejel usmeritve za delovanje krožkov kvalitete v Železarni Ravne.

● Priznanje »inovator železarne« v letu 1985 je podelil: Vidu Rataju, tozdi SGV, Hinku Fužirju, tozdi TSD, Francu Turjaku, tozdi Kalilnica, in dr. Tonetu Pratkanecu, tozdi RPT.

● Določil je, da priznanja Železarne Ravne za leto 1985 prejmejo:

Fakulteta za strojništvo, Ljubljana, INA Naftaplin, Zagreb, Stankoimport, Moskva, SM Stahl Maschinen, Düsseldorf in Temeljni koroška banka, Slovenj Gradec.

Vsa priznanja so bila podeljena na svečani seji v decembru.

Za priznanja železarne je delavski svet postavil več omejitev:

V Jeklolivarni

letno sme biti podeljenih le pet priznanj, nihče ga ne more prejeti dvakrat, dobi ga lahko samo DO ali samo njen delavec, zasebni obrtniki pa le izjemoma.

NEKAJ PODATKOV IZ RAZPRAVE

Vprašanje, kje dobiti v 5 letih 40 konstrukterjev za potrebe železarn, ki jih primanjkuje v vsej Sloveniji, je dobilo odgovor: razen s štipendiranjem rednih študentov tudi s študijem ob delu. Pri tem pa je treba vedeti, da potrebujemo tudi dobre konstrukterje tehnike.

Nezadovoljstvo tozda Stroji in deli, ki že vse predolgo čakajo na obnovo strojnega parka, je izzvalo več mnenj. Obveljala so take spoznanja:

— V novem srednjeročnem obdobju je dano težišče na nadomestitve.

— Železarna Ravne je dosegla sedanjo stopnjo razvoja samo zato, ker smo zmeraj združevali

sredstva in vlagali skupaj po dogovorjenih prioritetah. Zato mora biti tako tudi v prihodnje.

— Če bo strojegradnja delala za izvoz, bo imela vso prioriteto.

— Govorice, da naj bi nova organizacija železarn »razrezala« tozdr RPT, so bile zavržene kot neutemeljene.

— Sindikat je upošteval »glas ljudstva« iz tozdov, po katerem naj bi bilo prišlo od leta 1982 do danes do precejšnjega spreminjanja AOD, da so si ponekod izmišljali nove nazive delovnih mest, da bi dosegli višje grupe itn. Zato je sindikat predlagal, naj se ugotovi dejansko stanje.

Vodja službe za sistem OD je nato s podatki dokazal, da je bilo sprememb zanemarljivo malo in je povsem zmotno mnenje, da na tem področju ni reda. Bodo pa delegati in IO konference OO ZSS prejeli ustrezno analizo.

(Vir: sklepi in stališča 12. seje delavskega sveta in beleške s seje)

STANE DOLANC V ŽELEZARNI

21. decembra 1985 popoldne je član predsedstva SFRJ Stane Dolanc obiskal železarno v spremstvu visokih političnih in vojaških osebnosti. Po ogledu posodobljenih in novih obratov se je sestal z družbenopolitičnim aktivom koroške krajine. Uvodna kratka predstavitev gospodarskega in političnega stanja v štirih koroških občinah konec leta 1985 je pokazala zmerno optimistično podobo.

Tovariš Dolanc je zgoščeno prikazal najbolj bistvene značilnosti urejanja gospodarskih in političnih problemov Jugoslavije, kakor so se kazali v politično in skupščinsko zelo delavnem decembru, ko je vanje poseglo tudi predsedstvo SFRJ. Ker so o tem doslej dovolj obširno poročala že dnevna sredstva obveščanja, omenimo samo nekaj načelnih stališč, ki veljajo za daljšo dobo.

Boj za stabilizacijo naj bi dokončno uspel takrat, ko bo postal vseljusko gibanje. Naloga DPO pa je spodbuditi ljudi k temu boju. Razvoju tehnologije v svetu lahko uspešno sledimo le, če vse naše republike in pokrajini združijo pamet in kapital. To je ena od sodobnih realnosti avnojskih gesel. Zato pa je vsak nacionalizem tembolj škodljiv.

Še vedno velja Kardeljeva misel, da sta dve največji nevarnosti za samoupravni socializem primitivizem in lenoba. Zato ju je treba trajno identificirati in iztrebljati.

M. K.

Naše delo v novembru

V novembru smo dosegli predvideni plan skupne proizvodnje 91,8 odst., v kumulativni 97,5 odst. Odpremo smo dosegli 106,7 odst., v kumulativni 108,9 odst. Fakturirana realizacija je bila presežena za 66,7 odst., v kumulativni 32,6 odst., prav tako tudi prodaja na domačem trgu 78,1 odst., v kumulativni 41,4 odst. Za planom smo zaostali pri izvozu v dolarjih za 0,5 odst., v kumulativni 8,4 odst., pri dinarski vrednosti pa smo mesečni plan presegli za 20,5 odst., vendar v kumulativni še vedno zaostajamo za 2,8 odst.

SKUPNA PROIZVODNJA

V JEKLARNI so ob generalnem remontu 25 t elektro obločne peči, ki je bil prenesen iz junija, dosegli predvideni plan le 92,7 odst., kumulativno 99,0 odst. Nekaj proizvodnje je izpadlo tudi zaradi manjšega odvzema jekla Jeklolivarne. Delno so izpad nadomestili z delom ob prazničnih dnevih.

IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

V novembru je znašal izkoristek delovnega časa 75,05 odst., odsotnosti 24,95 odst. Odsotnosti so bile razdeljene takole:

— letni dopust	4,15 %
— izredno plačani dopust	0,44 %
— službena potovanja	0,30 %
— prazniki	11,79 %
— bolezn	7,12 %
— druge plačane odsotnosti	1,06 %
— neplačane odsotnosti	0,09 %

Ure v podaljšanem delovnem času pa so znašale 2,93 odst.

Prav tako so bili v novembru nekoliko slabši ostali kazalci uspešnosti, znižal se je odst. izplena, poraba elektrod in el. energije na tono jekla sta narasli, povečal pa se je tudi izmeček. Tako so dosegli v novembru nekoliko pokvarili dobre rezultate, ki jih je tozdr dosegal vse leto.

V novembru je JEKLOLIVARNA dosegla razmeroma majhen fizični obseg proizvodnje. Vzrok je v izredno zahtevnem asortimentu. Bistveno pa se je izboljšalo izpolnjevanje pogodbenih obveznosti do izvoza in namenske proizvodnje. Dobro je livarna izpolnila tudi vrednostni plan izvoza.

Zamude pri izvajanju investicijskih del v livarni težkih ulitkov in rekonstrukciji strojne kaluparnice so tudi v novembru onemogočili večjo proizvodnjo, čeprav bi glede na sprejeta naročila to bilo možno. Zato so zamude pri investicijah poleg kompliciranega asortimenta bile glavni vzrok za nedoseganje plana.

VALJARNA je na težki progi dosegla 96,4 odst., na srednji 88,6 odst., in na lahki 64,5 odst. proizvodnje. Večjo proizvodnjo na težki progi pričakujejo, ko bodo predstavniki Rade Končar dokončno namerili fino regulacijo proge. Na srednji in lahki progi se je precej povečal delež visoko legiranih jekel, ki je narasel na 28,5 odst. Težave pa nastajajo pri ogrevanju teh jekel ter pri kakovosti žagnih listov za razrez.

Predvidenega plana skupne proizvodnje v KOVAČNICI niso v celoti dosegli, saj so zaostali za 7,0 odst. Vzrok je predvsem sprememba asortimenta in namenska proizvodnja. Občuten pa je tudi izpad 1200 t stiskalnice zaradi remonta. Zaloge so se sicer v primerjavi s prejšnjim mesecem povečale. Zaostanki pa planom in presežki pri eksternih dobavah grejo na račun manjših dobav domačim tozdom. Izmeček je na meji normale, precej pa se

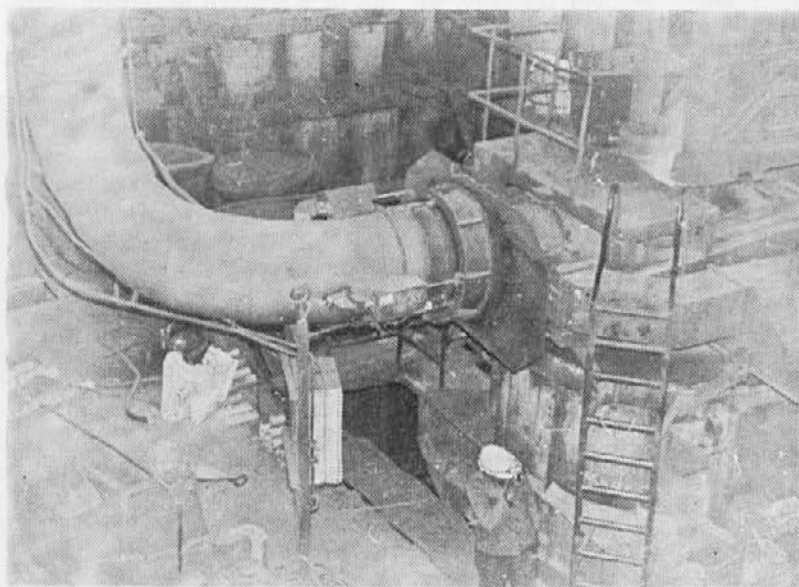
je poslabšala kvaliteta kovane robe, kar se kaže bolj pri neuspeli proizvodnji, ki pa ni bistveno višja kot v prejšnjem mesecu, vendar precej nad normalo. Kot kaže, se to stanje še ne bo tako kmalu izboljšalo.

JEKLOVLEK tudi v novembru ni dosegel predvidenega plana skupne proizvodnje. Pri vlečenem jeklu so zaostali za 34,5 odst., pri luščenem 20,5 odst. in pri žici za 23,7 odst. Plan pa je bil presežen pri brušenem jeklu za 21,3 odst. Vzrok za takšno stanje je predvsem v pomanjkanju vložka, saj Valjarna že več kot dva meseca ni izpolnila plana dobave, svoje pa je tu prispevalo tudi generalno popravilo plinske naprave za toplotno obdelavo, ki se je precej zavleklo.

Od mehansko predelovalnih tozdov so predvideni plan presegli: ORODJARNA 23,1 odst., in TRO 12,2 odst. Za planom so za-

ostali STROJI IN DELI 2,0 odst., INDUSTRIJSKI NOŽI 7,3 odst. (v tem mesecu je mirovala proizvodnja gredic), PNEVMATIČNI STROJI 2,3 odst., VZMETARNA 27,5 odst., KOVINARSTVO 13,1 odst., ARMATURE 23,6 odst. in BRATSTVO za 4,8 odst. V Strojih in delih je ostalo precej neodpremljenih odkovkov zaradi nepravilnega lansiranja v proizvodnjo. Velike težave pa so bile tudi pri ulitkih za izvoz. Neugoden asortiment nožev je vplival na zaostanek v proizvodnji v Industrijskih nožih. Pnevmatični stroji pa so imeli težave zaradi povečanja bolniških izostankov in dopustov. Vzmetarno pesti droben asortiment ter pomanjkanje naročil za vzmetne palice. V TRO primanjkuje naročil predvsem v oddelku krožnih žag, težave pa so tudi z delavci, ki so v invalidskem postopku. Armature imajo

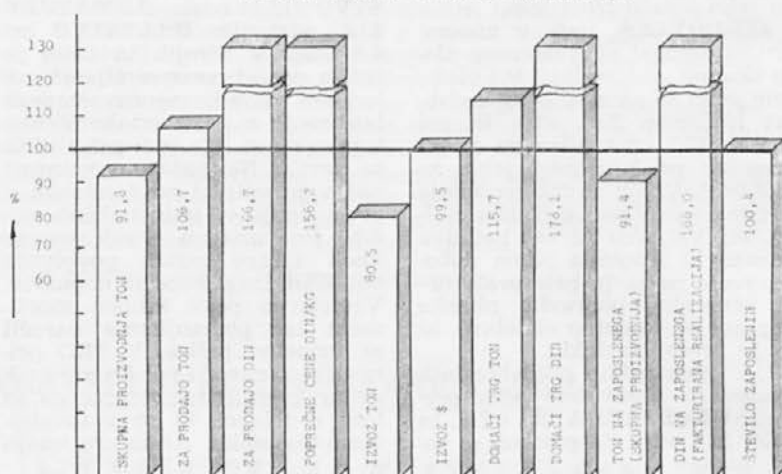
ZELO UČINKOVITA ČISTILNA NAPRAVA

V Jeklarni I so z učinki švedske čistilne naprave, katere deli sesajo prah direktno iz peči, v prvem letu delovanja zelo zadovoljni. Od tega, kar zajame, ostane 99 % v filtrihi, zato je v okolju tudi do sedemkrat manj prahu kot v novi topilnici, kjer naprave ni. H. M.

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE PROIZVODNJE											
	SKUPNA PROIZVODNJA TON		ODPREMA TON		FAKTURIRANA REALIZACIJA DIN		IZVOZ \$		IZVOZ DIN		DOMAČI TRG DIN	
	novem.	kumul.	novem.	kumul.	novem.	kumul.	novem.	kumul.	novem.	kumul.	novem.	kumul.
JEKLARNA	92,7	99,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	78,3	84,9	74,6	80,7	123,7	117,1	105,1	113,2	122,6	117,7	123,9	117,0
VALJARNA	92,5	98,1	121,1	117,0	135,8	145,0	139,9	97,1	123,3	132,5	202,3	157,0
KOVAČNICA	93,0	99,1	93,8	107,1	168,2	181,9	93,1	94,5	115,1	92,0	140,6	151,3
JEKLOVLEK	73,8	83,2	67,4	83,0	163,7	113,5	91,6	32,4	102,0	30,0	172,3	115,5
GRODJARNA	123,1	100,3	124,6	105,1	235,4	167,2	-	-	-	-	235,4	164,7
SIROJI IN DELI	95,0	90,8	91,3	91,7	173,4	141,9	106,3	111,8	142,3	113,3	139,0	149,0
- NOŽI, BRZOREZ. OROD.	92,7	79,6	88,1	81,9	135,1	106,7	75,1	77,4	88,6	75,8	163,4	123,3
- GREDICE	1,4	70,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	50,3	74,7	88,1	81,9	139,3	111,5	75,1	79,4	87,2	82,3	169,3	121,3
PNEVMATičNI STROJI	97,7	93,7	102,8	92,4	205,1	156,1	144,7	229,7	1804,9	256,0	179,2	154,5
VZMETARNA	72,5	76,9	74,0	77,7	134,3	108,3	200,0	117,3	132,5	93,0	134,5	109,6
T R O	112,2	112,0	86,7	101,1	133,4	114,4	64,5	82,9	73,3	87,0	150,4	122,2
KOVINARSTVO	86,9	90,9	89,4	87,3	95,1	91,0	70,3	57,2	84,4	62,8	96,7	92,4
ARMATURE	76,4	65,3	89,3	54,1	123,0	96,4	46,2	29,5	61,5	35,5	232,5	192,3
BRATSTVO VARVARIN	95,2	81,3	45,6	58,5	48,6	74,9	-	-	-	-	43,6	74,5
KALILNICA	-	-	-	-	157,7	194,6	-	-	-	-	152,7	194,6
STORITVE DRUGIH TOZD, DS	-	-	-	-	133,5	106,3	-	-	-	-	180,5	106,3
DELOVNA ORGANIZACIJA	91,3	97,5	106,7	103,9	165,7	132,6	97,5	91,6	120,5	97,2	173,1	141,4

DOSEGANJE PLANIRANIH OUVSEKOVITI V NOVEMBRU 1986

precejšnje težave z litino iz Jelšingrada, pestijo pa jih tudi visoke zaloge gotovih izdelkov, ki so bili izdelani za Bolgarijo. V Kovinarstvu pa se še nadalje pojavljajo težave iz preteklega obdobja.

NABAVA

Po nekajmesečni zaporu prekomerne dostave starega železa smo zaradi znižanja zalog spet pričeli z normalnim prevzemom starega železa, ki ga je trenutno dovolj na zalogi. Normalizirala se je tudi dobava ferolegur, problematična je samo granulacija Fe Si in Fe Cr carbure, katerega nam dobavljajo Jegunovci. Takšno stanje bo še najmanj do druge polovice 1986. leta.

Nabava pomožnih materialov se na nekaterih področjih izboljšuje, še vedno pa so posamezni artikli problematični. V zadnjem času nastopajo težave predvsem pri brusnih ploščah, ki se izdelujejo na bazi silicijevega karbida. Ta problem nastaja zaradi tega, ker je surovina iz uvoza, proizvajalci pa zahtevajo devizno soudeležbo oziroma odkup surovin s plačilom v tuji valuti.

Pri črni metalurgiji smo imeli težave z nabavo debele pločvine in z nabavo nerjavnih oziroma ognjevarnih pločevin za potrebe vzdrževanja. V novem-

bru so nastopile delne težave tudi pri dobavi ulitkov iz sive litine in drobnih zvarjenecv za program preoblikovalnih strojev.

Na področju kooperacije je prišlo do zakasnelih dobav pri zobnikih iz Litostroja, ker jim nismo pravi čas dobavili surovcev.

IZVOZ

Novembrski konvertibilni izvoz smo presegli za 26,3 odst. K tako visoki izpolnitvi izvoznega načrta so močno prispevali tozdi mehanske predelave, ki so v tem mesecu dosegli največji izvoz v primerjavi z izvozom, ki so ga realizirali v prejšnjih mesecih 1985. leta. V skupnem izvozu so bili udeleženi kar 41 odst. Mesčna realizacija na konvertibilno tržišče tako znaša 98,6 odst.

V novembru je bilo zaključnih precej naročil za prihodnje leto. Tako je za metalurške tozde že dovolj naročil za I. kvartal.

OSKRBA Z ENERGIJO

V novembru je bila dobava primarnih energetskega medijev zadovoljiva, redna pa je bila tudi proizvodnja sekundarne energije. Vsi porabniki so bili oskrbljeni tako s primarno kot sekundarno energijo. Nekaj motenj je bilo le konec meseca, ko so se izvajala dela na plinovodu v reducirni in mešalni postaji. Vendar je takrat večina peči mirovala, obratovala so le žarilne peči in kotlarna.

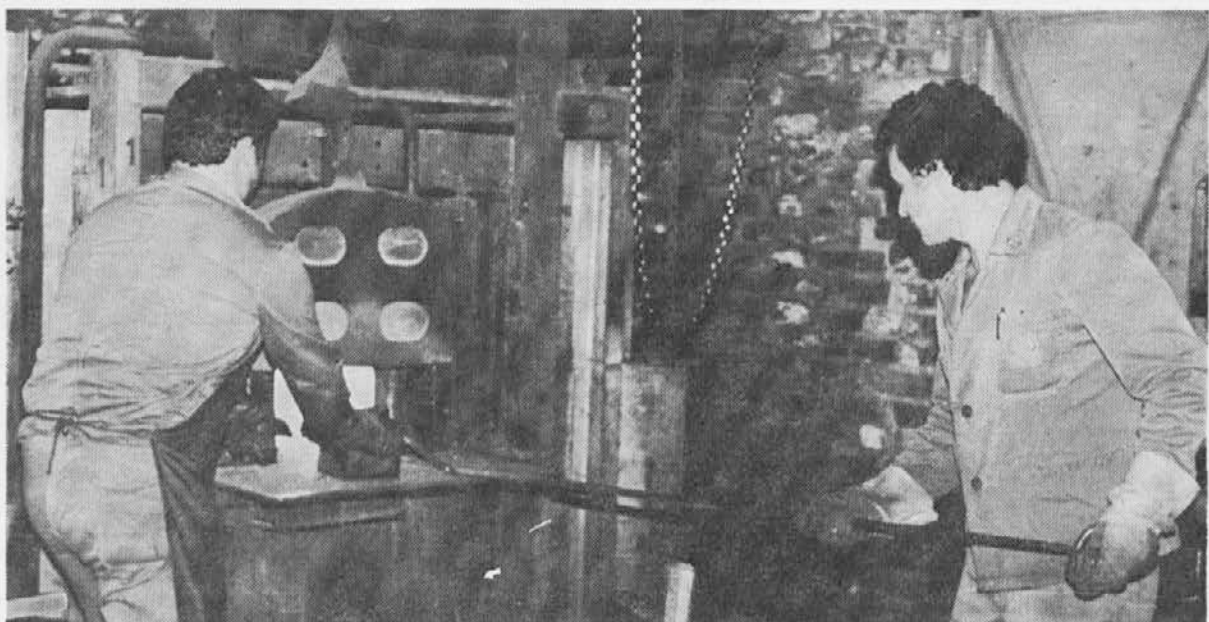
Poraba energetskega medijev:

— elektro energija	19.923.117 kWh
— zemeljski plin	5.301.209 Sm ³
— butan propan	215.986 kg
— mazut	778.390 kg
— karbid	13.410 kg
— acetilen	402 m ³ n
— hladilna voda	1.482.030 m ³
— higienska topla voda	7.830 m ³
— para	4.766.000 kg
— kisik	508.527 kg
— komprimirani zrak	5.761.000 m ³ n
— dušik čisti	12.630 m ³ n
— dušik tehnični	11.600 m ³ n
— argon	8.826 m ³ n

Slabše je stanje pri zaključevanju naročil za mehansko predelovalne tozde, pnevmatiko in valje.

UVOZ

Zaradi novih zunanjetrgovinskih zakonov, ki začenjajo veljati s 1. 1. 1986 in ponovno uvažajo devizni centralizem, smo v novembru pospešili nabavo A materialov, s čimer smo zagotovili vsaj minimalne zaloge za prehod v novo leto. Posledica te akcije je, da smo z vsemi materiali dobro oskrbljeni. Problem se je pojavil samo pri grafitnih elektrodah, ker je izpadla dogovorjena dobava iz Poljske. Vrzeli smo intervencijsko izpolnili s hitro dobavo od Steega iz Avstrije.

Zalaganje

Iz dela sindikata

Na programsko-volilni konferenci sindikata, ki je bila 23. decembra lani (zato več o njej prihodnjič), je med drugim predsednik IO konference **Franjo Miklavc** ocenil razmere, vloge, učinkovitost in dejavnost sindikata v Železarni Ravne v zadnjih dveh letih ter predstavil njegovo organiziranost v letu 1985.

Oceno so predtem obravnavale vse osnovne organizacije in jo potrdile.

OCENA RAZMER V ŽELEZARNI RAVNE V LETIH 1984 IN 1985

Prvo polletje 1984 je bilo v znamenju priprav in izvedbe obravnave zaključnih računov, evidentiranja delegatov za organe samoupravljanja, sprejema Pravilnika o stanovanjskih razmerjih, sprejema sporazuma o gradnji objektov družbenega standarda v občini in krajevnih skupnostih ter priprav na referendum za krajevni samoprispevek. Drugo polletje smo pričeli z izvedbo volitev v organe samoupravljanja in s pripravami na ožimnico. Najodmevnejši aktivnosti sta bili obravnava, sprejem in izvajanje ukrepov za izboljšanje poslovnih rezultatov ter obravnava tez o spremembah sistema osebnega prispevka, minulega dela in panožnega sporazuma o osebnih dohodkih. V celotnem letu smo nekajkrat obravnavali problematiko malic in nadomestil invalidom ter v drugem polletju še problem nadomestil za dopust in bolniško. Osnovne organizacije sindikata so največ pozornosti posvetile problemom dela v svojih okoljih, uresničevanju plana in vsebine dela organov samoupravljanja ter aktualnim dogodkom. Veliko truda je bilo vloženo v obravnavo in sprejem Pravilnika o stanovanjskih razmerjih v okoljih, kjer ga v prvi fazi niso sprejeli (Industrijski noži, Pnevmatični stroji, RPT, Komerciala, Stroji in deli ter TRO). V prvi fazi tudi niso bile uspešne volitve v Valjarni. Velikokrat so bile takrat, ko so se povišale cene izdelkom široke potrošnje, izrečene kritike na tako divjo inflacijo in rast cen. V zvezi s tem so bila postavljena vprašanja

o učinkovitosti raznih organov od občine do federacije in o vlogi sindikata.

Po fizičnih kazalcih proizvodnje smo v letu 1984 sicer napredovali, nismo pa dosegli načrtovanega, čeprav so bili vloženi veliki naporji za normalno poslovanje. S končnim rezultatom, predvsem z ustvarjenim dohodkom, pa ne moremo biti zadovoljni, saj je predvsem iz tega kazalca razvidno, da nismo uspeli ujeti inflacije. Že ob začetku leta smo ob dokaj dobri obravnavi zaključnih računov v akcijskih programih postavili nujnost doseganja boljših rezultatov, vendar smo se v praksi še zmeraj obnašali po starem. To je pogojevalo nižjo rast osebnih dohodkov, ki so v 8 mesecih toliko nazadovali v primerjavi s poprečjem SR Slovenije, da je bilo nujno ukrepati. Postavljeni so bili višji mesečni cilji eksterne realizacije in izvoza ter višjih osebnih dohodkov, pogojeni z doseganjem teh ciljev. Že prvi mesec so bili cilji doseženi in zadovoljstvo z osebnimi dohodki je bilo večje. Da smo sposobni

potrebnega dohodka za normalno poslovanje v posameznem kvartalu, preverili smo organiziranost in delovanje samoupravnih delovnih skupin ter se dogovorili za njihovo »oživitev«, pričeli smo z uvajanjem krožkov kvalitete in akcijo »Predlagaj kaj koristnega«.

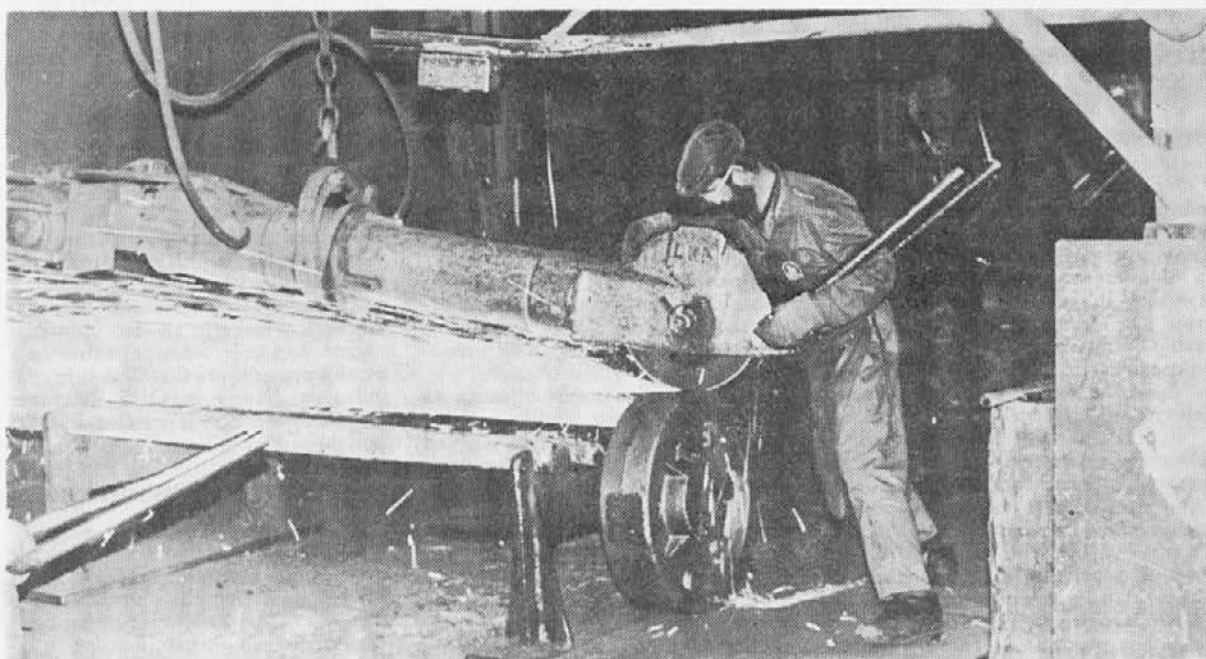
Aktivnosti iz preteklega leta za večji splošni red in delovno disciplino smo dopolnili z ukrepi na področju tehnološke in poslovne discipline ter leto 1985 proglasili za leto kvalitete z usmerjenim delovanjem na tem področju skozi vse leto. Tem in drugim smo še dodali aktualne naloge ter usmeritve v drugem polletju, med katerimi je imel največji odziv cilj za takojmenovano »trinajsto plačo«.

Drugi del značilnosti tega leta se kaže v pripravah na splošne volitve v letu 1986 in pripravah na občne zbornice ter volitve v sindikatu. Prva in druga faza evidentiranja za volitve '86 sta bili časovno in vsebinsko dobro opravljene, premalo je bilo evidentiranih le nosilcev odgovornejših funkcij, največ pa je bilo predlogov za zmanjšanje števila delegatov in delegacij. V vseh okoljih pa je bila prisotna bojazen, da bo pri podpisovanju izjav o sprejemu kandidature veliko problemov.

jega kvartala. Posebej uspešno teče akcija koristnih predlogov, manj pa smo uspešni pri uvajanju krožkov kvalitete in izboljševanju dela samoupravnih delovnih skupin ter pri tehnološki disciplini.

V zadnjem letu se je večkrat pojavilo mnenje, da predvsem poslovodni odbor posiljuje vsa okolja, tudi družbenopolitične organizacije, z različnimi predlogi in ukrepi ter da mnenje drugih ne zaleže preveč; postavlja se vprašanje, kje in kaj so organi samoupravljanja in družbenopolitične organizacije. Pri tem je treba opozoriti na odločenost poslovodnega odbora, da vztraja pri izvajanju aktualnih nalog in usmeritev ter pri uresničevanju ciljev in planov, ki smo jih samoupravno sprejeli. Opozoriti velja tudi na to, da posamezniki ter skupine razumejo in sprejemajo naloge, vlogo in odgovornost poslovodnega organa zelo različno.

Iz ocenjenega obdobja je razvidno, da se sindikalna dejavnost v Železarni še vse premalo krepi. Predvsem je izpostavljena preslaba angažiranost celotnega članstva (izvršnih odborov v samoupravnih delovnih skupinah) ter preslaba povezava osnovnih organizacij sindikata z višjimi nivoji sindikalne organiziranosti. Za slednje je oce-

Na rafami

je, tako da smo s tem materialom normalno oskrbljeni.

V novembru smo bili zelo aktivni tudi pri uvozu opreme. Zaključili in delno avansirali smo opremo iz kredita IFC za tozda TRO in Jeklovlek, sklenili pa smo tudi več novih pogodb za opremo za namensko proizvodnjo.

PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Prodaja na domačem trgu je bila v novembru presežena za 15,7 odst., v kumulativu 15,9 odst., vrednostni plan pa za 78,1 odst., v kumulativu 41,4 odst. Za količinskim planom so zaostali Jeklovlekar 25,5 odst., Jeklovlek 36,7 odst., Stroji in deli 12,2 odst., Pnevmatični stroji 9,8 odst., Vmetarna 32,7 odst., Kovinarstvo 11,1 odst. in Bratstvo 54,4 odst. Za vrednostnim planom pa je zaostalo le Kovinarstvo 3,3 odst. in Bratstvo za 51,4 odst. Kot že v preteklih mesecih je tudi v novembru ponekod primanjkovalo naročil in tudi ustreznega vložka.

in da še imamo rezerve, dokazuje doseganje ciljev v naslednjih mesecih. Ker so bili naravnani predvsem na količino, smo hitro ugotovili, da brez ustrezne kvalitete in zniževanja stroškov ne bomo dosegli želenih rezultatov. Da je teže napredovati na tem področju, kaže že obravnava in sprejem predloga dohodkovne gospodarnosti v osebnem prispevku, ko najodgovornejša struktura delavcev niso bile pripravljene prve prevzeti odgovornosti za doseganje rezultatov, ki bi zagotavljali normalno poslovanje. V okviru obravnave tez o osebnem prispevku je zaslediti nekaj podobnega, in sicer, da vsi, tudi politični aktivisti, pri tem nismo imuni. Več kot dve leti smo kritizirali nedoslednosti pri izvajanju sistema in dokazovali razhajanja osebnega prispevka z rezultati, ko pa smo v tezah zasledili naravnost na večjo konkretnost in doslednost izvajanja sistema, smo bili pripravljeni ostati kar pri starem.

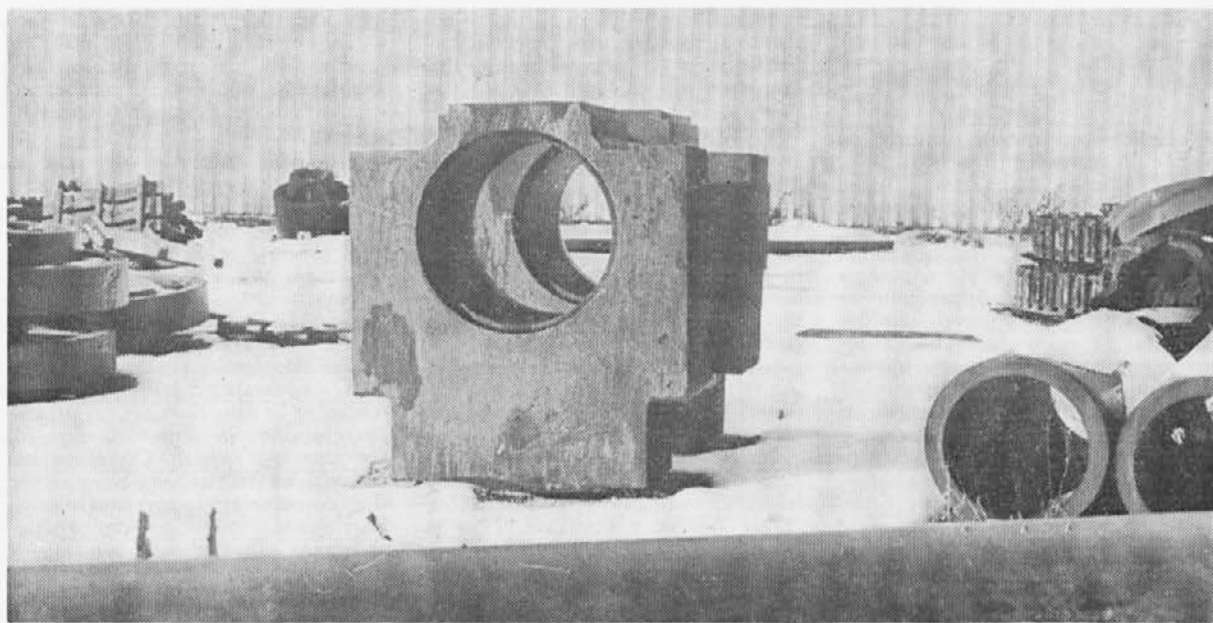
Leto 1985 smo pričeli s pregledom uresničevanja ciljev v preteklem letu ter novimi aktivnostmi in cilji. Mesečne cilje smo povezali z doseganjem

Tretja značilnost leta 1985 pa je visoka rast osebnih dohodkov, inflacije in cen, kar se negativno odraža na področju zaostrenih razmer pri delitvi osebnih dohodkov. Kljub temu da je višina osebnih dohodkov pasno pogojevana z rezultati dela in poslovanja, večina zahteva rast osebnih dohodkov v skladu z rastjo cen, ne glede na rezultate. Tako je v več okoljih zaradi nekoliko nižjih osebnih dohodkov, v večji meri zaradi slabših rezultatov, prišlo do zaostrenih razmer v obliki nujno sklicanih sestankov samoupravnih delovnih skupin (v Industrijskih nožih, Vmetarni, Jeklovlekar in Jeklovleku) ter do prekinitve dela (v Jeklovleku in v oddelku brusilnice v Pnevmatičnih strojih). Za vse primere je značilno, da predvsem vodstva tozdrov niso upoštevala možne reakcije zaposlenih in niso dovolj hitro primerno ukrepala, čeprav so reakcijo — glede na dosežene rezultate — lahko pričakovala.

V letu 1985 so rezultati poslovanja tako po fizičnih kot finančnih kazalcih dobri, kar potrjujejo predvsem periodična obračuna drugega in tret-

na, da so presplošni, s preveč obljubami in premajhno učinkovitostjo. Zaskrbljujoče je spoznanje, da razvoj samoupravljanja stagnira ter na področju samoupravnih interesnih skupnosti celo nazaduje. Ljudje menijo, da se vse preveč odloča v raznih »vrhovih« z raznimi administrativnimi ukrepi, tako da dalavcem v temeljnih okoljih ostane več ali manj izvajanje.

Izredno negativna je ocena samoupravnih interesnih skupnosti in njihovih strokovnih služb, ki jih imenujemo »odtujeni centri moči«. Še vedno je veliko pripomb na gradiva in ponujene predloge, ki so brez razlag, argumentov in primerjav ter večkrat posredovani v prekratnem roku za obravnavo. Po področjih je največ kritik na stanovanjsko, komunalno in cestno skupnost. Razvoj samoupravljanja in političnega dela je v veliki meri pogojen s padanjem družbenega standarda, osebnih dohodkov ter pokojnin, za katere zahtevajo, da jih v širši družbeni skupnosti čimprej uredimo. Ljudje zahtevajo, da najodgovornejši dejavniki v družbi zagotovijo ustrezne ukrepe za obvladova-

Tihožitje v belem

nje cen ter inflacije. Menijo, da je ne-
učinkovitost povezana z neustrežno
odgovornostjo in kadrovsko politiko
predvsem na višjih ravneh, od občine
dalje.

VLOGA IN UČINKOVITOST SIN- DIKATA V ZADNJIH DVEH LE- TIIH

Čeprav večina sprejema sindikat
kot delavsko organizacijo, so aktivni
v njej le posamezniki, predvsem pred-
sedniki in nekateri člani izvršnih od-
borov. Veliko je članov, ki ne glede
na svoj prispevek menijo, da jim mora
sindikat zagotavljati čim boljši
standard in socialno varnost. Zato
svoje organizacije ne sprejemajo kot
»svojo«, ampak kot forum oz. orga-
ne organizacije, ki dela bolj po željah
in navodilih vodstvenih struktur v
delovni organizaciji, občini in širše.
V sindikat ni prevelikega zaupanja,
čeprav se velikokrat, predvsem pa v
primerih osebne stiske, obvezno obra-
čamo nanj. Ljudje menijo, da sindi-
kat premalo naredi za delavca in da
ni sposoben bistveno prispevati k re-
ševanju odprtih vprašanj današnjega
dne ter nadaljnjega razvoja naše dru-
žbe. Dejstvo je, da velik del članstva
ne pozna statuta Zveze sindikatov,
vloge in nalog sindikata, kot so opre-
deljene v Ustavi, Zakonu o združe-
nem delu, Zakonu o delovnih raz-
merjih in drugih zakonih ter v naših
samoupravnih aktih ter v Pravilniku
o organiziranju in delovanju osnov-
nih organizacij sindikata.

V pomoč pri delu osnovnih orga-
nizacij sindikata so še najbolj uporab-
na stališča, predlogi, sklepi, usmeritve
in navodila izvršnega odbora konfe-
rence, medtem ko so usmeritve vseh
višjih nivojev sindikalne organizira-
nosti presplošne in za konkretno
prakso ne dovolj uporabne, večkrat
pa tudi prepozne. Večji del članstva
meni, da sindikat premalo prispeva
k reševanju odprtih vprašanj in pro-
blemov v naši družbi in da se njego-
va stališča tudi zaradi premajhne an-
gažiranosti ter vztrajnosti ne uposte-
vajo pri odločanju v organih samo-
upravljanja, posebej pa ne v skupščin-
skem sistemu. Na aktualne probleme
običajno reagira le izvršni odbor, ki
le v redkih primerih za reševanje ak-
tivira celotno članstvo po delovnih
skupinah. Pri obravnavi aktualnih
problemov je posebej izrazito ocenje-
no povsem forumsko delovanje višjih
nivojev sindikalne organiziranosti, ki
ne upoštevajo stališč iz osnovnih or-
ganizacij sindikata.

Sposobnost usklajevanja različnih
interesov je večja v osnovnih organi-
zacijah sindikata in na ravni delovne
organizacije, navzven pa običajno ni-
smo dovolj uspešni, kar velja tudi za
usklajevanje naših interesov z interesi
širše družbe ali delavskega razreda
kot celote. Pred obravnavo pomemb-
nih vprašanj na organih samoupravl-
janja se do teh običajno opredeli iz-
vršni odbor in le malo je primerov,
da se organizira predhodna javna
obravnavna v okviru osnovnih organi-
zacij sindikata na delovnih skupi-
nah. Sprejeta stališča se običajno na
organih samoupravljanja predstavijo,
manj pa je primerov, ko bi se vsi čla-
ni izvršnega odbora ali osnovnih or-
ganizacij sindikata borili za njihovo
uvajanje in sprejem; to je prepu-
ščeno delegatom v teh organih.

Dovolj celovito usposobljenega za
uresničevanje vloge sindikata je v
okoljih le manjši del članstva (povsod
le nekaj posameznikov). Obveščanje
celotnega članstva po delovnih sku-
pinah o nalogah, konkretnih aktiv-
nostih in stališčih do posameznih
vprašanj je skromno. Informiranost
seže običajno le do izvršnega odbora
in včasih celo samo do predsednika.
Prenos informacij do višjih nivojev
in obratno kasni ali pa ga sploh ni.
Programi dejavnosti, različnih nivo-
jev sindikalne organiziranosti niso
usklajeni, kar velja tudi za programe
drugih družbenopolitičnih organiza-
cij in organov samoupravljanja, in to
predvsem izven delovne organizacije
(občina in širše).

ORGANIZIRANOST SINDIKATA V LETU 1985

V Železarni Ravne so vsi zaposleni,
razen enega delavca v TOZD RPT,
člani ZSS, organizirani pa so v 29
osnovnih organizacij. Manj kot 100
članov je v 7 OOS, med 100 in 200
članov je v 9 OOS, med 200 in 300
članov je v 7 OOS, med 300 in 400 čla-
nov je v 1 OOS, med 400 in 500 čla-
nov je v 3 OOS, in nad 500 članov je
v 2 OOS. Najmanjša OOS (po številu
članov) je v PFS (poprečno 47) in naj-
večja OOS v Jeklolivarni (poprečno
582). Vse OOS so združene v konfe-
renco OO ZS Železarnne Ravne, v ok-
viru katere je odgovoren za koordi-
nacijo dejavnosti predvsem 11-član-
ski izvršni odbor konference in 10
petčlanskih komisij za različna inte-
resna področja. V zadnjem obdobju
se kot najučinkovitejša oblika delova-
nja sindikata na nivoju DO uveljavlja
akcijska konferenca v obliki skupnih

zasedanj predsednikov OOS (ki so tu-
di delegati konference) in IO konfe-
rence.

Konferenca se povezuje v koordi-
nacijski odbor sindikata SOZD SZ, v
katerem imamo dva delegata in enega
člana v vsaki od desetih komisij
pri KOS SOZD SZ.

OOS se direktno povezujejo v ob-
činsko organizacijo sindikata Ravne,
razen treh OOS v dislociranih TOZD
(Kovinarstvo, Armature in Bratstvo),
ki se povezujejo v sindikalno organi-
zacijo svoje občine (Mozirje, Radlje
in Varvarin). V občinskem svetu sin-
dikata Ravne so OOS zastopane z
dvanajstimi delegati in s štirimi v
predsedstvu. V odboru sindikata de-
lavcev Kovinske in elektro industrije
občine Ravne je osem delegatov in v
ostalih organih pri OS ZS deluje ena-
indvajset članov iz OOS Železarnne
Ravne. V RS ZSS je en član iz OOS
Železarnne Ravne.

DEJAVNOST OSNOVNIH ORGA- NIZACIJ

OO so največ pozornosti posvetile
problemom v svojih okoljih. V okvi-
ru tega je bila posebna pozornost na-
menjena obravnavi, sprejemanju ter
realizaciji vseh aktualnih nalog in ci-
ljev, ki smo jih izpostavili v delovni
organizaciji septembra 1984 ter so
jih v vseh okoljih še konkretizirali
glede na svojo dejavnost in razmere.
Na drugem mestu je vsebina dela or-
ganov samoupravljanja ter odločitve,
ki smo jih sprejemali, manj pa smo
spremljali delo delegacij in samo-
upravne delavske kontrole. Veliko-
krat je v vseh osnovnih organizacijah
tekla beseda o sistemu delitve oseb-
nih dohodkov (VED, AOD, OP),
problemih družbenega standarda ter
socialne varnosti in o cenah ter infla-
ciji. Dobro smo opravili vse naloge
za volitve, tako v preteklem letu za
organe samoupravljanja v tozidih, DO
in SOZD, kot letos za splošne volitve.

Obravnavna zaključnih računov je
v železarni že utečena, premalo po-
zornosti pa posvečamo periodičnim
obračunom, kar je povezano pred-
vsem s kratkim časom za obravnavo.
Pogosto je na dnevnih redih tudi
problematika zaposlovanja — pred-
vsem žena, sklepanja in prenehanja
delovnega razmerja, premeščanja ter
kršitev. V zadnjem obdobju se stop-
njujejo opozorila na prepočasno od-
pravljanje težkih, nevarnih in zdrav-
ju škodljivih pogojev dela, nadome-
ščanje zastarelih strojev in naprav.
Vse osnovne organizacije so se več-

krat jasno opredelile, da je treba pro-
blem pokojnin takoj rešiti, prav tako
se ne strinjajo s togim in neživljenj-
skim izvajanjem predpisov, ki opre-
deljujejo pravice delavcev — invali-
dov do nadomestila OD. Kot lani so
tudi letos delavci že v času obravnave
predloga za krajevni samoprispevek,
ki je bila dovolj široko in kvalitetno
izvedena, jasno povedali, da niso za-
dovoljni z razmerami v družbi in da
zaradi pomanjkljivosti v preteklosti
ter zaradi nezaupanja, da bodo sred-
stva učinkovito porabljena, niso pri-
pravljeni del že tako nizkega OD na-
meniti za razvoj kraja. Več bi morali
narediti za podružbljanje družbene
samozasčite, ki ni ustrezna razmeram,
v katerih smo. V osnovnih organiza-
cijah smo preredko ocenjevali poli-
tične razmere in klimo v lastnih oko-
ljih, zato so v posameznih primerih
nastale konfliktnost — zaostrene situ-
acije, ki bi jih lahko na podlagi real-
nih ocen in pravočasne reakcije pre-
prečili. Za rekreativno udejstvovanje
je velik interes in temu primerna je
tudi organizacija aktivnosti v osnov-
nih organizacijah, manj uspešni pa
smo vsekakor pri organizaciji kultur-
nega življenja oziroma delovanja za-
poslenih.

Iz poročil in razprav na občnih
zborih so v vseh okoljih enotno izra-
žene naslednje usmeritve:

— dobro delo, kvaliteta, varčeva-
nje, znanje, inovativnost in ustvarjal-
nost ter naslonitev na lastne moči,
vse to bo določalo naš nadaljnji raz-
voj

— sposobnost, prizadevnost, ust-
varjalnost, znanje, učinkovitost ter
rezultati morajo biti merila za deli-
tev ustvarjenega

— razvejan in učinkovit sistem so-
cialističnega samoupravljanja ter eno-
ten, trden delavski sindikat in druge

Izrez

subjektivne sile bodo sposobni opredeliti naš — delavcev dolgoročni interes ter odgovornost posameznika in skupin za svoje delo — vsakdo mora v vseh okoljih in na vseh ravneh dosledno upoštevati dogovorjeno ter dobro opraviti svoje delo.

DEJAVNOST KONFERENCE IN NJENIH ORGANOV

V obdobju 1984—85 se je konferenca sestala trinajstkrat (ena programska, dve problemski in deset akcijskih konferenc), enako število beležimo tudi pri izvedenih posvetih predsednikov osnovnih organizacij. Vsebinsko dogovarjanje in opredelovanje na nivoju DO je bila pogojena z dejavnostjo v osnovnih organizacijah, ki so v večini primerov tudi dajale pobude za obravnavo določenih vprašanj s ciljem, da pri pomembnejših zadevah zagotovimo enotnost delovanja sindikata in s tem celotnega kolektiva. Kot posebno predvsem v zadnjem letu je bilo skupno zasedanje z ZK in ZSM, več pa je bilo tudi skupnih zasedanj konferenc in posvetov predsednikov OOS z izvršnim odborom konference, ki je imel v tem obdobju 38 sej. Najpogostejše smo obravnavali izvajanje planskih nalog in ciljev, aktualnih nalog ter ukrepov za boljše delo, gospodarjenje in rezultate poslovanja. Skoraj v enaki meri je bila na dnevnih redih prisotna tudi problematika delitve OD. V to nas je vodilo spoznanje, da lahko največ za naš hitrejši razvoj naredimo sami (in našli smo rezerve, ki jih še nismo v celoti izkoristili) in da obstoječi sistemi delitve še niso dovolj stisljivi. Pri obravnavi takšne in drugačne problematike je bil vseskozi prisoten kritičen pristop do lastnih slabosti ter nepravilnosti v delovni organizaciji in do zunanjih pomanjkljivosti. Razlika je le v tem, da v delovni organizaciji pri saniranju razmer in izgrajevanju nadaljnjega razvoja bolj odločno ter hitreje napredujemo, in naša zahteva je, da tako ravnamo povsod v družbi. Obravnava

periodičnih in zaključnih računov je bila dobro izvedena, za naslednje leto pa je zahteva, da pri obravnavi opravljenega dela posebej izpostavimo odgovornost ter prispevek posameznika, predvsem pa vodilnih in poslovnih delavcev. Bolj pogosto kot v preteklosti smo se pojavljali s svojimi stališči v organih samoupravljanja, katerih dejavnost smo v večji meri redno spremljali. Še več pozornosti pa bomo morali v prihodnje nameniti delu delegacij in organov samoupravne delavske kontrole. Delo delegacij ne bi bilo slabo, če ne bi tolikokrat naleteli na gluha ušesa; večkrat smo posredovali predloge in stališča za obračunavanje nadomestil invalidom in za izboljšanje gnotnega položaja upokojencev, vendar strokovne službe v tej SIS slepo vztrajajo pri izvajanju predpisov, ki po svoji vsebini sicer niso problematični, a so žal v tako visoki inflaciji neuporabni. Podobnih primerov v drugih SIS tudi ni bilo malo. Večkrat smo obravnavali problematiko krajevnega samopriskrbe in nato izdelali realno oceno uspešnosti izida referenduma, ki pa je odgovorni dejavniki v krajevnih skupnostih in predvsem v občini niso dovolj resno upoštevali. Vse potrebne aktivnosti za izvedbo volitev za organe samoupravljanja v lanskem letu in za splošne volitve letos smo pravočasno ter uspešno izvedli, enak cilj imamo tudi za priprave na 11. kongres ZSS in 10. kongres ZSJ.

V poročilu so zajete le najbolj značilne in bistvene aktivnosti sindikata v preteklem obdobju ter ocena najpomembnejših področij dela. Problemov in odprtih vprašanj, ki smo jih poskušali reševati, je bilo nedvomno veliko.

S tem kritičnim poročilom ne želimo razvrednotiti doseženih rezultatov, temveč doseči ustvarjalno razpravo in dobiti poglobljeno oceno sindikata, ki mora izpostaviti usmeritve našega nadaljnjega delovanja za večjo učinkovitost in boljše rezultate tako v sindikatu, delovni organizaciji ter v širši družbeni skupnosti.

s fakulteto razvijajo optimizacijske metode, s katerimi se bo pretok obdelovancev v proizvodnji povečal.

V kratkem bodo začeli uvajati sistem za risanje delavniških risb z računalnikom. Skupina naših in fakultetnih strokovnjakov je šla na izpopolnjevanje v Nemčijo, kjer preverja dosedanje izkušnje in možnosti za uvedbo tega sistema v konstrukcijskem biroju Železarn Ravne.

V 20 letih je bilo v sodelovanju z ljubljansko strojno fakulteto izdelanih nad 100 raziskovalnih nalog z navedenih in še z drugih področij proizvodnega strojništva, kot so mehanizacija in avtomatizacija postopkov, uvajanje in razvoj robotiziranih delovnih mest v metalurški proizvodnji.

V razvojnih timih sodeluje 10 do 15 delavcev fakultete in okrog 30 strokovnjakov železarn. Prav zaradi velikega števila sodelujočih bo treba v prihodnje to sodelovanje ustrezneje organizirati, da bo prelivanje znanja in izkušenj med univerzo in delovno organizacijo še učinkovitejše. Veliko naj bi k temu pripomogla pilotna delavnica — tovarna, v kateri bodo nastajali izdelki visoke tehnologije iz skupnega dela znanosti in prakse. Projekte zanjo že pripravljajo.

Vodstvo strojne fakultete želi kar najširšo povezavo z industrijo in s tem hiter pretok teoretičnega znanja in dognanj ter praks

tičnih izkušenj iz proizvodnje. V tej želji so se ujeli s potrebami naše delovne organizacije, zato je tudi to strokovno sodelovanje tako uspešno. Ker je v interesu obojih, se v prihodnje gotovo ne bo skrčilo, ampak kvečjemu še razširilo. Železarna in fakulteta sta že podpisali samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju. Sodelovanje s strojno fakulteto je mimo vsega drugega za železarno pomembno še predvsem zato, ker od tod prihajajo kadri, ki so za delovno organizacijo še vedno deficitarni. Strokovno sodelovanje lahko veliko pripomore k temu, da bi s fakultete prihajali že za delo usposobljeni inženirji.

Sicer pa se v Železarni Ravne zavedamo koristnosti in celo nujnosti neposrednega povezovanja z znanostjo, zato strojna fakulteta ni edina baza znanja, s katero sodelujemo. Zelo plodno je tudi sodelovanje s tehnično fakulteto v Mariboru, z Metalurškim inštitutom in inštitutom Jožef Stefan v Ljubljani ter še z drugimi ustanovami.

Čeprav se nekateri ob to sodelovanje obregujejo, so izkušnje že pokazale, da lahko našemu tehnološkemu razvoju samo koristi, zato ga ne smemo omejevati, ampak poskrbeti, da bo kar se da učinkovito.

Zapisala Mojca Potočnik

UNIVERZA E KARDELJA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani - Fakulteta za strojništvo

PODELJUJE

ob 65-letnici začetka študija
in 40-letnici popolnega visokošolskega študija strojništva
v SR Sloveniji

ŽELEZARNI, Ravne

SVEČANO LISTINO

in s tem izreka priznanje
za uspešno sodelovanje med združenim delom in fakulteto

Ljubljana, 9.12.1985

Predsednik sveta

Janez Lipec, dipl. ing.

Dekan

prof. dr. Polde Leskovar, dip. ing.

Priznanje za strokovno sodelovanje

Strojna fakulteta univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani je ob 65-letnici študija strojništva in 40-letnici visokošolskega študija podelila Železarni Ravne svečano listino in plaketo v priznanje za zgledno sodelovanje. Prav tako je lani ob koncu leta tudi Železarna Ravne podelila Fakulteti za strojništvo plaketo ob 20-letnici sodelovanja z njo. Obojestransko priznanje je dokaz, da je sodelovanje tako železarni kot fakulteti potrebno in za nadaljnji razvoj tehnične znanosti in tehnologije nujno.

Pobudnik tega sodelovanja v železarni, dr. Tone Pratkanar, ki mu je strojna fakulteta podelila še posebno priznanje, je povedal, da so strokovnjaki železarn začeli organizirano sodelovati s fakulteto leta 1965. Sodelovanje se je začelo z raziskavami obdelovalnosti naših orodnih jekel. Najprej so testirali zdržljivost hitroreznih jekel, predvsem strugar-skih nožev in frezal, pozneje pa

obdelovalnost vseh novih jekel iz programa Železarn Ravne. Tako zdaj razpolagamo z obširno banko tehnoloških podatkov, ki jih potrebujemo predvsem za delo z računalniško krmiljenimi obdelovalnimi stroji. Kasneje se je sodelovanje razširilo na uvajanje skupinske tehnologije za Industrijske nože, Pnevmatične stroje in za Vzmetarno. Rezultati teh raziskav so bili osnova tehnoloških projektov za nove obrate.

Strokovnjaki Fakultete za strojništvo, Železarna Ravne in firma Exapt iz Aachena so razvili sistem strojnega programiranja, ki smo ga v železarni instalirali prvi v Jugoslaviji. Pri uvajanju NC tehnologije prednjačimo pred drugimi kovinsko predelovalnimi podjetji pri nas.

V zadnjem času s strojno fakulteto sodelujemo še na področju kibernetike proizvodnih sistemov. Naši strokovnjaki želijo zmogljivosti strojev in naprav kar najbolj izrabiti, zato skupno

Inovatorji imajo besedo

Stopili smo v novo leto, toda znanje in ustvarjalnost ne bosta v njem nič manj pomembni kot v lanskem. Nasprotno, njun pomen bo vedno bolj rasel. Zato smo v letošnji prvi številki dali besedo našim delavcem-inovatorjem, ki so za tehnične in tehnološke izboljšave dobili priznanje in nagrade občinske raziskovalne skupnosti ali so postali inovatorji železarne v letu 1985. To smo storili njim v priznanje, drugim pa za spodbudo.

»BOLJ BI SI ŽELEL PRIZNANJA V OŽJEM OKOLJU«

Franc Marolt, obratovodja jakega toka v tozdu ETS, je dobil priznanje in nagrado občinske raziskovalne skupnosti za rekonstrukcijo električne konti peči v valjarni. Čeprav delavci in strokovnjaki tega tozda naredijo veliko izboljšav, so jih doslej so-

Največkrat prijavi inovacijo več sodelujočih. Tisti, ki da idejo, se posvetuje s sodelavci in strokovnjaki za razna področja. Vsak prispeva svoj ustvarjalni delež, h končni obliki navadno prispeva svoje še izvajalec, kar pa ni nujno, saj je lahko izvajalčevo delo tudi povsem rutinsko. Po ustvarjalnem prispevku si sodelujoči razdelijo tudi nadomestilo za inovacijo.

Inovacijo, za katero sem dobil priznanje, smo naredili in prijavili skupinsko, zato tudi priznanje zanj ne gre le meni, ampak vsem sodelujočim.

»VZDUŠJE ZA INOVATIVNO DEJAVNOST JE BOLJŠE KOT VČASIH«

Franc Turjak je samostojni tehnolog v Kalinici. Ima že veliko delovnih izkušenj, delo pa tako, da lahko veliko razmišlja o iz-

zamislis nisem našel razumevanja, zato sem marsikatero zamisel samo zaradi ljubelega miru opustil, ne da bi jo izvedel.

Mislil, da je treba vsako izboljšavo, ki jo narediš, tudi prijaviti, da je vsaj registrirana. Strokovne komisije naj potem odločijo, kaj je vredno izvesti in kaj ne, in kaj je inovacija, kaj pa le koristen predlog.

Kdor količkar misli in pozna naprave, lahko vidi možnosti za izboljšave. Stare naprave moramo izboljševati in posodabljeni, saj jim s tem podaljšujemo uporabnost, z večanjem produktivnosti pa koristimo vsem nam. Celotne stare opreme še ne bomo mogli tako hitro zamenjati z novo.

»ZAMENJAVA MATERIALA JE INOVATIVNO DEJANJE«

Viljem Irman, vodja gradbenega vzdrževanja v SGV, se že

ki ne prepuščajo toplote, in z izboljšavami tesnjenja pečnih odprtín.

Pri naših inovacijah, ko gre za zamenjavo materialov, smo doživeli pripombe službe za inovacije, češ, da mi samo vgradimo nekaj, kar je izdelal nekdo drug, in za to nimamo nobenih zaslug. Mislim, da ni tako. Če napravno predelaš tako, da uporabiš drugačne materiale, spremeniš obliko in funkcionalnost agregata po lastni zamisli in so učinki pozitivni, gre za inovacijo in jo tudi upravičeno prijaviš. Tudi če odmislimo denarno nagrado, je prav, da so take spremembe registrirane.

Velja načelo, da je inovacija vse, kar komu ni bilo posebno odrejeno kot naloga in je z lastnim razmišljanjem prišel do boljše izvedbe in boljših rezultatov dela.

Zadolžen sem za vodenje operativne, nisem projektant in izboljšave niso zapisane med mojimi delovnimi nalogami, zato menim, da sem tudi do nadomestila za inovacije upravičen. Seveda pa nikoli ne bo mogoče pre-

Franc Marolt

Franc Turjak

Viljem Irman

Albin Rečnik

razmerno malo prijavili. Morda tudi zato odmev na prijavo te inovacije, ki je pomembna tako za proizvodnjo kot za vzdrževanje, v tozdu ni bil tak, kakršnega bi si inovatorji želeli.

»Boli me to, da nekateri delavci v našem tozdu niso uvideli pomena te inovacije, in so mene in sodelavce, ki smo jo prijavili, zategadelj kritizirali. Zaradi tega niti družbenega priznanja ne morem biti tako vesel, kot bi ga bil sicer.

V pravilniku imamo jasno zapisano, kdaj je neko delo inovacija, kljub temu pa so meni očitali, da nisem upravičen do nje, ker da me je šolala družba. S tem stališčem se ne morem strinjati, pa tudi statistični podatki dokazujejo, da ustvarjalnost ni odvisna od izobrazbe, saj niti med izumitelji ne prevladujejo ljudje z visoko ali višjo izobrazbo.

Opisi del in nalog določajo, kaj je komu delovna dolžnost in kaj je več kot to, pa tudi, kolikšen delež prihranka, ki ga je omogočila inovacija, komu pripada. Vendar pa te stvari ljudje premočno poznajo.

Vodstvo našega tozda delavce spodbuja, da bi prijavljali inovacije, pa zaradi bojzani pred posledicami, kakršne sem občutil tudi jaz, marsikdo raje ne ugrizne v to jabolko. Tako naredimo dejansko več izboljšav, kot je registriranih, nikakor pa ne prijavljamo inovacij, ki to niso. Zato tudi zavrženih prijav skoraj nimamo.

boljšavah. Pravi pa, da v majhnem tozdu, kakršen je njegov, te možnosti nikakor niso neizčrpne.

»V obratu, kjer je veliko različnih strojev in naprav, je mogoče marsikaj izboljšati, saj imaš možnosti primerjav in prenosov pred seboj kakor na dlani. V Kalinici, kjer je manj delovnih operacij in tehnoloških postopkov, število agregatov pa tudi ni posebno veliko, je tudi možnosti za spremembe manj.

Za pet inovacij — pri nekaterih sem sodeloval, nekatere sem naredil sam — sem dobil priznanje inovator železarne, ki sem ga zelo vesel.

Med mojimi inovacijami se mi zdita pomembni predvsem dve. Prva je rekonstrukcija elektrod pri solnih kopelih, s katero smo močno poenostavili vzdrževanje (pri zamenjavi elektrod peči ni treba več rušiti) in povečali produktivnost teh kalinskih peči.

Drugo inovacijo smo naredili v Valjarni, kjer smo uvedli kaljenje krožnih žag in s tem močno podaljšali njihovo uporabnost.

V Kalinici bi se dalo narediti še več takih in podobnih izboljšav in prepričan sem, da jih bo v prihodnosti več kot v preteklosti. Nekaj nas bode k temu priganjale razmere, omogočila pa jih bo gotovo naklonjenost za inovativno dejavnost, ki jo je v zadnjem času v tozdu in sploh v železarni veliko bolj čutili kot včasih. Zda me k inovacijam celo spodbujajo, tudi k temu, da jih prijavim, včasih pa za svoje

več kot 20 let ukvarja z ognje-vzdržnimi materiali. Spremlja tehnologijo njihove proizvodnje pri nas in s sodelavci skrbi, da z njimi zamenjuje drage uvožene materiale v številnih toplotnih agregatih železarne. Lani je skupaj z Albinom Rečnikom dobil priznanje in nagrado občinske raziskovalne skupnosti za izboljšavo obzidave žarilnih peči v čistilnici Jeklolivarne, pokrovov na globinskih ogrevalnih pečeh v Valjarni in za izboljšavo zadnjih sten kovaških ogrevalnih peči.

»V železarni imamo veliko številno industrijskih peči, od talilnih do ogrevalnih, ki so vse ključnega pomena za proizvodnjo. Ker delajo v glavnem neprekinjeno, moramo zanje uporabljati res dobre in vzdržljive materiale. V preteklosti smo jih uvažali, v zadnjem času pa smo skraj v celoti prešli na domače ognje-vzdržne materiale, od katerih nekateri dosegajo celo boljše karakteristike kot uvoženi, so pa bistveno cenejši od njih.

Metalurgija je v veliki meri odvisna od uvoza z Zahoda, zato je naš prispevek k zmanjševanju uvoza toliko bolj pomemben. Zmanjšali smo ga namreč na 0,5% prvotne vrednosti.

Vendar pa pomeni prehajanje na domače materiale za nas veliko tveganje, saj eksperimentirati s proizvodnimi agregati ne smemo.

Ker se je energija močno podražila, si prizadevamo, da bi je porabili čim manj, k čemur pripomoremo z uporabo materialov,

prečiti, da slovenska zavist ne bi gorela.

»V VSAKEM TOZDU BI MORAL BITI KDO ZADOLŽEN ZA INOVATORSTVO«

Albin Rečnik, industrijski zidar v SGV, sodeluje pri inovacijah z vodjem Irmanom in delovodjem Gostenčnikom. Večino jih prijavi skupaj.

»Že 22 let sem industrijski zidar in sodelujem pri obzidavah peči. Če so okvare pogoste, to močno vpliva na proizvodnjo, naše delo v pečeh pa je tudi tako težko, da ne lezemo radi prepošto vanje. Zato želimo vgrajevati kar najbolj vzdržljive materiale.

Z zamenjavo ognjevzdržnih materialov smo pocenili vzdrževanje, prihranili pa smo tudi veliko deviz. Zaradi drugačnih oblik in lastnosti novih materialov so potrebne celotne predelave peči, zato nove rešitve iščemo vedno skupinsko. Preden se dela lotimo, pa mora predlog inovacij potrditi tozda, katerega last je agregat.

Lahko rečem, da je domača proizvodnja ognjevzdržnih materialov že dosegla zahodno. Nekateri materiali so naši proizvajalci začeli izdelovati v sodelovanju z nami, tako da so upoštevali naša priporočila, napotke in zahteve. Sodelujemo s strokovnjaki tovarne Crvena zvezda Pehčevo in z Vatrostalno Zenica, ki ima v železarni svoje skladišče.

Inovatorska dejavnost je gotovo potrebna, ponekod je je pa še premalo. Ljudje sami velikokrat ne prijavljajo izboljšav, ker je postopek preveč zapleten. Delavci nismo administratorji, marsikdo se boji računanja in merjenja. V vsakem tozdu bi zato moral biti nekdo zadolžen za to, da bi ljudem pomagal voditi postopek za priznanje inovacije in bi jih k inovativnosti spodbujal.

»VZDRŽEVALCI LAHKO NAREDIMO VELIKO IZBOLJŠAV«

Vid Rataj, vodja vzdrževanja obdelovalnih strojev v SGV, skrbi za vzdrževanje strojev po vsej železarni, kar mu daje veliko možnosti za izboljšave. Tudi naredil jih je veliko, zato je lani dobil priznanje inovator železarn.

»Stroji so zelo različni. So z vseh koncev sveta in vseh starosti, od povsem zastarelih do najnovejših. Možnosti za izboljšave so tako pri starih kot pri novih, moraš jih samo opazovati in spo-

skupnosti za predelavo travernih izmetal na stiskalnicah, za izboljšavo zagrevanja izvrtin na členkih in za uvedbo varjenja pilger valjev in trnov.

»Največ tehničnih izboljšav naredimo pri strojih. Z njimi poenostavimo delovni postopek ali ga sploh omogočimo.

Laže dobi idejo za izboljšavo kdo drug kot tisti, ki dela na stroju. Navadno je delavcu všeč, da postopek poteka tako, kakor je navajen. Včasih je treba celo nekaj prisile, da dosežeš spremembo, ki pozneje prinese seveda obojestransko zadovoljstvo.

Če pa delavec sam da idejo za izboljšavo, mu pomagamo narediti načrt in ga speljati. Nadomestilo za inovacijo je v takem primeru njegovo, saj je za inovacijo predvsem pomembna ideja.

Možnosti za inovacije so na vseh strojih, gotovo pa je mogoče več izboljšati na starih kot na novih, tehnično izpopolnjenih strojih.

Tehnološke postopke predpisuje tehnologija, največkrat pa še-

pak vsem v skupini, ki pri inovacijah sodelujemo.

Glede nadomestil za inovacije bi dejal, da so prenizka predvsem tista, kjer ni mogoče izračunati prihranka dohodka in komisije določijo le simbolična enkratna nadomestila. So pa te izboljšave — pri njih gre večinoma za izboljševanje delovnega okolja — prav tako pomembne kot one, ki neposredno vplivajo na proizvodnjo.

»ZA INOVATORSTVO MORAMO PRIDOBITI TUDI MLADE STROKOVNJAKE«

Dr. Tone Pratnekar, vodja razvoja mehanske tehnologije v tozdu RPT, je že vsem poznan raziskovalec in inovator. Za inovatorsko dejavnost v zadnjem letu je dobil kar dvojje priznanje, nagrado občinske raziskovalne skupnosti in priznanje inovator železarn. Njegov dosežek je za naše razmere skoraj izjemen — postal je izumitelj, kar pa je že stopnja več od inovatorstva, saj

lovali v tozdu Armature. Zaščita se nanaša na države EGS, ZDA in Japonsko. Sam patenta ne morem prijaviti, ker je postopek prezapleten in predrag.

Nova izvedba krogelnih pip bo bistveno izboljšala funkcijske in kakovostne lastnosti te vrste armatur. Skrajšal se bo čas obdelave in pipa bo za 20–30% cenejša.

Vzporedno z lito izvedbo smo prijavili tudi postopek za zaščito pločevinaste pipe, ki jo je razvil dipl. inž. Samo Večko. Delo mu je zelo dobro uspelo. Z uporabo pločevine namesto litine se bo teža krogelne pipe zmanjšala za 40%, ohranile pa se bodo vse zahtevane tehnične lastnosti, medtem ko bo cena bistveno nižja. Zaščitili jo bomo na jugoslovanskem tržišču. V tozdu Armature, kjer bodo te pipe izdelovali, se morajo za izdelavo pločevinaste izvedbe še opremiti.

V našem tozdu želimo z usmerjenimi inovacijami, kakršno sem omenil, spodbuditi mlade strokovnjake in jim omogočiti, da se prebijajo iz anonimnosti. Možnosti je veliko.

V železarni nam primanjkuje konstrukterjev, dogaja pa se, da niti tisti, ki jih imamo, ne vlagajo svojega znanja in energije v razvoj novih izdelkov, ampak se v prostem času ukvarjajo s povsem drugačnimi dejavnostmi, npr. z izdelovanjem pohištva.

Velika ovira za inovatorsko dejavnost je počasnost postopka pri priznavanju inovacij, zato smo v tozdu RPT ustanovili delovno mesto za delavca, ki bo v prihodnje skrbel za inovatorsko dejavnost ter za povezavo med inovatorji železarn in patentno pisarno v Ljubljani. Tako, mislim, se bo število patentov v naši železarni v prihodnosti povečalo, kar je tudi nujno, saj smo glede tega še zelo daleč za zahodnimi državami, izboljšave in novosti v naši proizvodnji pa so več kot nujne.

Mojca Potočnik

Vid Rataj

Miha Hovnik

dr. Tone Pratnekar

znati način delovanja. Vzdrževalci imamo za to veliko možnosti. Če se okvare ponavljajo, začneš razmišljati, kako bi stroj predelal, da bi se temu izognil. Včasih že prvotna tehnična izvedba ni bila dobra, zato se določen del stroja hitreje izrablja ali pa njegova funkcionalnost ni najboljša. Ko je treba del nadomestiti z novim, poskusiš pomanjkljivost odpraviti.

Z izdelavo nadomestnih delov, tudi spremenjenih, pri nas ni težav. Nekatere stvari naredijo v delavnici kar po dogovoru in po skicah, za druge naročimo načrte pri konstrukterjih.

V tozdu je za inovacije zadolžen inž. Hrastnik. Pri njem lahko vsak išče pomoč. Delavcem, ki ne znajo sami izdelati načrtov, pri tem pomagajo delovodji in vodji.

Nadomestila za inovacije se mi zdijo prej prenizka kot previsoka, predvsem tudi zato, ker se zaradi dolgotrajnega postopka vrednost ob izplačilu že močno zmanjša.

Včasih sem inovacije prijavljal sam, zdaj pa to delamo večinoma po dva ali trije skupaj. Je tako, da si v skupini močnejši, delamo pa tudi tako, da izboljšavo eden predlaga, drugi pa zamisel dopolni.

»TUDI IZBOLJŠEVANJE DELOVNEGA OKOLJA JE POMEMBNO«

Miha Hovnik, delovodja v Strojnih in delih, je dobil priznanje in nagrado občinske raziskovalne

le v delavnici vidimo, na kak način bo izdelek mogoče najlaže in najhitreje obdelati. Tu prideta ustvarjalnost in iznajdljivost velikokrat do izraza.

Izboljšati bi se dalo pri nas še marsikaj, vodstvo tozda nas k inovativnosti spodbuja, še več pa k temu lahko pripomore materialna spodbuda in priznanje, kakršno sem zdaj dobil jaz, čeprav ga še nisem pričakoval. Mislim, da ni namenjeno samo meni, am-

je med inovacijo in izumom precejšnja razlika.

»Pri inovaciji vgradiš v napravo že znano rešitev, ki je bila že kje uporabljena, pri izumu pa gre za povsem novo tehnično ali tehnološko rešitev, ki še ni bila uporabljena niti registrirana v strokovni literaturi.

Železarna Ravne je lani začela postopek za registracijo patenta in zaščito pravic za novo izvedbo krogelnih pip, ki jih bodo izde-

Sneži

Krožki za izboljšanje proizvodnje tudi pri nas

V večini tozgov že obstajajo krožki kvalitete, ki pa so večidel zašli v slepo ulico. Sicer so ti krožki dali določene rezultate, ki pa niso plod določenega metodološkega dela ampak temeljijo na drugačnem principu dela. Krožki so zašli v slepo ulico že pri izbiri problema. Dejansko je pri delu najtežje poiskati problem iz svojega delovnega okolja, na katerega lahko sami vplivamo. Vendar s pravilno izbrano delovno metodo lažje pridemo do želenih ciljev, tj. rešitev problemov.

Danes poznamo več delovnih metod, po katerih naj bi delali krožki. Naštajmo le nekatere:

USOMID — usmerjena, sistem-ska, organizirana, množična inovativna dejavnost

KIP — krožki za izboljšanje proizvodnje

KK — krožki kvalitete

Vse te metode imajo enak cilj — spodbujati množično inovativno dejavnost. Krožek vodi vodja, ki je posebej usposobljen. Število članov se giblje od 5—12. Vse delo poteka sistematično, od zbiranja problemov do izbire problema in njegove rešitve. Značilnost vseh metod je v tem, da je rezultat plod vseh članov krožka. Vsak član je namreč enakovreden. Krožek ne pozna hierarhije. V krožku ne morejo uspešno delati samovoljneži, ljudje, ki radi vsiljujejo svoja mnenja drugim in sploh radi imajo glavno besedo. Zato takšni ljudje niti ne vstopajo v krožke, če pa že, jih krožek sam izloči iz svoje sredine, ker se ne podreajo pravilom krožka, katerega osnovno načelo je enakopravnost vseh članov. To so le nekatere značilnosti metod, ki spodbujajo množično inovativno dejavnost.

V Železarni Ravne smo se odločili, da bomo uvedli metodo KIP. Značilnost KIP-a je: krožek je skupina delavcev, v kateri vsi aktivno sodelujejo pri ugotavljanju in reševanju problemov, neposredno vezanih na upravljanje tistega dela delovnega procesa, v katerem delavec dela in ga dobro pozna.

V krožku dela 5—12 delavcev, ki opravljajo podobne delovne naloge in imajo pri delu podobne interese. Delajo na sestankih, sestajajo se redno in prostovoljno, da bi sistematično ugotavljali, analizirali in reševali probleme iz svojega neposrednega delovnega procesa.

Člani med seboj izberejo vodjo, ki se potem usposobi za vodjo na posebnem seminarju. Vodja sklicuje in vodi sestanke in se v imenu krožka pogovarja z vodstvom organizacijske enote in pospeševalcem. Vodenje krožka je zahtevno predvsem, kar se tiče lastnosti, potrebnih za delo z ljudmi, in sposobnosti za sistematično delo s skupino. Od članov krožka se ne zahteva posebna izobrazba. Člani krožka pri delu za reševanje problemov uporabljajo poleg svojega poklicnega in strokovnega znanja predvsem izkušnje in znanje, ki so si ga pridobili z delom. Krožek proble-

me rešuje sistematično. Metode dela, ki to omogočajo, so znane, in se jih člani krožka ob delu v krožku hitro naučijo.

In s kakšnim namenom se delavci združujejo v krožek? Predvsem, da bi:

— svoje znanje in izkušnje ob skupnem delu uporabili za povečanje produktivnosti dela z racionalnejšim izkoriščanjem delovnih sredstev, delovnih materialov in delovnega časa

— izboljšali kakovost izdelkov in kakovost dela

— z boljšo organizacijo dela znižali stroške proizvodnje

— izboljšali pogoje dela in varnost pri delu

— se z delom v krožkih in izmenjavanjem izkušenj in pridobivanjem novih znanj izobraževali

— okrepili samozavest in zaupanje v svoje sposobnosti in znanje ter zaupanje v učinkovitost skupnega dela.

Seveda so člani krožka za svoje delo tudi materialno motivirani. Za koristen predlog prejema vsak član krožka ustrezno nadomestilo, ki znaša 2.500 oz. 5.000 din, odvisno od predloga. Za uporabo invencije pa je krožek nagrajen po pravilniku o nagrajevanju inovacij.

Kako se člani sestajajo? Med delovnim časom, na začetku ali koncu delovnega časa. Sestajajo se periodično, tj. enkrat na teden ali pa vsakih štirinajst dni. Čas sestajanja se naj ne spreminja. In kaj mora storiti delavec, da se lahko včlani v krožek? Preprosto se prijavi pospeševalcu, katere bomo izšolali do konca januarja, da bi se rad včlanil v krožek. To je tudi vse. Pospeševalec bo potem prijavljene delavce obvestil o tem, kdaj bo prvi sestanek ipd. Na prvem sestanku bodo člani izbrali vodje, katere bomo v februarju izšolali na posebnih seminarjih.

V januarju bo v Železarni Ravne seminar za pospeševalce. Pospeševalec je glavni organizator dejavnosti v tozdu in vsestranski pomočnik krožku. Delavci, ki se bodo usposabljali za pospeševalce, bodo evidentirani do sredine januarja. Pospeševalec se mora predvsem zagnanostjo in prepričanjem lotiti organiziranja krožka, ves čas, tudi na neformalnih srečanjih s sodelavci, jih mora pridobivati za krožke in svoje navdušenje prenašati nanje. Poskrbeti mora, da se realizirajo prvi predlogi rešitev problemov, ki jih krožki predlagajo, in se truditi, da premaga odpor in predsodke posameznikov — vodstvenih, vodilnih in strokovnih delavcev, od katerih je odvisno osvajanje rešitve. Skratka, pospeševalec mora biti gonilna sila in vsestranski pomočnik in svetovalec krožku, vse dokler se krožek ne uveljavi s svojim delom.

Na seminarju se bodo pospeševalci usposobili za delo v krožkih. Spoznali bodo delovno metodo in prav tako tehnike, s pomočjo katerih pridemo do želje-

nega cilja. Prav tako bo govor o zaščiti industrijske lastnine. Seminar je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. Razmerje je: 2/3 predavanj in 1/3 praktičnih vaj. Torej bodo pospeševalci imeli dobro strokovno podlago za vodenje krožkov in njihovo uspešno delo. Delo krožka ne bo odvisno le od delavcev v krožku, ampak tudi od vodje predvsem pospeševalca. Naloga pospeševalca ni samo skrb za uspešno delo krožkov v njegovem tozdu, ampak tudi dajanje nasvetov in splošna pomoč krožkom in posameznikom pri prijavljanju inovacij in patentov, da bodo prijave čim bolj popolne.

In kaj lahko mi pričakujemo od teh ljudi kot člani krožka oz. kot delavci tozda? Predvsem bomo pri pospeševalcih iskali strokovno pomoč pri uveljavljanju svojih inovacijskih predlogov, zaščiti patenta ipd. Pospeševalec nam bo pomagal poiskati strokovno pomoč pri reševanju naše investicije — inovacije. Torej lahko od teh ljudi pričakujemo pomoč pri svojem inovativnem delu.

V začetku bodo evidentirani pospeševalci iz proizvodnih tozgov, kasneje pa še ostali. Njihove pomoči pa bodo deležni tako samostojni inovatorji kot člani krožka.

POSKRBLJENO ZA VARNOST

V lesnem skladišču so že dolgo razmišljali, kako povečati delovno varnost fantom, ki zlagajo deske. Na stojščih ob skladovnicah namreč niso imeli nobene opore. Slednjič so si omislili premične ograje, ki jih enostavno pritrdijo na ogrodje stojšč.

M. P.

V železarni že delujejo trije krožki po tej metodi (KIP). Eden je v Delovni skupnosti za gospodarjenje (APP) in se imenuje PRVI, drugi je sestavljen iz delavcev JEKLARNE in APP in se imenuje APJE, tretji je v Valjarni in se imenuje VALJARNA, ima 13 članov. Delavce smo povprašali:

»Kaj mislite o krožku (KIP)?«

K. Blanka (vodja krožka »PR-VI«):

»Bomo videli. Obravnavali bomo marsikateri problem, ki ga drugače ne bi.«

V. Majda (članica):

»Upam, da bomo določene probleme, ki se sproti pojavljajo, uspešno s skupnimi močmi in idejami rešili. Pristop k delu se mi zdi zelo dober, ker smo vsi enakopravni, krožek ne pozna hierarhije.«

R. Polda (član):

»Težko je reči. Rezultati se bodo šele pokazali. Vse skupaj je še bolj na teoretični osnovi. Je pa koristno, da se to pojavlja, da ljudje razmišljajo ob svojem delu. Metoda onemogoča »forsiranje« mnenja posameznika.«

Člani krožka »APJE«:

K. Janez: »Zdi se mi, da je dobro, če se ljudje povežejo in z izmenjavo mnenj o problematiki pridejo do kvalitetnih rešitev.«

R. Alojz: »Uspeh krožka zavisi od delovne zavesti članov krožka in okolja, v katerem deluje. Krožek, ki dela po tej metodi, daje enake možnosti oz. vpliv vsem sodelujočim in onemogoča ljudi, ki radi »posiljujejo« s svojim mnenjem druge.«

L. Andrej: »Mislim, da je bolj organiziran pristop, ki sprejema rešitve večine in se loteva problemov sistematično.«

P. Marko: »Vsaka stvar je na neki način zamišljena. Uspešnost je odvisna od članov krožka, uspešnost krožka pa bo odvisna od rezultatov.«

V Železarni Ravne sva usposobljena za vodenje krožka že dva delavca. Eden je iz tozda Valjarne, tov. Stanko Triglav, drugi pa je avtor tega prispevka. Delo obstoječih krožkov pomagamo po svojih močeh, v januarju pa se bodo tako in tako usposobili pospeševalci in upajmo, da bo potem stvar stekla.

Damijan Berložnik

KAKO DELA KOORDINACIJA

Začenjamo tretje leto, ko so nam v Železarni Ravne prvo vodilo dela mesečni cilji. Zato je prav, da telo, ki jih postavlja, predstavimo.

To je t.i. koordinacija za postavljanje mesečnih ciljev. Dela v okviru Službe za ponudbe in koordinacijo v tozdu RTP, vodi pa jo **Franc Hrastnik**, vodja te službe. Predstavlja jo on.

»V delovnih organizacijah, kjer je tehnična delitev dela speljana do take mere, kot pri nas, je koordiniranje dela nujno.«

V železarni smo koordinacijo ustanovili na pobudo poslovodnega odbora, ko smo si predlani septembra zadali ukrepe za izboljšanje poslovanja. Sestavljajo jo predstavniki tozda Komerciala, vodje priprav dela vseh proizvodnih tozdov, vodje služb tozdov spremljajočih dejavnosti (SGV, KK, RPT) in predstavniki poslovodnega odbora. Tako šteje okrog 25 ljudi, sestaja pa se enkrat mesečno, po drugi dekadi, lahko pa še večkrat v manjših skupinah glede na sprotno problematiko.

Naloga koordinacije je, da mesečne cilje delovne organizacije, katerih osnova so letni plani, določi pa jih že poslovodni odbor (iz potrebnega dohodka), potrdi. Predtem jih mora nujno »razdeliti« med tozde, saj ne gre le za cilje delovne organizacije kot celote, ampak tudi cilje vseh posameznih tozdov.

Osnova določanja tako ciljev delovne organizacije kot ciljev tozdov so računalniški izpisi stanja naročil. Koordinacija mora preveriti, ali bo možno naročila v mesecu, za katerega določa cilje fizičnega obsega in realizacije (za domači trg in izvoz), izpolniti. Ugotoviti mora, za katere tozde naročil primanjkuje, v katerih pa jih ne bodo mogli izpolniti in zakaj ne. Če naročil ni, je treba

najti proizvode, s katerimi se proste zmogljivosti vseeno zasedejo, pa čeprav ne direktno iz proizvodnega programa tozda itd. V tehnološko-tehnične probleme se koordinacija ne spušča, čeprav jih vedno tudi nakaže in opozori službe, da jih je treba odpraviti.

Franc Hrastnik

Veliko problemov pri delu koordinacije nastaja zato, ker je to delo vnaprej. Tako se zelo pogosto pojavlja vprašanje zadostnih količin repromaterialov (pa čeprav se zadnje čase stanje izboljšuje). Velikokrat pride do nepredvidenih zastojev, pomanjkanja energetskih medijev, predvsem pri toplotni obdelavi do ozkih grl itd. Težko je tudi zaradi računalniških informacij, ki niso zadosti ažurirane. Predvsem priprave dela, Komerciala, RPT in AOP bi morale na tem področju nujno več narediti. Nenazadnje je treba kot problem omeniti tudi nepredvideno slabo kvaliteto, zaradi ka-

tere lahko potem pride do kupa neuskoljenosti pri oskrbi tozdov ali pri terminskem izpolnjevanju pogodbenih obveznosti.

Če se dajo te motnje vnaprej predvideti, jih pri postavljanju ciljev seveda upoštevamo. Tako npr. poleti, ko so letni remont, zmanjšamo fizični obseg proizvodnje, vendar ga vrednostno skušamo nadoknaditi z boljšim asortimentom, z zmanjšanjem zaloga ali s prenosom dela na drug tozd.

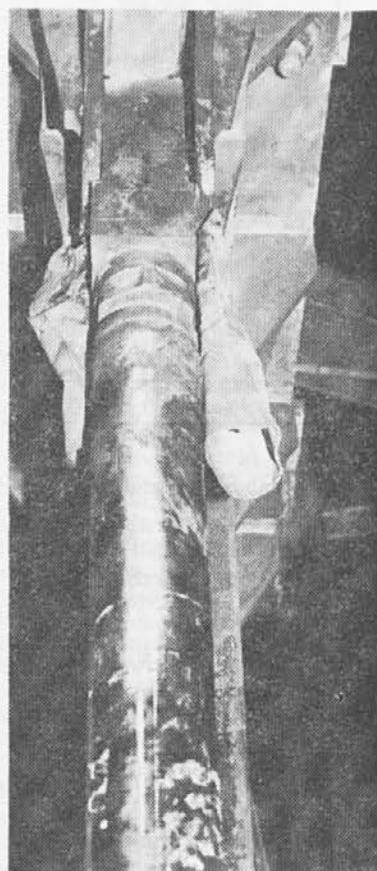
Moram poudariti, da odkar dela koordinacija, vrednostnih ciljev še nismo zniževali, čeprav so težave, s katerimi se srečujemo, včasih velike. Tako je izreden problem, ki se vleče že skozi vse delo koordinacije, oskrba Jeklovleka z vložkom iz Valjarne. Upamo, da bo problem rešen, ko bo v Valjarni izvedena dodatna investicija. Veliko težav je bilo tudi z vložkom za Armature, ker je bila Jeklovilarna v rekonstrukciji.

Ugotavljamo, da je do sedaj delo usklajevanja koordinaciji dokaj dobro uspevalo, ni pa ji uspelo dosti narediti na proizvodnem področju, ni ji uspelo izboljšati strukture proizvodov, ne kakovosti itd. Tako je razmerje prodaje še zmeraj 40:60 v korist metalurških tozdov, in največ izvažajo Valjarna, čeprav je naša perspektiva v izdelkih predelovalnih tozdov. Sicer se nekaj izboljševanj kaže, a zadovoljni še nismo.

Reči moram, da je delo koordinacije odgovorno, saj postavljene cilje pogojujejo mnoge druge dejavnosti v železarni in v končnem osebne dohodke. Zato dela koordinacija resno in bo skušala tako tudi v prihodnje. Eden izmed prvih pogojev za to pa je predvsem dograditev informacijskih sistemov, da bodo lahko odločitve koordinacije čimbolj realne.«

H. Merkač

ŠTEVILO POŠKODB PRI DELU PADA

Ze leta nazaj se v železarni ravne več poškodb pri delu zgodi zaradi nesmotnega in nezanesljivega načina posameznikovega dela. Tako tudi lani, čeprav se sicer odstotek nesreč glede na število zaposlenih manjša (predlani 8,02 %, lani po oceni okrog 7,6 %)

Na fotografiji so rokavice, ostale po nesreči v stari topilnici.

Zaloge so še previsoke

ZALOGE OBRATNIH SREDSTEV

Zaloge obratnih sredstev so v posameznih tozdih prisotne v vsakem trenutku in večinoma v vseh oblikah. V poslovnem procesu imajo zaloge materiala in zaloge v procesu proizvodnje kakor tudi zaloge gotovih izdelkov pomembno vlogo.

Proizvodni proces in gospodarjenje tozda sta v veliki meri odvisna od višine zalog. Cilj gospodarjenja z zalogami je, ustvariti z minimalnimi zalogami čimvečji uspeh. To pa pomeni prilagajanje količin zalag porabe v proizvodnji, možnosti nabave in prodaje.

Vključevanje v nabavno tržišče, v proizvodnjo in vključevanje v prodajno tržišče seveda ne morejo teči brez občasnih zastojev zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov. Pri vključevanju v nabavno tržišče je treba upoštevati vse ekonomske zakonitosti pri nabavi. Tako moramo računati z optimalnimi nabavnimi količinami za posamezne materiale s stališča potrebnih količin, da dosežemo optimalne nabavne pogoje. Tudi v vseh fazah proizvodnega procesa mora proizvodnja z medfaznimi zalogami zagoto-

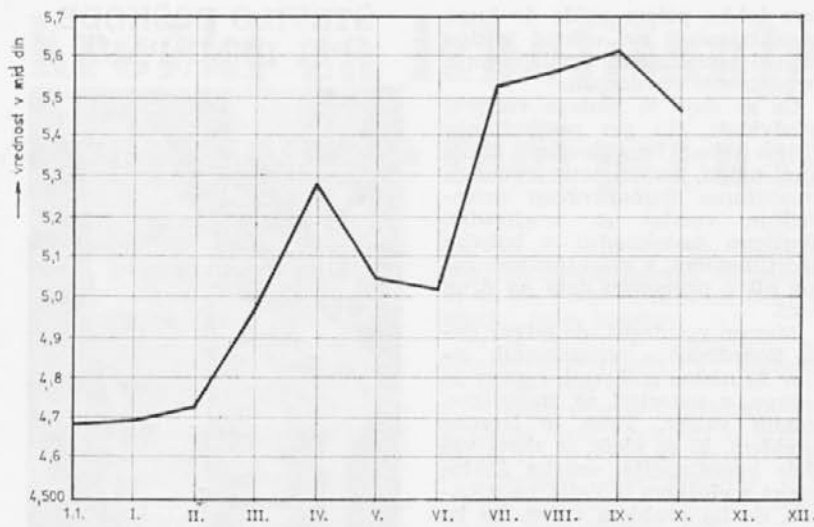
viti nemoteno delo v posameznih fazah kljub krajšim zastojem na posameznih proizvodnih področjih. Prav tako je treba zagotoviti primerno količino zalag gotovih proizvodov, da lahko vedno pravočasno zadovoljimo želje kupcev, kajti celotni prihodek in dohodek se oblikujeta šele s plačilom prodanih proizvodov. Dohodek je razlika med celotnim prihodkom in zanj porabljenimi sredstvi. Pri tem pa je ugotavljanje sredstev, porabljenih za doseg celotnega prihodka, neposredno povezano z vrednotenjem zalag, ker vsako spreminjanje vrednotenja zalag spremeni vrednost porabe oziroma izdaje in s tem seveda vpliva na velikost porabljenih sredstev. Torej je očitno, da vrednotenje zalag prek vrednotenja porabe vpliva na velikost ugotovljenega dohodka.

VRSTE ZALOG

Poznamo:

a) zaloge materiala (surovine, sestavni deli, drobni inventar itd.)

b) zaloge nedokončanih proizvodov, polproizvodov in zalag gotovih izdelkov.

Nabavljeni material R 3 po planskih cenah za DO

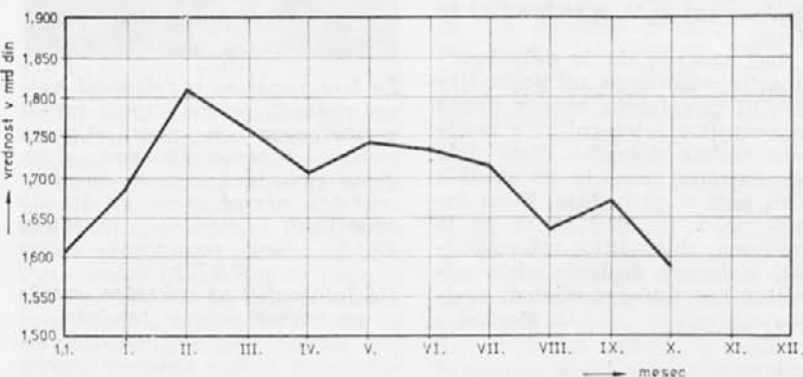
a) Zaloge materiala

Z materialom pojmuje kupljene surovine, material, polproizvode, dele, ki so namenjeni za proizvodnjo. Ločimo jih po vrsti nabave, in sicer:

— ves material, nabavljen izven ŽR

— material, nabavljen od kate-regakoli tozda v ŽR (npr. zalo-

rej ne samo tiste dele, ki so v določenem času še na posameznih proizvodnih stroškovnih mestih in se obdelujejo, ampak tudi polproizvode, ki so že v skladišču. Od dokončanih oziroma gotovih izdelkov se razlikujejo po tem, da še niso namenjeni za prodajo in se lahko tudi ponovno vračajo v proizvodni proces.

Polproizvodi Zelezarne Ravne R-3 po planskih variabilnih vrednostih za DO

ge nabavljenih ulitkov od tozda Jeklovarna v tozdu Stroji in deli).

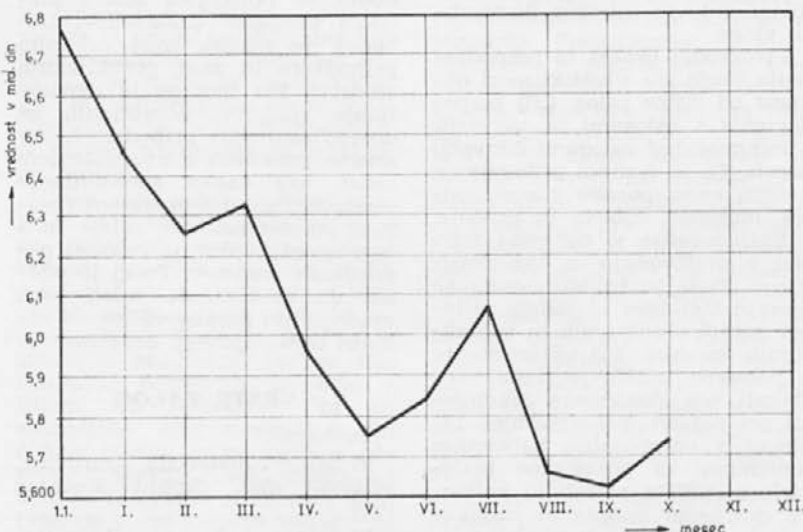
b) Zaloge nedokončane proizvodnje, polproizvodnje in gotovih izdelkov

V širšem smislu obsega nedokončana proizvodnja tudi lastne polproizvode, dele in storitve. To-

Pod zaloge gotovih izdelkov pa pojmuje proizvod oziroma izdelke, ki so namenjeni za prodajo.

GIBANJE ZALOG

V diagramih je prikazano fizično gibanje zalog za obdobje od 1. do 30. 10. 1985 na osnovi planskih cen.

Zaloge nedokončane in gotove proizvodnje R 6 po planskih variabilnih vrednostih

IZ OBČINE IN REGIJE

REZULTATI GOSPODARJENJA V OBČINI RAVNE

Fizični obseg industrijske proizvodnje se je v občini Ravne v obdobju od januarja do septembra 1985 povečal za 10 %. Zaloge gotovih izdelkov so se v industrijskih OZD povečale za 76,9 %. Celotni prihodek vseh 64 gospodarskih OZD je v devetih mesecih letošnjega leta znašal 74.535.704 tisoč din, kar je za 113 % več kot v enakem lanskem obdobju in 17 % nad planom. Skupni znesek izgub v občini se je v primerjavi s prvim polletjem povečal za 87 %. Od celotne izgube odpade 88 % izgub samo na rudniški TOZD Rudarski obrati.

VIŠJI DAVEK

Predlog odloka o davku na promet nepremičnin v občini Ravne se od sedanjega razlikuje v usklajeni stopnji 30 % višjega davka, če zavezanec kupljeno nepremičnino proda pred potekom petih let.

VARSTVO OKOLJA

SaŠ o združevanju sredstev za izvedbo posebnih nalog na pod-

ročju ekologije v občini Ravne predvideva za področje varstva okolja poseben team strokovnjakov, ki bo preverjal in dajal navodila za vse aktivnosti, opredeljene v OZD in na ravni občine. Zato IS SO Ravne predlaga, da za ta namen združujemo 0,1 % od osnove BOD iz dohodka OZD s področja gospodarstva. Sredstva se bodo uporabljala za ugotavljanje in preprečevanje onesnaženosti okolja.

PROBLEMATIKA GOSPODARJENJA KOROŠKE INDUSTRIJE

V občini Ravne so v oktobru industrijske OZD izdelale za 6,6 % več kot poprečno lani in za 2,6 % manj kot oktobra lani. Med 28 tozdi jih deset ni doseglo lanske poprečne proizvodnje. Zaloge gotovih izdelkov so bile še ob polletju za 91,7 % nad primerljivimi lanskimi, v desetih mesecih pa za 71,9 % nad lanskimi v enakem obdobju.

(Vir: Referalne informacije IN-DOK centra št. 12/85)

1. Gibanje zalog nabavljenega materiala izven ŽR — R 3

2. Gibanje zalog nabavljenega materiala oziroma polproizvodov tozda ŽR — R 3

3. Gibanje zalog nedokončane proizvodnje, polproizvodov in gotovih proizvodov.

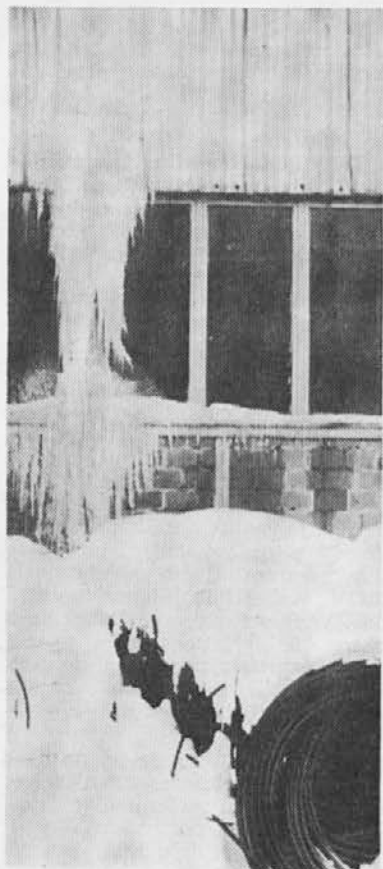
Iz diagrama 1 je razvidno, da so zaloge nabavljenega materiala izven ŽR sicer skozi celotno obdobje naraščale, lahko pa ugotovimo, da so se junija znižale na raven marca, v juliju pa so se povečale kar za 10 % od junjskih, oktobra pa so višje za 17 % v primerjavi s stanjem 1. 1.

Iz diagrama 2 je razvidno, da so zaloge nabavljenih izdelkov od tozda ŽR v januarju in februarju porasle, nato pa se počasi do konca obdobja zniževale.

Diagram 3 pa prikazuje zaloge nedokončanih proizvodov, polproizvodov in gotovih proizvodov. Vidimo lahko, da so zaloge na koncu obdobja nižje, če jih primerjamo s stanjem 1. 1. 1985.

Na splošno lahko ugotovimo, da je aktivnost za znižanje zalog delno uspela, vsaj toliko, da zaloge niso pretirano naraščale. Še vedno pa ugotavljamo velik porast zalog nabavljenega materiala izven Zelezarne Ravne. Na ta porast predvsem vplivajo visoke zaloge starega železa, saj je indeks porasta za to obdobje kar 192 %, za ferolegure pa 129 %. Res je, da je za določene materiale težko ugotoviti, katere zaloge so optimalne, vendar nam ta indeks prikaže absolutno normalno rast.

Dora Enci,
vodja obratnega
računovodstva

Kapnik

DOMISLICE

Kdor odpusti zločin, postane sokrivec.

...

Nedolžna laž je boljša od žaljive resnice.

...

Izkušnje so vsota naših razočaranj.

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto XXIII

Ravne na Koroškem, 15. januarja 1986

Št. 1

»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Saša Meško, Irma Fajmut, Barbara Sušnik, Marjana Kjørpenčev in Silvo Jaš, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«

Program KS OO ZSMS Železarne Ravne za 1986. leto

JANUAR

- Priprave za tekmovanje »Suhodolčanova bralna značka« — akcija poteka vse leto. Pripravi komisija za kulturo.
- Prvenstvo v sankanju v sodelovanju z AŠ Železarne Ravne, organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Nabor '86 (sprejemanje karakteristik in predlogov za rekrutiranje) organizirata in izvedeta organizatorja za SLO in DS.
- Usposabljanje mladih informatorjev (komisija za informiranje).
- Evidentiranje za mladinske delovne akcije — komisija za MDA.
- Predkongresne priprave (komisija za IPD in DEO).

FEBRUAR

- Pohod Koroška v zimi '86 in Po poteh 14. divizije — organizira organizator za SLO in DS pri KS OO ZSMS ŽR skupno s komisijo za SLO in DS pri OK ZSMS.
- Prvenstvo v smučanju s sodelovanjem AŠ ŽR organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Sodelovanje na proslavah (Prežih, Prešeren) — recital se izvede prek razglasne postaje v železarni — organizira komisija za kulturo.
- Evidentiranje brigadirjev — komisija za MDA.
- Organiziranje okrogle mize o mladinski in gospodarski problematiki v železarni ter izven nje. Pripravi komisija za DEO in IPD.

MAREC

- 8. marec — obdaritev mater partizank — izvršijo OO ZSMS po zadolžitvi KS OO ZSMS ŽR in po dogovoru z OK SZDL Ravne.
- Prvenstvo v šahu — organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Tekmovanje v znanju »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti« z geslom »Tito — revolucija — mir« organizira komisija za kulturo.
- Priprave na MDA, evidentiranje — komisija za MDA.
- Strokovna ekskurzija (Nuklearna elektrarna Krško ali Termoelektrarna Šoštanj).

APRIL

- Volilno-programska konferenca koordinacijskega sveta OO ZSMS Železarne.
- 1. april — dan brigadirjev — komisija za MDA: razprava o delu brigadirjev ter razstava brigadirskih fotografij.
- Organiziranje literarnih večerov (Suhodolčan, Cankar, Prežih) s sodelovanjem ŠC Ravne in konferenco sindikata; izvrši komisija za kulturo skupaj s centrom za klubsko dejavnost pri OK ZSMS Ravne.
- Čiščenje tozdv — opravijo OO ZSMS po tozdi v dogovoru s tozdi, delovnimi skupnostmi in komunalo.
- Priprava na MDA (inf. plat) — komisija za informiranje.

— Obravnava 3-mesečnega poslovanja železarne, sozda (komisija za DEO in IPD).

MAJ

- Kresovanje ob 1. maju — prazniku dela.
- Vključevanje v občinski program ter akcije ob dnevu mladosti — izvrši komisija za kulturo; v program se vključujejo tudi ostale komisije.
- Tridnevni tabor na Ivarčkem jezeru ali v okolici (komisija za MDA in SLO ter DS).
- Razstava del mladih fotografov železarne (komisija za kulturo in inf.)
- Majsko srečanje mladih iz slovenskih železarn.

JUNIJ

- Udeležba na republiških in zveznih delovnih akcijah (obisk brigadirjev NORBERT WEBER).

Mladina je naša sedanjost

JULIJ

- Kresovanje ob 4. juliju — dnevu borca — in 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda — organizira komisija za SLO in DS.
- Sodelovanje na zveznih in republiških delovnih akcijah.
- Udeležba na planinskem pohodu SOZD SZ (komisija za šport).

AVGUST

- Obisk karavle Sonjak ob dnevu graničarjev — 15. avgustu — s kulturnim programom, organizira komisija za kulturo ter SLO in DS.

SEPTEMBER

- Prvenstvo v malem nogometu (če bo dovolj prijavljenih ekip) — organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Srečanje kulture in športa mladih iz jugoslovanskih železarn v Lukavcu — organizira KS OO ZSMS železarne.
- Udeležba na mladinski poletni politični šoli v Mariboru (komisija za DEO in IPD).
- Tekmovanje v znanju Mladost v pesmi, besedi in spretnosti z geslom »Tito — revolucija — mir«.
- Lokalne delovne akcije v železarni Ravne in izven nje — Komisija za MDA.
- Pridobivanje dopisnikov za Mladi fužinar na osnovnih in srednjih šolah — komisija za informiranje.

OKTOBER

- Prvenstvo v šahu in streljanju — organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Lokalne delovne akcije (spravilo pridelkov, čiščenje železarne) — komisija za MDA in informiranje.
- Skrb za spominska obeležja — izvedejo OO ZSMS po dogovoru s SLO in DS.
- Obravnava 9-mesečnega poslovanja železarne, sozda (komisija za IPD in DEO)

NOVEMBER

- 27. november — tradicionalni košarkarski turnir, na katerem sodelujejo: KKŠ Ljubljana, KKŠ Maribor, ŠC Ravne in KS OO ZSMS železarne — organizira komisija za šport in rekreacijo.
- Ob dnevu republike recital prek razglasne postaje — izvede Komisija za kulturo.
- Srečanje nekdanjih mladinskih aktivistov SOZD Slovenske železarne.

DECEMBER

- Pregled dela v letu 1986 in izdelava programa KS OO ZSMS železarne za leto 1987.

— 22. december — obisk karavle Sonjak skupaj s sindikatom in ZRVS — organizira komisija za kulturo in komisija za SLO in DS

— Skupščina kluba brigadirjev ter stalne delovne brigade v železarni.

Poleg vseh naštetih aktivnosti bomo imeli tudi nekaj stalnih nalog, kot so:

— Izbor najboljšega mladega delavca — samoupravljalca in mladega inovatorja v železarni.

— Dosledno izvajati ter spremljati problematiko SZ, s katero se srečujejo mladi ne samo v železarni, temveč tudi izven nje, ter jim pri tem pomagati.

— Problemi asocialnosti med mladimi (alkoholizem, narkomanija itd.)

— Evidentiranje za MDA v letu 1986, sodelovanje s komisijo za MDA pri OK ZSMS.

— Najboljša OO ZSMS v železarni

— Akcija NNMP v letu 1986.

— Pravočasno informiranje članstva itd.

Tako kot doslej se bomo tudi tokrat zavzemali za kar najtesnejše sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki v železarni; zlasti bo dan poudarek idejnopoličnemu delu in izobraževanju mladih ter vključevanju le-teh v vrste ZK.

Poleg naštetih nalog in akcij bomo tudi v tem letu imeli stalne stike z mladimi iz delovnih organizacij, kot so TAM Maribor, Unior, Mariborska livarna, Gorenje. (Sodelovanje temelji predvsem na izmenjavi delovnih izkušenj med mladimi, na sodelovanju na raznih športnih in kulturnih srečanjih ter podobno).

KS OO ZSMS
Železarne Ravne

Namesto uvodnika za 12. kongres ZSMS

Dvanajsti kongres ZSM Slovenije označuje čas, ko biti mlad ni več nikakršna prednost, čas vedno večjega razkoraka med možnostmi in željami, strahom in upanjem, čas, ko se zavedamo, da je zastoj družbenega in gospodarskega razvoja podvržen podobnim zakonom, kot so tisti, ki utesnjujejo osebnostne težnje po vsem svetu, čas, ko mirnost mladine in njena pripravljenost sprejemanja vsega kaže na to, da tudi kot organizacija ne odpiramo vedno pravih vprašanj.

Prav zato moramo javno vedeti, kdo smo in kaj hočemo. Rodili smo se v tej družbi in rasli z njo. Izkušnje nas učijo, da nihče ne sme imeti monopola nad resnico, da nihče ne more imeti monopola nad revolucijo, da je treba zatreti resnico iskati vedno znova, da je mera revolucionarnosti spreminjanje dejanskega družbenega položaja ljudi.

Ne zanimajo nas notranji in zunanji sovražniki, temveč demokratično, samoupravno sprejemanje vseh odločitev nadaljnega družbenega razvoja, saj želimo živeti v sedanjosti, ki jo bomo soustvarjali tudi mi.

Spoznali smo, da so ob polarizaciji bede in bogastva težnje po uniformiranju misli samo eno izmed orožij ohranjanja polarizacije vladanja in služnosti.

Zato se moramo s to raznoličnostjo soočiti ter priznati legitimnost po spremembah izhajajočim prevratnim interesom.

Ta čas je naš čas, mi nimamo drugega časa, zato bomo tukaj in sedaj odpirali temeljna vprašanja našega življenja.

Pahnjeni v globoko krizo smo se končno zavedli tudi njenih političnih razsežnosti. Tudi v pogojih socialističnega samoupravljanja iluzijam navkljub delovanje krize najprej in najbolj prizadene najnižje in socialno nestabilne družbene sloje, ter s tem kaže tudi na razredno pogojenost nakopičenih družbenih protislovij.

V socialističnem samoupravljanju hitre družbene spremembe vplivajo na premikanje in stabilnost družbenih struktur žal premo sorazmerno z njihovo politično močjo. Pod krinko naporov reševanja zaostrenih družbenoekonomskih in političnih razmer se izvajajo velike inflacijske in birokratske pre-razdelitve družbenega dohodka ter s tem bremen krize, praviloma na račun že prej zastavljenih.

MLADI KRITIČNI DO VSEH NEPRAVILNOSTI

Kritičen pretres družbenih procesov, načrtovanih (obdobje 1981—1985) in sedaj načrtujočih (skozi planske dokumente), kaže na neobvladovanje družbenoekonomskih gibanj, kljub temu da smo s programom dolgoročne gospodarske stabilizacije sprejeli do-

ločeno smer razvoja. Prva faza uresničevanja tega projekta z nekaterimi pozitivnimi gibanji, kot je povečanje industrijske in kmetijske proizvodnje, izboljšanje oskrbe, presežek v zunanji plačilni bilanci, bistveno večja vključenost slovenskega gospodarstva v izvoz — še zlasti na konvertibilne trge — ter hkrati povečanje deleža tehnološko — intenzivnih panog, predstavlja delen preboj materialnih razmer, ki so prevladovali do konca leta 1983. Druga plat te resnice pa je

mi razvitimi državami, nadaljnje naraščanje inflacije kot kompenzacije za ta odliv, nadaljevanje zadolževanja v tujini, vse to spontano vodi v družbeno stanje, kjer bo napredne težnje po uveljavljanju ekonomskih motivov zamenjal sistem restriktivnih ukrepov discipliniranja in vojaške organizacije proizvodnje.

V mladinski organizaciji odločno nasprotujemo takšnim konceptom razvoja, še zlasti tedaj, ko se tehnološka nerazvitost in nekonkurenčnost na razvitih industrijskih trgih hoče ublažiti s povečanim izvozom na klirinško področje, to pa odpira vprašanja ekonomskih in socialnih posledic ter politične neodvisnosti neuvrščene Jugoslavije.

Marsikateri naš delavec ali DO dosega individualno fizično produktivnost, ki bi se sama zase lahko merila s svetovno produktivnostjo. Toda preveliki administrativni balast znotraj DO, velika družbenopolitična nadstavba in socializiranje nizko produktivnih delov gospodarstva v končni instanci razvrednoti visoko fizično produktivnost ne tako majhnih delov našega gospodarstva.

MLADI SO BOLJ DOVZETNI ZA RAZREŠEVANJE VSEH VRST PROBLEMOM

Kaj je sploh rešitev? Samo varčevanje, povečan izvoz in zniževanje vseh vrst porabe to gotovo ni. Koliko še morajo pasti realni osebni dohodki, da bo delavski razred proizvedel več, kot porabi?

V mladinski organizaciji vidimo rešitev v svobodnem prelivanju posameznih delov družbenega kapitala iz ene panoge v drugo; v samostojnosti in neodvisnosti OZD, zlasti pa v svobodnem razpolaganju OZD z ustvarjenim dohodkom. Uresničitev tega koncepta temelji na razpolaganju delavcev v OZD za ustvarjenim dohodkom ter njihovim osvobajanju izpod tutorstva države. Dušenje

Kosilce

njena cena. Naš izvoz, ki na Zahodu v najnižjih cenovnih razredih po obsegu sicer raste, finančni rezultati pa padajo. Njegovo linearno stimuliranje, ki rezultira v naraščajočem izvozu surovin in polproizvodov, minimalno angažira proizvodne faktorje, kot so tehnologija, organizacija dela in znanja za povečanje deviznega priliva. Izvoz zgolj na predpostavki izkoriščanja delovne sile res prinaša devize, ne pa tudi dohodka, obenem pa sili jugoslovansko gospodarstvo v ohranjanje zastarele tehnološke strukture.

To potiska socialistično samoupravno družbo v položaj nerazvitosti in odvisnosti. Izvoz, ki ne zagotavlja dohodka, pripelje na točko, ko se ne ohranja niti nujno minimalno razmerje med celotno vrednostjo in možnostjo akumulacije, niti se ne zagotavlja potrebna stopnja amortizacije.

Nadaljevanje odlivanja domače presežne vrednosti prek neenake menjave z zahodni-

teh procesov pomeni cirklo reformnim procesom, začetim z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije.

V Zvezi socialistične mladine na podlagi spoznanj o nujnosti tehnološke posodobitve ter uveljavitve za to nepogrešljivih pogojev podpiramo napore tistega dela družbenih sil oziroma združenega dela, ki možnosti svojega in razvoja družbe v celoti vidijo v revolucioniranju tehničnih in družbenih pogojev delovnega procesa.

Izhajajoč iz dejstva, da je najbolj produktiven revolucionarni razred sam, se ZSMS bori za takšen razvoj in uresničevanje programa gospodarske stabilizacije, ki ob poudarjanju boja za povečan izvoz in dohodek vedno in povsod kot odločujoči element stabilizacije vidi krepitev odločujočega vpliva delavcev in krepitev vseh procesov ter institutov socialističnega samoupravljanja, od delavskih svetov do delegatskih skupščin.

12. KONGRES ZVEZE

Socialistične mladine
Slovenije

Krško '86

V preteklosti so se te naše opredelitve kazale skozi aktivnosti za računalniško opismenjevanje in v boju za odpravo administrativnih preprek uvoza osebnih in hišnih računalnikov. To akcijo lahko štejemo v okviru uresničevanja načrta gospodarske stabilizacije, saj naj omogoči množičen dvig računalniškega znanja. Osvajatev te tehnologije pomeni za združeno delo ohranjanje položaja v mednarodni delitvi dela.

Zavzemamo se za vsesplošno in vsestransko izobraževanje za obvladovanje omenjenih tehnologij ne samo mlade generacije, temveč vseh tistih, ki so že vključeni v delovni proces.

Ostro smo kritizirali in vodili akcije za odpravo depozita na mejah ter za večji uvoz tuje literature, kajti mikroelektronska revolucija, nove tehnologije in še posebno informatika so za ograjo administrativnih prepovedi, lažnih zaščit in protekcij nekaterih domačih industrij že vnaprej obsojene na neuspeh.

Podpiramo dejavnosti za aktivno produktivno zaposlovanje skozi razvoj drobnega gospodarstva (iniciativa in politična aktivnost za ustanavljanje malih proizvodnih enot ter drugih oblik samozaposlovanja), skrajšanje delovnega časa (na 40 ur tedensko za vse; kar pa hkrati pomeni tudi odpiranje razprave o nadaljnjem skrajševanju delovnega časa) in spoznanje o veliki latentni brezposelnosti (okoli 150 tisoč zaposlenih) ter pomanjkanje kvalitetnih delovnih mest, ki bi zahtevala znanja in samoiniciativnost, ostajajo še naprej odprti problemi in točke aktivnosti Zveze socialistične mladine Slovenije.

TUDI ZA ENERGETSKO PRIHODNOST MLADI NISO BREZBRIZNI

Naložbe v energetiko v SR Sloveniji predstavljajo znaten delež vseh družbenih naložb v gospodarsko infrastrukturo naslednjega srednjoročnega obdobja. Ob tem moramo vedeti, da velikim energetskim porabnikom družba zagotavlja in plačuje energijo ter s tem niža produkcijske stroške. To je bilo verjetno nujno in družbeno upravičeno v obdobju industrializacije dežele, danes pa pomeni hote ali neho politično podporo razvoju v smeri polkolonialne nerazvitosti z etatičnim razlaščenjem združenega dela. Istočasno pa niti ogromna investicijska vlaganja v energetiko ne zagotavljajo, da ljudje ne bodo občasno prezebali v temi, ker bo energije še vedno premalo. Pozivi k individualnemu varčevanju pa imajo bolj kot kakršenkoli ekonomski učinek za posledico birokratsko discipliniranje ljudi, ki kot potrošniki baje preveč porabijo, medtem ko je celoten gospodarski sistem uglašen na je sistemsko zapravljjanje energije. Današnja ekonomska politika sloni na tem, da veliki porabniki energije plačujejo neekonomske cene, medtem ko majhni porabniki in gospodinjstva plačujejo »normalno« ceno, ker pa proizvodni stroški tako niso pokriti, se izguba pokrije iz sredstev tistega dela združenega dela, ki posluje pozitivno.

Če smo ob in med gradnjo JE v Krškem govorili o njej in o JE nasploh kot kroni industrijskega razvoja, pomembnem prispevku k varstvu okolja ter ob tem zatrjevali, da ne poznamo ekološko čistejšega in cenejšega pridobivanja električne energije, potem moramo danes, ob napovedani graditvi štirih novih jedrskih elektrarn v Jugoslaviji, to ponovno prevrednotiti tudi na način, ki nam ga ponujajo tako naše kot svetovne izkušnje.

Industrijsko razvite države z odprtimi rokami izvažajo umazano tehnologijo jedrskih elektrarn, saj se s tem znebijo visokih stroškov te proizvodnje ter otresejo protestov in odpora prebivalstva.

Gradnja novih JE pri nas kaže na strategijo permanentne gospodarske nerazvitosti, strategijo, ki je toliko bolj nevarna, ker stalno vzbuja in ohranja iluzijo stvarne industrijske razvitosti. Smo proti gradnji JE v Jugoslaviji, le-te so Potemkinove vasi nerazvitega sveta.

V Zvezi socialistične mladine Slovenije vidimo svojo vlogo v razkrinkavanju neodločnosti in sprizajznjenosti z obstoječim, vidimo jo v odločni politični podpori mladinske organizacije doslednemu prestrukturiranju gospodarstva, omogočanju in zagotavljanju pogojev za znanstveno — tehnični napredek in zviševanju tehnične opremljenosti dela ter temu primerni kadrovski prenovi združenega dela z mladimi, kreativnimi in samoiniciativnimi kadri. Nadalje v boju za dosledno uveljavitev demokratičnih vsebin družbenega planiranja, ki krepi politično moč delavskega razreda v usmerjanju, vodenju in kontroliranju družbene produkcije in reprodukcije ter tako onemogoča prevlado vsiljenih in voluntarističnih interesov na podlagi neformalnega in naprejšnjega odločanja v ozkih krogih in negiranje javnega in argumentiranega ter strokovnega dela.

MANJ, TODA BOLJE DELATI

Kljub temu da je individualna produktivnost v materialni proizvodnji glede na zastarelost in odpisanost tehnologije ohranjena na zavidljivem nivoju, so osebni dohodki radikalno padli na nivo začetka 60 let. Ob tem se je padec življenjskega standarda in kvalitete življenja pri posameznikih blažil s povečanjem obsega neformalnega dela v okviru sive ekonomije ki je tako postala edini izhod za ohranjanje eksistence delavskega razreda.

Ta možnost znotraj vladajočega načina produkcije ni neizčrpna. Osebni dohodki niso nevtralnega tehnična spremenljivka. Nižanje realnih osebnih dohodkov postaja glavna okla za razvoj produktivnih sil. Delavski razred ob nižanju osebnih dohodkov v pomanjkanju drugih metod poseže za učinkovito, a družbeno destruktivno metodo odpora, to je, zavzema pasiven odnos do delovnega procesa.

Sredstva za družbene dejavnosti se nenehno zmanjšujejo, to je privedlo tudi do zmanjševanja njihovih programov (na področju zdravstva do omejevanja specialističnega in bolnišničnega zdravljenja, zmanjševanja porabe zdravil in do vseh možnih pritiskov na skrajševanje bolniškega staleža; na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja do izrazitega upadanja realne vrednosti pokojnin, na področju otroškega varstva do usihanja otroškega dodatka, na področju izobraževanja do omejevanja dodatnih programov, upadanja vpisane generacije v okviru srednjega šolstva ter izrazitega zmanjševanja obsega izobraževanja ob delu, na področju stanovanjske politike se drastično zmanjšuje družbeno usmerjeno stanovanjska gradnja idr.), do izrazitega upadanja kvalitete storitev, do zoževanja posameznih socialnozdravstvenih pravic in do zaostrovanja kriterijev upravičenosti do vseh socialnozdravstvenih pomoči in s tem zmanjševanja obsega upravičencev (kljub obratnim pričakovanjem povečanja potreb na tem področju, zaradi naraščanja števila ljudi, ki si z rednim delom ne morejo zagotoviti zadostne socialne in materialne varnosti), do prenašanja odgovornosti in bremen z družbe na družino (primer: otroški dodatek).

tek) in na delovno organizacijo (primer: invalidsko varstvo, del zdravstvenega varstva idr.).

Skupni imenovalec vseh teh sprememb je v tem, da vodijo v povečanje in ne zmanjševanje socialnih razlik. Zato menimo, da socialna politika (pa tudi družbene dejavnosti kot njena institucionalna komponenta) kljub poudarjeni potrebi po njeni vlogi, še posebno v zadnjem času, vse bolj izgublja na svojem pomenu oz. postaja del birokratsko-etatičnega upravljanja z ljudmi, izkoriščujoč njihovo socialno ogroženost in družbeno politično nemoč.

ZSM se bo odločno borila za ohranitev dosežene ravni in obsega osnovnih nacionalnih socialnih programov. Poleg tega bomo ostro nastopili proti nadaljevanju zmanjševanja sredstev za družbene dejavnosti (posebej proti zmanjševanju socialnovarstvenih pravic, ki izhajajo iz dela) in deleža teh sredstev v družbenem proizvodu.

Prizadevali si bomo usmeriti pozornost na razmerje med sredstvi za skupno in splošno porabo. Slednja ima namreč vedno večji apetit, obenem pa njeni predstavniki očitajo ljudem, da so več trošili kot ustvarili.

V pogojih, ko je 5 tankov vrednih toliko kot po ena šola v 12.500 vaseh, ki bi za 2 helikopterja dobivalo 12.000 učiteljev vse leto plačo, ko so stroški vojaških laboratorijev enaki znesku, s katerim bi zgradili 20 novih bolnišnic s po 500 posteljami, ko je letni proračun za obrambo vreden toliko kot 120 milijonov enosobnih stanovanj, je minimalni znesek, prihranjen na račun izobraževanja, znanosti, zdravstva, stanovanjske zadeve..., zanemarljiv glede finančnega učinka prenesenih sredstev od skupne v splošno porabo.

Mladost

Nasprotno pa bi minimalno omejevanje splošne porabe v korist družbenega in osebnega standarda ljudi danes brez večjih posledic omogočilo dvig kvalitete življenja, intenzivnejše uveljavljanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ter nadaljnjo demokratizacijo družbe. Zato se je in se bo ZSM zavzemala za prerazporeditev dohodka od splošne k skupni porabi, čeprav s tem drezamo v obstoječo porazdelitev družbene moči.

Možnih strategij za nadaljnji razvoj na področju socialne politike v naši družbi je toliko kot različnih družbenih interesov. V ta namen zahtevamo odpiranje resne, sistematične in na znanstvenih osnovah temelječe razprave o konceptu in praksi naše socialne politike. Ta je lahko usklajena z ekonomsko, če obe zavrzeta obravnavanje človeka kot produkcijskega faktorja. Smo za tako socialno politiko, ki odtujeno presežno vrednost usmerja od kapitala nazaj k delu oz. k človeku.

Nadaljevali bomo s politično in praktično akcijo za razvoj in obstoj prostovoljnega dela, skupin za samopomoč, sosedsko pomoč,

samozaposlovanje ljudi in druge alternativne oblike življenja in dela. Te oblike ne morejo nadomestiti načrtne socialne politike, saj predstavljajo samoorganizirano alternativo sivi ekonomiji.

Kriza je mlado generacijo uvrstila k tistim delom delavskega razreda, ki so najbolj ogroženi in imajo najmanj vpliva na družbene odločitve.

Čeprav so bistveni interesi mladine vezani na dolgoročne interese delavskega razreda, je mlada generacija mlada danes in tukaj. Poleg tega je življenjsko zainteresirana za ključne družbene procese, ki so bistvenega pomena za celotno družbo: izobraževanje, zaposlovanje, obramba države..., iz česar izhaja tudi neposreden, živ in nestrpen interes po hitrejšem razreševanju problemov.

Nemoč in nesposobnost kvalitetnega ter hitrega preseganja obstoječih problemov se zrcali v enostavnem prelaganju njihovih rešitev z ramen ene generacije na drugo. Zato ne priznavamo nikakršne delitve problemov na mladinske in družbene, ne glede ali gre za dolgoročni reprogram tujih delov, odložitve rešitve vprašanja nerazvitih, nedorečeno reformo izobraževanja in družbenih dejavnosti ali za prepočasno tehnološko pre-novo ob zastoji prestrukturiranja gospodarstva.

(Se nadaljuje)

Povzetke tez pripravila
Alenka Bombek-Kolmančič in
Božo Šetina

OB SREČANJU NEKDANJIH AKTIVISTOV SLOVENSKE ŽELEZARN

Malo ali pa skoraj nič ni pogovorov, srečanj in klepetov, kjer bi se po dolgih letih spet srečali in našli znani obrazi. In ravno zategadelj je pobuda za takšno srečanje, ki je prišla iz vrst koordinacijskega sveta OO ZSMS Železarne Ravne za srečanje nekdanjih aktivistov SOZD toliko bolj vzpodbudna. Našli so se ljudje, ki so bili nekoč mladi, sedaj pa je tudi njim zapustil čas sledove. V nekdanje milostne obraze so se zarisale brazde, pozna se, da je za njimi tista doba, ki se imenuje mladost, da so vpeli v vsakdan življenja. Pa vseeno se radi spominjajo časa, ko so bili mladi in ustvarjalni ter polni moči, ko zanje ni bilo preprek. Vse to sedaj ostaja kot senca neke davne preteklosti skupaj z imeni, kot so Drago, Miro, Dušan in še mnogimi drugimi ter s časom, ko je bil ustanovljen svet ZSMS Slovenske železarne. 15 let je dolga in kratka doba hkrati, odvisno pač od posameznika, kako jo jemlje.

Takšno vodilo je bilo povod za srečanje nekdanjih aktivistov Slovenskih železarn in naloga za mlade iz železarne, ki so bili organizatorji srečanja. In moramo priznati, da so se tokrat še posebej potrudili in izkazali. Bilo je prvo in zato za marsikaterega udeleženca nepozabno. Stiski rok po toliko letih, objemi in ponovno srečanje. To je bila slika, ki je za marsikaterega posameznika nepozabna,

kajti to je bilo resnično srečanje starih in novih generacij, tistih, ki so zaorale mladinske brazde v Slovenskih železarnah, kakor tudi tistih, ki njihovo delo nadaljujejo. Prijetno srečanje je bilo tudi zaradi tega, ker se ga je udeležil Miro Ipavec, prvi predsednik sveta ZSMS SOZD. To vlogo in funkcijo je prevzel pred 15. leti, v času, ko je nastal delavski svet in z njim samoupravni organi Slovenskih železarn. Miro se tistih časov spominja s posebnim zanosom, enako tudi vseh mladih entuziastov, ki so z njim zaorali prve mladinske brazde tako rekoč iz nič.

Miro Ipavec, prvi predsednik sozdovske mladine

V vseh teh 15 letih je bilo veliko narejenega, delo prvih generacij na mladinskem področju so dograjevale nove in danes ravno svet ZSMS SOZD Slovenske železarne predstavlja pomemben kadrovskega potencial in tudi ostali veliki sistemi, kjer so mladi organizirani, si lahko po njem jemljemo vzgled.

Veliko je bilo stvari, takšnih in drugačnih, ki jih je Miro omenil v svojem pogovoru, veliko je ostalo še nedorečenega. Imel sem občutek, kot bi se vse prepustilo toku časa, čeprav ni tako. Spremljala me je misel, da vsaka generacija, vsak predsednik pusti vendarle kanček, na katerem se lahko dograjuje in je dovolj trden temelj za nadaljnjo rast. Če lahko za koga tako trdimo, potem je to prav gotovo mladina Slovenskih železarn od vsega začetka sem.

Sicer pa, kaj bi dolgovali, srečanje je vendar za takšne stvari, ki so bolj kanček posameznika, za sprostitve, zabavo, klepet. Miru sem dal kar prav, kljub temu, da sem ga zmotil v prijetni družini.

Vsi udeleženci letošnjega srečanja na Ravnah (omenimo naj še enkrat, da je zelo dobro uspelo) so bili enotnega mnenja: »Naj ta plemenita zamisel mladih Korošcev prebije v tradicijo. Pogostejše se moramo srečevati in zato na svidenje do našega naslednjega snidenja na Jesenicah!«

Silvo Jaš

Učenci osnovnih šol pišejo

SAMOUPRAVLJANJE IN PIONIRJI

Na pionirski problemski konferenci, ki je bila 21. 11. 1985, smo se pogovarjali o samoupravljanju pionirjev. Vse oddelčne skupnosti od 5. do 8. razreda so pred konferenco obravnavale naslednja vprašanja:

— Kako pionirji sodelujemo pri sestavljanju delovnih programov oddelčnih skupnosti in interesnih dejavnosti?

— Kako te programe sprejemamo in ureničujemo?

— Ali dolžnosti, ki smo jih prevzeli, vedno vestno opravimo?

— Kako predlagamo in nagradujemo prizadevne pionirje?

— Ali vsi učitelji javno ocenjujejo znanje?

— Ali smo zadovoljni z načinom volitev delegatov v pionirski odbor?

— Zakaj v svetu šole in na redovalnih konferencah ne sodelujejo tudi pionirji?

— Ali probleme v razredu rešujemo skupaj z učitelji ali samo z razredniki?

Na konferenci sta iz vsake oddelčne skupnosti sodelovala dva delegata. Večina delegatov je prišla na konferenco dobro pripravljena. Ob vsakem vprašanju smo ugotovili, kaj menijo o tem v posameznih oddelčnih skupnostih.

Po živahni razpravi, v kateri so sodelovali tudi tovariš ravnatelj in prisotni učitelji, smo sprejeli naslednje ugotovitve in zaključke:

1. Pri sestavljanju in sprejemanju delovnih programov oddelčnih skupnosti moramo biti pionirji bolj aktivni kot sedaj. Na predmetni stopnji smo že sposobni, da samostojno pripravimo predlog delovnega programa in ga nato skupaj z razrednikom dopolnimo.

2. Predlagali smo spremembo načina volitev delegatov v PO. Delegata bi neposredno volili v oddelčni skupnosti, nato pa celoten PO potrdili z javnim glasovanjem na pionirski konferenci.

3. Na sestankih sveta šole bi lahko sodelovali le občasno, kadar bo na dnevnem redu obravnavala dela pionirske ali mladinske organizacije. Na učiteljskih konferencah ne moremo sodelovati, ker tam učitelji obravnavajo strokovna vprašanja, lahko pa sodelujemo na oddelčnih zborih.

4. Sprejete naloge moramo pionirji bolj vestno opravljati in poskušati vplivati na tiste pionirje, ki imajo malomaren odnos do dela.

5. V bodoče bomo probleme, ki se pojavljajo pri učnih urah, skušali reševati najprej z določenimi učitelji, šele nato bomo prosili za pomoč razrednike.

6. Pohvale in nagrade bomo kot doslej podeljevali najbolj prizadevnim učencem, pri čemer bomo pionirji aktivno sodelovali s predlogi in mnenji.

Pripravili člani novinarsko-dopisniškega krožka OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem

Navihanka

ISKRE

Prihodnost prihaja po poroki,
zato je znosna.

Polgar

...

Zbližajte srca, a postavite šotore daleč narazen.

Tuaregi

Prve izkušnje redne uporabe računalnika pri risanju poslovnih grafikov

Na pobudo sodelavcev Delovne skupnosti za gospodarjenje Železarn Ravne je bila leta 1983 izdelana raziskava:

»Idejna zasnova slikovno in računalniško podprtega informacijskega sistema Železarn Ravne«. Opredeljeni so bili cilji in vrste osnovnih slikovnih prikazov. Zanimivi so bili predlogi poslovnih grafikov po področjih od proizvodnje in raziskav do poslovanja. Nakazane so bile tudi

- selektivni, vendar popolni
- točni in nedvoumni.

PRVE IZKUŠNJE

Aktivnosti pri razvoju in osvajanju računalniškega risanja grafikov v železarni niso imele kakšne prednosti. Aktivnosti so se izvajale le ob »luknjah« med drugimi pomembnejšimi projekti. Nekaj sadov pa je kljub temu. Oglejmo si jih!

čunalniku Poslovni grafikoni Železarn Ravne. Prvi so bili izdelani za leto 1983.

Za proizvodne tozde je po letih in kvartalih prikazana uspešnost poslovanja v primerjavi s preteklimi leti.

Za vsak tozd posebej in skupaj za železarno so izrisani grafikoni za:

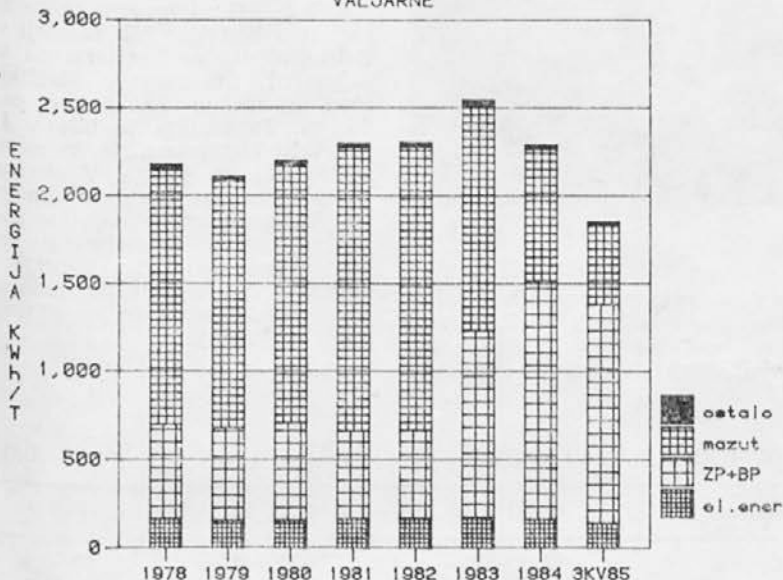
- blagovno proizvodnjo in medsebojne dobave (v tonah)
- poprečno število zaposlenih
- porabo energije (električne, zem. plina in butana, mazuta in ostalo) (slika 1)

Grafikone redno izdaja Delovna skupnost za gospodarjenje. Pri tem uporablja računalniško grafično postajo tektronix 4154, ki vsake tri mesece izriše kar 168 različnih grafikov. Uporabniki so grafikone ugodno sprejeli. Dopolniti bi jih bilo treba še z grafikoni zaloga vložka, nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov.

SPREMLJANJE PROIZVODNJE

Že v omenjeni idejni študiji je bil predlagan poseben grafikon spremljanja uspešnosti količinske proizvodnje. Prikaz je sestavljen iz treh med sabo povezanih grafikov, kot je to prikazano na sliki 2. Prvi grafikon kaže dejansko proizvodnjo po mesecih, drugi odstopanje od plana in tretji kumulativno odstopanje od skupnega plana. Kot redno

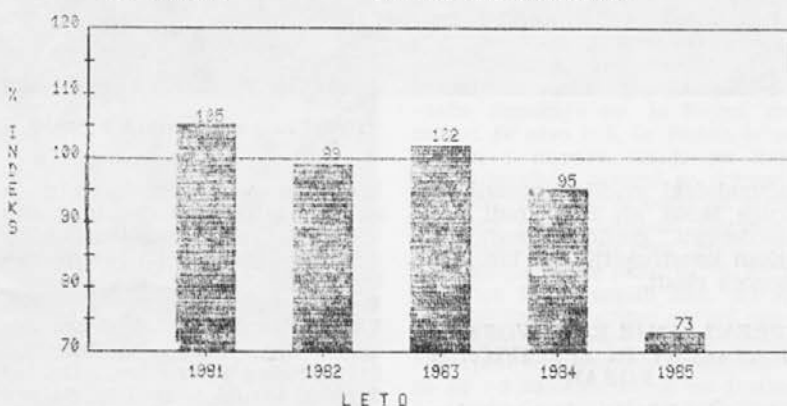
PORABA ENERGIJE
VALJARNE

Slika 1: Primer poslovnega grafikona, izrisanega na računalniški grafični postaji tektronix 4154 Železarn Ravne

ŽELEZARNA RAVNE
TOZD JEKLARNA

INDEKS ZGORENIH GAZOV
PRI LEGIRANJU (NA NORMATIV)

Slika 3: Primer grafikona, izrisanega na grafičnem terminalu VT125

možnosti uporabe grafikov pri matematičnem napovedovanju.

KAKŠEN JE NAMEN UPORABE POSLOVNIH GRAFIKONOV

Slikovno (grafično) podajanje poslovnih, proizvodnih in drugih informacij ima vrsto prednosti pred besednimi in številčnimi. Za vsebinsko bogato in pogosto dolgočasne opise in tabele. V tabelarično podanih informacijah so lahko skrite in prikrite informacije, ki so težko dosegljive, dopolnljive in zato nekoristne.

Glavne prednosti slikovnega prikaza so:

- večja preglednost
- večja koncentracija informacij
- večja standardizacija in selektivnost informacij
- dodatne zmožnosti racionalnejšega informiranja.

V OZD je mogoče s tem povečati uspešnost poslovanja, in to zaradi:

- boljšega poznavanja resničnega stanja
- usmerjenosti, selekcije in poudarjanja bistvenih in osnovnih informacij
- povečanja obsega koristnih informacij.

Če želimo to doseči, pa morajo biti slikovni prikazi:

- hitri in pravočasni
- jedrnat in pregledni

POSLOVNI GRAFIKONI ŽELEZARNE RAVNE

Kot posebna priloga železarniškega statističnega biltenu se vsake tri mesece izrišejo na ra-

— produktivnost v tonah/zaposlenega

— produktivnost računana po planskih cenah tekočega leta v milij. din/zaposlenega

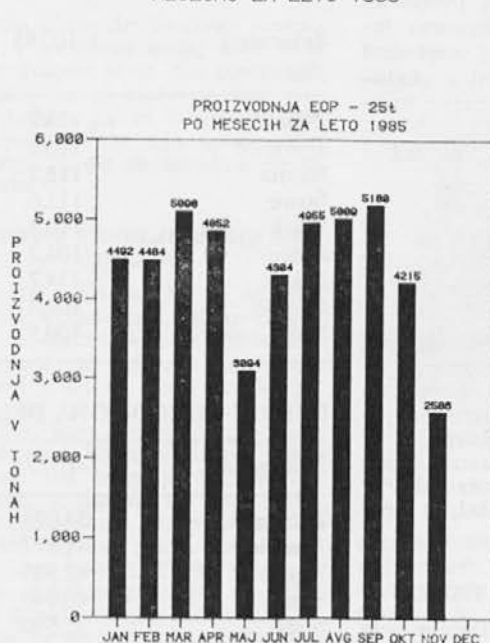
— izmeček za pretopitev in ostala neuspela proizvodnja.

Primer enega od naštetih grafikov je prikazan na sliki 1.

spremljanje uspešnosti proizvodnje se mesečno izdelujejo takšni grafikoni za Jeklarne in posebej za posamezne elektro obločne peči. Odločitveni tim Jeklarne je te grafikone ocenil kot koristne in predlagal še nove. Tudi te grafikone izdeluje Delovna skupnost za gospodarjenje na omenjeni

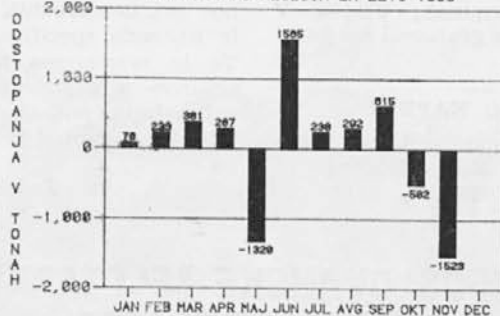
Slika 2

PROIZVODNJA JEKLARNE I IN II
MESEČNO ZA LETO 1985

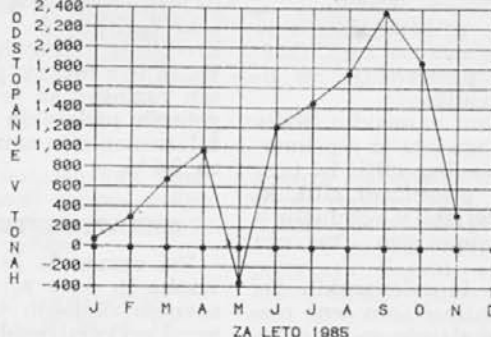

DSG 85/03

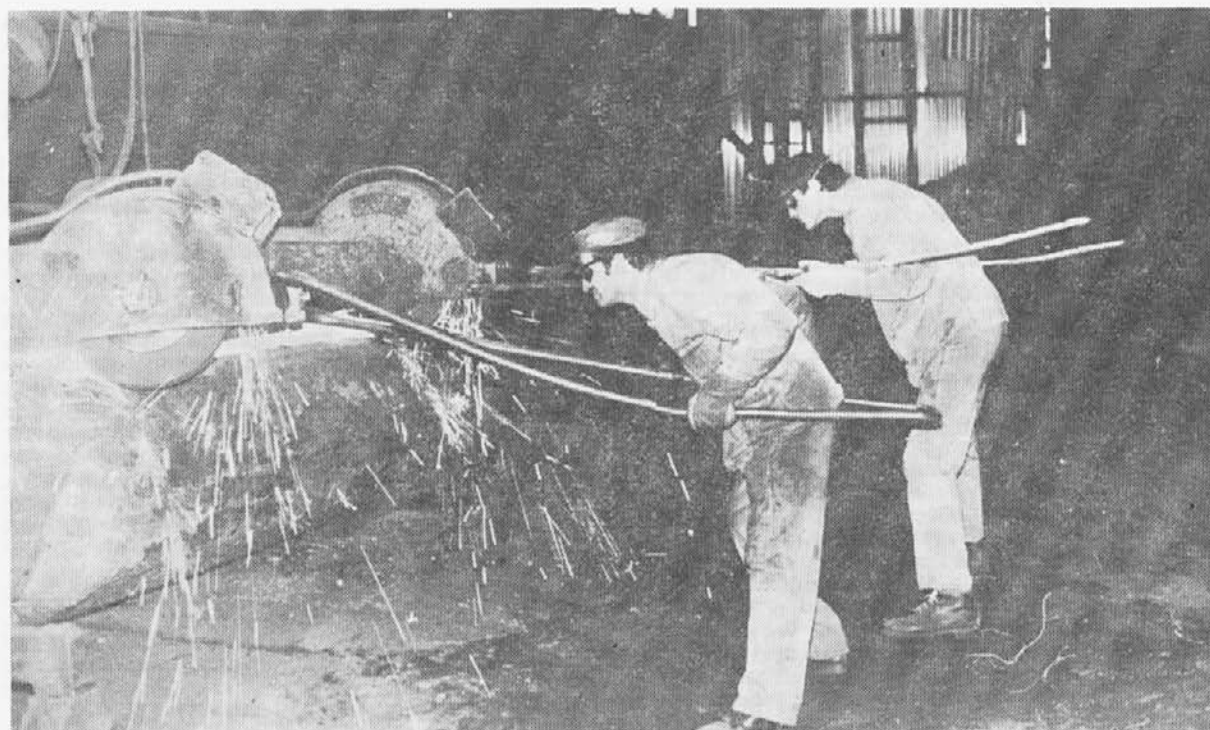
ODSTOPANJA OD OPERATIVNEGA PLANA PROIZVODNJE
EOP-25t PO MESECIH ZA LETO 1985

KUMULATIVNO ODSTOPANJE OD PLANA PO MESECIH
ZA LETO 1985 EOP - 25t

Slika 2

Brusilca predkovanih ingotov

računalniški grafični postaji. Za druge tozde jih žal zaradi prezasedenosti grafične postaje z delom konstrukcijskega biroja ni mogoče risati.

SPREMLJANJE KAKOVOSTNIH KAZALCEV IN SPECIFIČNIH PORAB

Za celo Jeklarno in posebej po elektro obločnih pečeh se mesečno spremlja v obliki preprostih grafičkonov:

- specifična poraba električne energije (kWh/t)
- specifična poraba elektrod
- kemijsko zgrešene šarže pri legiranju
- izmeček po napakah (lunker, prekinjeno litje, prečne razpoke, zgrešene analize, vzdolžne razpoke, skupni izmeček).

Za omenjene grafikone pripravlja podatke Jeklarna, riše pa jih kar operator službe APP na grafičnem terminalu VT125. V pripravi so še grafikoni po vzrokih zastojev.

KAKO NAPREJ

Delovne organizacije v tujini imajo zelo različne izkušnje in rezultate pri uporabi računalni-

ške poslovne grafike. Tako imata na primer dve sorodni in enako veliki podjetji s približno enako računalniško grafično opremo zelo različno število uporabnikov. Ena jih ima 15, druga pa okoli 500. Poslovni rezultati druge delovne organizacije so bistveno boljši. Zakaj takšna razlika? Med drugimi vzroki je tudi ta, da ena delovna organizacija uporablja računalniško grafiko pravilno, druga pa ne.

Razvite delovne organizacije na Zahodu si izdelajo načrt razvoja na tem področju s poudarkom na organizaciji izobraževanja (2 do 3 dni) in centralnem dokumentiranju katalogov obstoječih vrst grafičkonov.

Prav je, da se osnovna poslovna grafika tekoče riše in razvija centralno, po enotnih kazalcih ter kriterijih. Preiti pa moramo tudi v porazdeljeno izdelavo grafičkonov pri neposrednih uporabnikih in njihovih specifičnih potrebah. To je razmeroma preprosto izvedljivo s primernimi osebnimi računalniki, povezanimi z obstoječimi računalniki Železarn Ravne.

Jože Šegel, dipl. inž.

JUGOSLOVANSKE ŽELEZARNE V I. POLLETJU 1985

Podatki o tekočih gospodarskih gibanjih za prvo polletje lanskega leta prikazujejo, da je prišlo do počasnejše rasti fizičnega obsega proizvodnje, in sicer z dveh vidikov:

V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta in v primerjavi s planiranimi cilji. Iz tega razloga niso uresničeni cilji, ki so bili opredeljeni v resoluciji o družbeno-ekonomskem razvoju za leto 1985.

Poslovanje jugoslovanskih železarn in ostalih članic črne metalurgije Jugoslavije se je odvijalo v zelo zaostrenih pogojih gospodarjenja, ki so se odražali

v pomanjkljivi oskrbi, devizni problematiki in nelikvidnosti. Visoka inflacija in rast obresti na kredite so povzročili izredno povečanje stroškov poslovanja. Iz teh razlogov se je fizični obseg gotovih jeklarskih proizvodov v železarnah celo zmanjšal, in sicer za 0,4 %.

OBRAZLOŽITEV TABEL

Vsi vemo, da je inflacija zelo visoka in da v zelo kratkem časovnem obdobju bistveno spremeni podobo rezultatov poslovanja. Da je res tako, smo namenoma v tabelah prikazali podatke

o doseganju posameznih kazalnikov gospodarjenja za I. kvartal in I. polletje 1985. Na ta način smo poskušali z rang lestvico oz.

doseženim mestom ugotoviti, katera od železarn je dosegla v II. kvartalu bistven napredek oz. je nazadovala.

Tabela I.: Iz tabele je razvidno, da je bila največja rast dohodka na delavca dosežena v Železarni Split (indeks 397,7), in to zaradi izredno nizke primerjalne osnove. Najnižja rast pa je bila dosežena v Železarni Sisak (indeks 168,3). Na 1. mestu je po obeh obdobjih še vedno Železarna Ravne in na zadnjem, 9. mestu Split. Razlika med njima je 613.113 din oz. 218,9 %.

Tabela II. Ekonomičnost gospodarjenja se je najbolj izboljšala v Železarni Jesenice, najbolj poslabšala pa v Železarni Nikšić. Železarni Store in Ravne sta ostali na istih mestih.

Tabela III.: Poprečni mesečni osebni dohodki so bili najvišji v Železarni Ravne, najnižji pa v Železarni Smederevo. Razlika med njima je 19.113 din oz. 64,4 %. Ta razlika je bila v I. kvartalu bistveno nižja, in sicer 14.259 din oz. 49,7 %. V okviru jugoslovanskih železarn imajo slovenske železarne najvišje poprečne osebne dohodke, ki jih zagotavljajo relativno dobri rezultati gospodarjenja oz. doseganje produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja.

Jože Roženičnik, dipl. oec.

DOHODEK NA DELAVCA

Tabela I.
(v din)

Železarna	I-III/85	Mesto	I-VI/85	Mesto	Indeks
Zenica	328.952	4.	647.499	5.	196,9
Jesenice	274.172	6.	763.923	2.	278,7
Ravne	415.866	1.	893.245	1.	214,8
Store	341.560	3.	713.378	4.	208,9
Sisak	326.626	5.	549.470	7.	168,3
Smederevo	204.170	8.	557.744	6.	273,2
Nikšić	387.574	2.	749.060	3.	193,3
Skopje	261.601	7.	479.160	8.	183,2
Split	70.440	9.	280.132	9.	397,7

CELOTNI PRIHODEK V PRIMERJAVI S PORABLJENIMI SREDSTVI

Tabela II.
(koeficient)

Železarna	I-III/85	Mesto	I-VI/85	Mesto	Razlika I. poll. 85 I/85, ± %
Zenica	113,7	3.	112,0	5.	-1,7
Jesenice	110,9	5.	114,6	3.	+3,7
Ravne	118,2	2.	117,9	2.	-0,3
Store	112,6	4.	112,4	4.	-0,2
Sisak	110,3	7.	107,7	6.	-2,6
Smederevo	104,2	8.	105,5	8.	+1,3
Nikšić	134,7	1.	126,0	1.	-8,7
Skopje	108,8	6.	106,1	7.	-2,7
Split	100,5	9.	104,0	9.	+3,5

OSEBNI DOHODEK NA DELAVCA (MESEČNO POVPREČJE)

Tabela III.
(v din)

Železarna	I-III/85	Mesto	I-VI/85	Mesto	Indeks
Zenica	34.078	5.	36.861	5.	108,2
Jesenice	41.817	2.	44.560	3.	106,9
Ravne	42.955	1.	47.473	1.	110,6
Store	40.940	3.	45.802	2.	111,9
Sisak	32.540	6.	34.264	6.	105,3
Smederevo	29.622	7.	28.354	9.	95,8
Nikšić	35.861	4.	38.260	4.	106,7
Skopje	28.696	9.	32.937	7.	114,8
Split	28.768	8.	28.436	8.	98,9

KAKO ŽIVIMO

Prvo je veselje

PRI ZAVERNIKOVIH, KI SO: STANKO IN MARIJA TER OTROCI BOJAN, SILVA, MATEJ IN IRENA

Reči, da je pri Zavernikovi vse čisto veselje, bi bilo pretirano in kar hitro bi si lahko kdo imel norca iz vsega.

Toda kakorkoli obračša pogovor z njimi, vedno se potegne ista rdeča nit življenja te družine, nakazal pa jo je ata, ko je rekel: »Za tisto, kar delaš ali imaš,

otroci, ostala doma. In Stanko prizna, da je zaradi tega na boljšem kot mnogi drugi možje. Kosilo je vedno pripravljeno, pa naj ima dopoldanski ali popoldanski šiht.

In radi se domov vračajo otroci, sploh zdaj, ko še nimajo preveč prijateljev in zunaj pogrešajo

VESELJE S TEŽKIM FIZIČNIM DELOM

Stanko je brusilec na rafami v tozdu Jeklolivarna, od leta 1978, ko je prišel iz Gorenja na Muti za boljšim zaslužkom na Ravne. Njegovo delo je eno najtežjih fizičnih v železarni, vendar se ne pritožuje. Veselje ima z njim, saj

Zavernikovi

moraš imeti veselje. Drugače ni zadovoljstva.«

In tako Zavernikovi recimo nimajo avtomobila (priznavajo, da bi si ga tudi ugnali težko), imajo pa mnoga druga zadovoljstva: vsi pa novim stanovanjem, ata s šihom in svojim konjičkom, vsi skupaj pa spet drug z drugim, najbolj pa starša z otroki.

VESELJE Z NOVIM STANOVANJEM

Približno leto dni so Zavernikovi v trisobnem stanovanju na Javorniku, prej pa so živeli na Muti. Težko so dočakali konec vrste za stanovanja v železarni, saj jim je bilo v prejšnjem domu res tesno. Sicer pa, pravi ata, so pri njih imeli težave s stanovanjem, odkar pomni. Še majhni so po trije njegovi spali v eni postelji, nato je bila spet gneča; zato so zdajšnjega svojega velikega bivalnega prostora res veselili. Čeprav malo pogrešajo tisto, »ko si bolj za sebe«, »otroci pa kure in zajce«, se vendar ne da primerjati s prej. Stanko in Marija pravita, da se splača dati denar, ki ga pač moraš, čeprav ni majhen (a je kljub temu še včasih hladno), samo da imaš dobro stanovanje in da se rad vračaš vanj.

In Zavernikovi se radi vračajo vanj. Ne le zaradi bolj razmaknjenih sten in večjih oken, ampak zato, ker jih doma vedno čakata mama in štiriletna Irenca. Marija je namreč po šestih letih dela v Gorenju na Muti, ko so se začeli

vaškega utripa, kot je bil na Muti. Prideta desetletni Bojan in osemletna Silva iz celodnevne šole, vrne se Matej z avtobusom iz male šole v Kotljah.

Zagotovo je zelo lepo, da jih vedno nekdo čaka. Ampak to »čakanje« mami Mariji ne preseda. Pravi, da se ji, dokler so otroci majhni, res ne splača na delo.

Njena plača družinskega proračuna, v katerega sedaj sodi tudi okrog dvajset tisoč din otroškega dodatka, ne bi bistveno spremenila. Lahko pa bi odsotnost zaradi pehanja za njo spremenila družino. To pa se nikakor ne bi splačalo.

OČETOV VESELJE Z ROČNIM DELOM

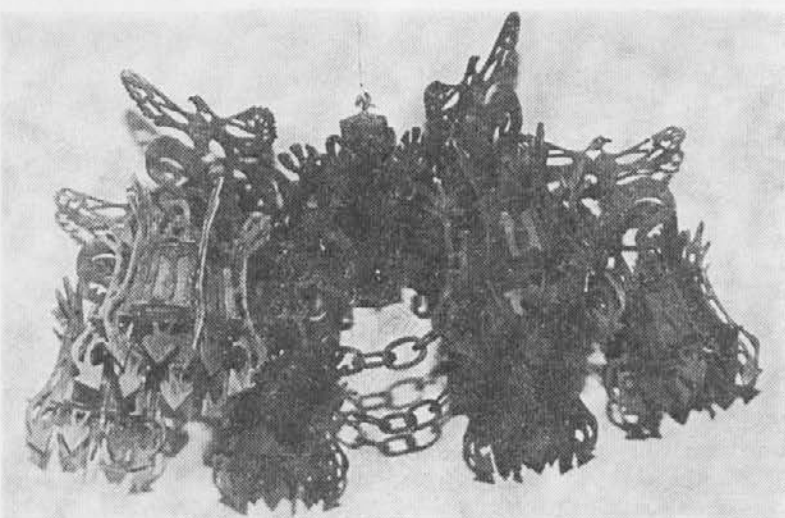
Ker je izdatkov, ko se opremi novo stanovanje, veliko in ker se ravno takrat kot nalašč se rado kaj starega pokvari (npr. pralni stroj), da so spet stroški, je sreča, da očetov konjiček ni le konjiček, sam sebi namen, ampak je tudi obrt. Stanko namreč z žagico na lok izrezuje iz lesenitk lestence, lučke in še kaj. Tako gre vseeno kak dinar manj za opremo, čeprav, pravi, tudi lesenitke niso poceni. Toda veselje s tem je, dobil pa ga je pri vojaki, ko so drugi s takim delom ubijali čas, in je postalo vseh ubijali mu. Zdaj izrezuje dopoldne ali popoldne ali zvečer, saj ima čas, ko ni dela okrog bajte, je pa veliko veselje in razvedrilo po napornem delu v železarni.

daje vidne rezultate, in zato ni hotel na boljše, čeprav so mu ponudili priložnost. Rad dela to, kar dela, tudi zato, ker se s sodelavci razume. Sicer pa pravi, da bi težaki glede na to, koliko in kako

Preprosto zato, ker imajo otroke radi in ker so navajeni na velike družine. Pri Stanku in pri Mariji je bilo doma več otrok in tradicijo nadaljevati je prav, pa četudi v čisto drugih časih. »Kaj bi imel enega, je potem, ko odraste sam sebi prepuščen. Predvsem je dobro za otroke, če jih je več,« pravita oba.

Pa za Zavernikove otroke ni samo to dobro, največ je, ker je mama doma. To je mama, ki si vzame čas za njih, veliko časa: za pravljičice, pogovore ob knjigah (so pri Svetu knjige), igre. Saj si razporedi čas, da ga je za vse otroke dovolj. Čeprav vstane že kot za šiht, je še vedno večkrat dan prekratek za vse; za trgovino, iz katere gre za njih najmanj po dva litra mleka in dve kili kruha dnevno, za vse na novo narejene luknje v hlačah, za nove obleke, za skrbno domačo kuho, saj jim meso, s katerim je najmanj dela, ni glavno. Zato težko čakajo koncev tednov, ko so vsi skupaj cele dneve in se vse zmenijo. Grejo malo kam, mogoče k očetovi sestri, drugače ne, saj z otroki ne moreš, pa jih niti ne vleče. Smučajo ne, le Bojan, na morju še niso bili, le Bojan letos s šolo v naravi. Grejo na kak krajši sprehod, v gozd po drevesne gobe, s katerimi bodo na čisto poseben način okrasili stanovanje, poleti včasih na Muto in večkrat na vrt h Hotuljščici, kjer pa letos še ni zraslo kaj, saj je bil prej zaradi koruze preveč preškropljen. Drugače pa so doma. Navajeni so skromno živeti, starša že od malega, in se ne jezijo, če imajo sosedi več od njih in če so časi slabi. Sami se prebijajo v življenju, varčujejo povsod po malem, pa gre.

Res je, da še najmanj morejo privarčevati pri otrocih, najmanj zagoto pri štirih. Če vzameš samo čokolino, recimo, ki ga imajo najraje, pa sladkarije, ki jim tudi kar same letijo pod streho, se ne da. In bi bil tudi greh jemati »luškecem«, kot so ti, tisto, kar imajo radi. Veselje je namreč s tem, da jim lahko ustrežeš, in ni

Očetov konjiček

delajo, lahko zaslužili kak dinar več, sploh zaradi vedno večjih življenjskih stroškov — njegova družina pa je velika.

VESELJE Z OTROKI IN Z ŽIVLJENJEM, KOT JE

In kako to, da je Zavernikova družina tako velika?

lepšega na svetu kot zadovoljen otrok, preden zaspi.

Prej pa seveda zahteva svoje. Ve, da je ata njegov, zato ga preprosto povabi v narečju z Mute, četudi je obisk: — »Poj, ata, film!« In zakaj ne, če ata drugače z njimi gleda film. Vsi imajo veselje s tem.

Helena Merkač

Železarji delegati

V decembru je bila živahna delegatska dejavnost. Do 20. se je sestalo in oblikovalo svoja mnenja in pripombe deset konferenc delegacij.

KULTURA

● Konferenca delegacij podpira predlog SaS o temeljnih planu Kulturne skupnosti Ravne na Koroškem za obdobje 1986—1990 s pogoji:

— da se na skupščini enakovredno obravnavajo pripombe s prejšnje seje

— da se imenuje poseben organ, ki bo preučil drugačne možnosti financiranja Koroške osrednje knjižnice

— da se točno določi, koliko bo kulturna skupnost prispevala za obnovo Hrastove domačije

— da se spremeni odnos med višino sredstev za varstvo kulturne dediščine in višino sredstev za dejavnosti ZKO, v prid slednjemu

— da se uskladi del poglavja »dejavnost ZKO« z dejanskimi finančnimi zmoglostmi oziroma se da zagotovilo, da bo kulturna skupnost resnično zmožna financirati v SaS navedeno dejavnost ZKO.

● Na skupščini je treba podati seznam vseh dosedanjih dobitnikov Prežihovih plaket.

● Delegati podpirajo predlog ZKO za nakup klavirja in predlagajo strokovnim službam in sodelavcem, da zagotovijo 500.000 din iz sklada skupne porabe Železarne Ravne.

TELESNA KULTURA

● Konferenca delegacij meni, da je v prihodnje nesmotrno objavljati celotne tabele finančnega poslovanja, saj delegati na same vrednosti težko vplivajo. Dovolj je, če je v gradivu kvalitetna obrazložitev finančnega poslovanja.

● Opozarjajo na propadanje športnih objektov, zato predlagajo, da se več sredstev nameni za vzdrževanje, še posebej za telovadnico in rokometno igrišče na Javorniku.

● Zakaj se za nagrajevanje strokovnega kadra namenja tako malo sredstev?

● Kdo je bil iz Železarne Ravne na seminarju za rekreacijo?

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

● Na samo gradivo delegati nimajo pripomb, pogrešajo pa obrazložitev pri rebalansu plana.

OTROŠKO VARSTVO

● Delegati podpirajo predlagane rešitve, upajo pa, da bodo pristojne službe čimprej uredile vse potrebno za realizacijo predloga o poročniškem dopustu.

IZOBRAŽEVANJE

● V prihodnje je treba ob vsakem rebalansu finančnega načrta prikazati porabo, posamezna odstopanja pri porabi pa dodatno obrazložiti.

ZAPOSLOVANJE

● Konferenca delegacij ugotavlja, da je večina točk dnevnega reda primerna predvsem za strokovno obravnavo v kadrovskih službah.

● V gradivu moti izraz »delovna sila«, saj smo ga že zdavnaj nadomestili z izrazom »kader«, tudi ko gre za nekvalificirane delavce.

● Glede na to, da je poraslo število delavcev, ki so še v delovnem razmerju, a izpolnjujejo pogoje za upokojitve, konferenca delegacij meni, da moramo veljavne predpise vsi enako upoštevati in izvajati.

● V Železarni Ravne zaposlujemo tak kader, kot ga uspemo dobiti, kar pa ni krivda kadrovske službe. Če bi imeli možnosti pridobiti kader z višjo strokovno izobrazbo, bi ga tudi zaposlili, zato trditev v 2. in 3. koloni vsaj za železarno ne velja.

● Delegati menijo, da je zaposlovanje pripravnikov za določen čas pozitivno, saj imajo tako enake možnosti študentov in n-stipendistov, da pokažejo svoje sposobnosti.

● Ne strinjajo se, da bi v Slovenji Gradcu odprli oddelek za lesarske poklice, saj imajo te oddelke v drugih krajih Slovenije. Za dekleta ta poklic ni primeren, ker je pretežek.

● Delegati opozarjajo na načrtovano 2,3% rast zaposlovanja.

● Kako in kje bo združeno delo v naslednjem letu zagotovilo 180 dodatnih delovnih mest in zaposlilo 300 pripravnikov?

● Plan dela občinske skupnosti je premalo konkreten in le skupek želja ter načel. Konferenca delegacij zato predlaga skupščini, da naj strokovna služba skupnosti skliče sestanek s predstavniki OZD, kjer se bodo dogovorili za konkreten program.

● Pokojnine moramo sproti usklajevati in valorizirati pokojninsko osnovo na zadnje leto dela.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

● Delegati predlagajo, da v naslednjem srednjeročnem obdobju načrtujemo tudi zobozdravstveno ambulanto v Železarni Ravne. Zanima jih, kakšne so možnosti za realizacijo te pobude.

● Kako je z uvedbo enotnega informacijskega sistema v zdravstvu in kdo ga pripravlja?

● Službe ne vpisujejo več odstotka invalidnosti v zdravstveno knjižico. Kako lahko invalidi uveljavljajo svoje pravice in ugodnosti (npr. prevoz z rešilnim avtomobilom)?

● Kako lahko posameznik uveljavlja pravico do povrnitve stroškov za zdravlila, kupljena v tujini, čeprav jih po posameznem seznamu zdravil, za katera se povrnejo stroški, ni?

Konferenca delegacij za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ni imela pripomb, podobno kot konferenci za zbor združenega dela in socialno skrbstvo.

OBLIKOVANJE SKUPNIH DELEGACIJ V ŽELEZARNI RAVNE

Konferenca OO ZSS Železarne Ravne je dala pobudo ocenitev primernosti in možnosti za oblikovanje skupnih delegacij v železarni za delegiranje v skupščine SIS, ker meni, da izpolnjujemo pogoje, ki so zahtevani za oblikovanje skupnih delegacij, to je:

— da smo združeni v DO
— da smo člani iste SIS
— da imamo v SaS o združitvi v DO določeno, da posamezno dejavnost opravljamo na nivoju DO v skladu z določili 372. člena zakona o združenem delu.

S preoblikovanjem bi izboljšali učinkovitost delegatskega sistema. Zmanjšalo bi se število delegatov, povečala pa vloga delavskih svetov tozdov in delovnih skupnosti. Pobuda bo šla tudi v širšo razpravo.

Povzela Nada Žunec

DOMISLICE

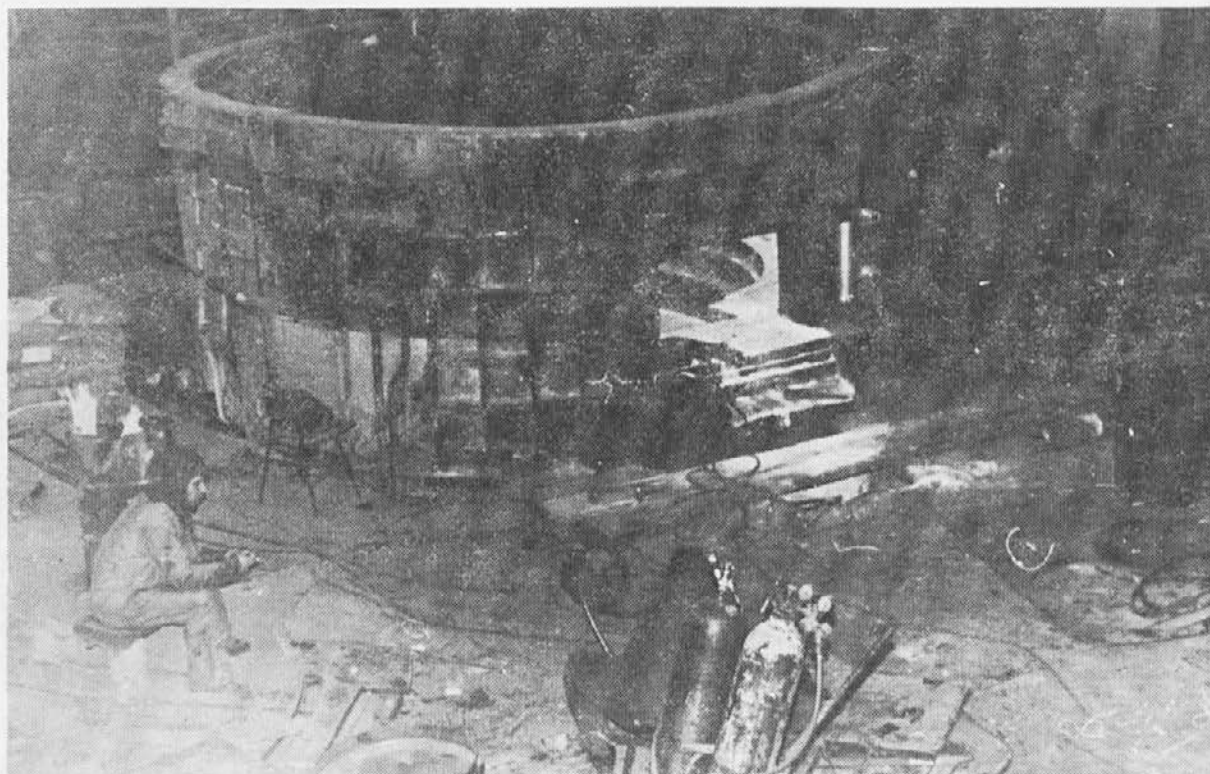
Znanje ima meje, neznanje pa ne.

Bolje tri ure prezgodaj kot minuto prekasno.

Ne moreš biti junak, če nisi strahopetec.

Bolje je ljubiti in izgubiti, kakor nikoli ne ljubiti.

REKONSTRUKCIJA 25-TONSKE PEČI

Med 20. novembrom in 12. decembrom so delavci ETS in SGV s pomočjo varilcev Hidromontaže obnovili 25-tonsko elektroobložno peč v jeklarni I. Delo je bilo obsežno in zahtevno, a po 23 letih obratovanja peči že nujno. Jeklarji pričakujejo, da se bo z rekonstrukcijo elektronske regulacije, električnih in hidravličnih pogonov in z obnovo celotne peči produktivnost le-te močno povečala. Če bodo novo vgrajeni elementi dobro delovali — elektronske regulatorje je izdelala tovarna Rade Končar — bo poslej v tej peči raztaljevanje jekla hitrejše, večja proizvodnja pa bo tudi zato, ker ne bo več toliko zastojev zaradi popravil kot pred rekonstrukcijo.

(Vir: informacija vodstvenih delavcev)

Po Mežiški dolini

KS MEŽICA

»Kljub temu, da referendum za samoprispevek v naši KS ni uspel, smo v l. 1985 uredili oglasne deske, obnovili tržnico in s Komunalnim podjetjem Prevalje sodelovali pri urejanju kraja. Po planu za l. 1985 seveda nismo uspeli vsega narediti, ker ni bilo dovolj sredstev,« je povedal tajnik KS Leopold Golobinek.

V l. 1986 bi v KS Mežica radi popravili ceste, uredili in razširili pokopališče, obnovili vodovod in kanalizacijo ter javno razsvetljavo. Prednost bodo dali komunalni vo. Prednost bodo dali komunalni vo. Prednost bodo dali komunalni vo.

Skupaj s kulturno skupnostjo bodo prostore, kjer je bil do sedaj matični urad, preuredili v knjižnico, ker so njeni sedanjci postali pretesni.

Omeniti velja tudi Turistično društvo Mežica, ki se pospešeno pripravlja na zimski turistični teden, že tretji po vrsti. Začel se bo 18. 1. 1986.

KS ČEČOVJE

Plan za l. 1985 je v tej KS skoraj v celoti izpolnjen. Največ problemov so imeli pri komunalni ureditvi. Predsednik sveta KS Stanko Rihter meni, da so na tem področju Ravenčani v primerjavi s Prevaljčani prikrajšani.

Leto 1986 bo predvsem v znamenju realizacije načrtov z ekonomskega, socialnega in družbenega področja, uveljavitve demokratičnega delegatskega sistema, izboljšanja dela skupščine, sveta, komiteja SLO in družbene samozaščite, sveta potrošnikov, zbora stanovalcev in hišnih svetov. Prizadevali si bodo za ohranjanje revolucionarnih tradicij in dostojno praznovanje krajevnega praznika ter skrbeli za spomenike NOB.

Radi bi organizirali izobraževanje in usposabljanje delovnih ljudi in občanov za izvajanje nalog na področju samoupravljanja in delegatskega sistema, ker so v l. 1986 volitve novih delegatov.

S komunalnega področja predvideva predlog plana za l. 1985 tudi saniranje priklopa greznice nekaterih stavb na glavni kanal (severni del Čečovja), zamenjavo strešne kritine in kletnih oken stavb št. 21, 36, 41; obnoviti bi bilo treba prehode za pešce in prometne znake.

Poskušali bodo urediti odlagališče odpadkov ob Suhi in podreti topol ob transformatorju, kjer grozi nevarnost, da poškoduje električni vod.

Želja in potreba je seveda še več, vse pa so na žalost odvisne predvsem od denarja, tega pa je vedno premalo.

»Opomnil bi vse krajanke, da svojih avtomobilov ne parkirajo na zelenicah, da redno čistijo pločnike pred blokom ter da spoštujejo zakon o izobešanju zastav ob republiških in državnih praz-

nikih, kar velja še posebej za lastnike zasebnih hiš,« je sklenil Stanko Rihter.

KS HOLMEC

V tej KS so po sedmih letih dobili cesto od Drakslerja do Oberovega križa.

»Čeprav smo izgradnjo ceste predlagali že večkrat, se nam je želja uresničila šele lani. Pri delu so nam veliko pomagali tudi vojaki, zato se jim iskreno zahvaljujemo,« je povedala tajnica KS Mira Gerdej.

Hvale vredna je tudi akcija kmetov, ki so z udarniškim delom zgradili 5 km dolg vodovod v dveh mesecih. Pomagali so jim KS z naročilnico, s katero so bili oproščeni prometnega davka pri nabavi cevi, gozdno gospodarstvo in kmetijska zadruga. Torej se lahko tudi z malo denarja delo dobro in hitro opravi.

Iz programa za l. 1985 je izpadla II. faza vodovoda od naselja Rudnik do osnovne šole. Strokovni delavci Komunalnega podjetja Prevalje menijo, da voda ni oporečna, vendar se krajanje s tem ne strinjajo. Zato bo glavna naloga prevajalskega komunalnega podjetja v l. 1986 gradnja vodovoda do osnovne šole.

S KS Šentanel in Trg-Prevalje se dogovarjajo za postavitve avtobusnih zavetišč pri Štoparjevem mostu.

Zaradi obmejnega območja, oddaljenosti od mestnih središč in razdrobljenosti hiš je želja vseh, da bi razširili telefonsko omrežje.

Z anketo, ki jo je KS sama izvedla, so ugotovili, da je interes krajanov za telefone zelo velik. Širitev telefonskega omrežja je bila tudi v programu za krajevni samoprispevek, vendar ta vseeno ni uspel. Gerdejeva je prepričana, da je temu botrovalo nezaupanje krajanov, saj iz sredstev zadnjega samoprispevka niso dobili nič.

KS STROJSKA REKA

V l. 1985 so v tej KS nekoliko popravili le ceste, čeprav je program, ki so ga poslali tudi Komunalnemu podjetju Prevalje, vseboval še povezavo zgornje in spodnje Strojne s ceste, adaptacijo mosta pri Merkačevem mlinu ter razširitev Mladinskega doma. Obljubljali so jim tudi škarpno ob Reki, vendar je vse skupaj ostalo le na papirju.

»Tisto, kar KS najbolj moti, je neobveščenost, rastejo vikendi, pa ne vemo, kdo je gradnjo dovolil. Menim, da je tako tudi v drugih KS in da bi bilo treba krajanje sproti obveščati, kaj se bo v njihovi KS dogajalo,« je poštožil predsednik sveta KS Jože Čas.

V l. 1986 si bodo v Strojnski Reki prizadevali predvsem za obnovo in razširitev Mladinskega doma, kjer bo prostore dobila tudi KS. Če ne bo posebnih zadržkov in če se bodo krajanje strinjali, bodo začeli graditi centralno zbirališče smeti.

Želeli bi popraviti cesto od kinodvorane do Štavadkarja, upajo

pa tudi, da bo Komunalno podjetje Prevalje končalo dela v novem naselju, ki jih je v l. 1985 začelo opravljati.

KS ŽERJAV

KS Žerjav je za l. 1985 načrtovala zelo obsežen plan. Od mnogih želja so uspeli popraviti letno kopališče, postaviti igrala pri vrtcu in šoli, obnoviti zrušene zidove ob potoku Jazbina, razširiti most pri Špehu in skupaj z Gozdničnim gospodarstvom Črna zgraditi cesto k Vrselniku. V Jazbini so začeli z gradnjo individualnih hiš.

Čeprav bi zelo potrebovali napeljavo telefonov (v celi KS imajo samo en telefon) in asfaltirano cesto po dolini Jazbine, je to ostalo zaradi pomanjkanja denarja nerealizirano.

Vsi zgrajeni objekti pričajo, da se je KS trudila, da bi v Žerjavu vsaj nekaj naredili ter tako vsaj delno zadovoljili potrebe in želje krajanov.

V l. 1986 si bodo najbolj prizadevali za asfaltiranje ceste po dolini Jazbine, za zgraditev nadomestnih stanovanj pri Mrdavsu ter za ureditev vodovoda.

Podjetje PTT, Rudnik Mežica in SKIS Ravne so jim zagotovili pomoč pri napeljavi telefonov.

Izvedli bodo tudi volitve v organe KS, SIS in DPS.

Z razumevanjem sofinancerjev in sodelovanjem krajanov ter tozgov in DO v KS Žerjav bi načrtovani program verjetno lahko realizirali.

(Informacije je dal predsednik skupščine KS Franc Zajec.)

O problemih, ki pestijo KS, so govorili predstavniki KS na sestanku 13. 12. 1985. Vodil ga je Maks Večko, sodelovala pa sta še Franc Tušek in Danilo Navodnik.

Glavni vzrok, da je dnevni red vseboval le eno točko — **Reševanje komunalnih vprašanj v letu 1986** — so bila vprašanja in pripombe s tega področja na prejšnjih sestankih. Ugotovili so, da je bilo največ težav pri zbiranju sredstev za komunalno dejavnost.

Glede na to, da referendum za samoprispevek v nekaterih KS ponovno ni uspel, bodo imele tiste KS, ki samoprispevek že plačujejo, prednost pri gradnji oziroma obnovi komunalnih objektov. Največ pozornosti bodo namenili vodovodu in čistoči okolja.

To pa seveda ne pomeni, da v tistih KS, kjer referendum ni uspel, ne bo nič narejenega, čeprav bodo tam zadeve težje napredovale.

Nada Žunec

OB ROBU

Ne rečem, da nisem že kdaj na lastni koži občutila resnice pregovora Povsod je lepo, doma je najlepše. Joj, kolikokrat sem sveto verjela vanjo, najbolj pa prvi mesec študentovskega življenja v Ljubljani. Takrat sem svoj domišljajski kraj Ravne imela za najlepšega na vsem svetu, v njem sem ljubila vse.

Danes vem, da zato, ker nisem rabila od njega ničesar, razen ljudi. Vse mi je dajala Ljubljana: do silega sem si lahko napasla oči po njenih izložbah, zlahka sem zapravila štipendijo v njenih trgovinah, svojo potrebo po gledanju filmov, gledaliških in opernih predstav, obiskovanju športnih prireditev, razstav itd. sem lahko zadovoljevala, kolikor sem hotela. Na tržnici sem mogla izbrati med več deset vrstami solate, tisoči rožami, tonami sira. Kam na ples — težko se je bilo odločiti, ker je bil na toliko koncih!

Danes bi mi vse to morale dati Ravne, pa mi ne.

Izložbe, ki bi morale vabiti v trgovine, odbijajo in ne kažejo niti najmanjše mere okusa tistih, ki jih aranžirajo (iz česa je mogoče Nama). Ponudbe prodajal so skromne, da bolj ne morejo biti (pojdite npr. izbirat garnituro dodatkov za kopalnice ali npr. sadje). Zelo težko hoste na Ravnah našli kaj posebnega, estetskega, kot se to recimo da že v Slovenski Gradcu (ravenska Mladinska knjiga, ki naj bi bila specializirana, je postala mišmaš), da o tržnici, kioskih in še o marsičem drugem sploh ne govorim. (Še največ prizadevanj se kaže pri kulturi, precej zadnje čase tudi pri filmih.) Temu se reče mizerija.

Zato mi danes doma na Ravnah ni najlepše.

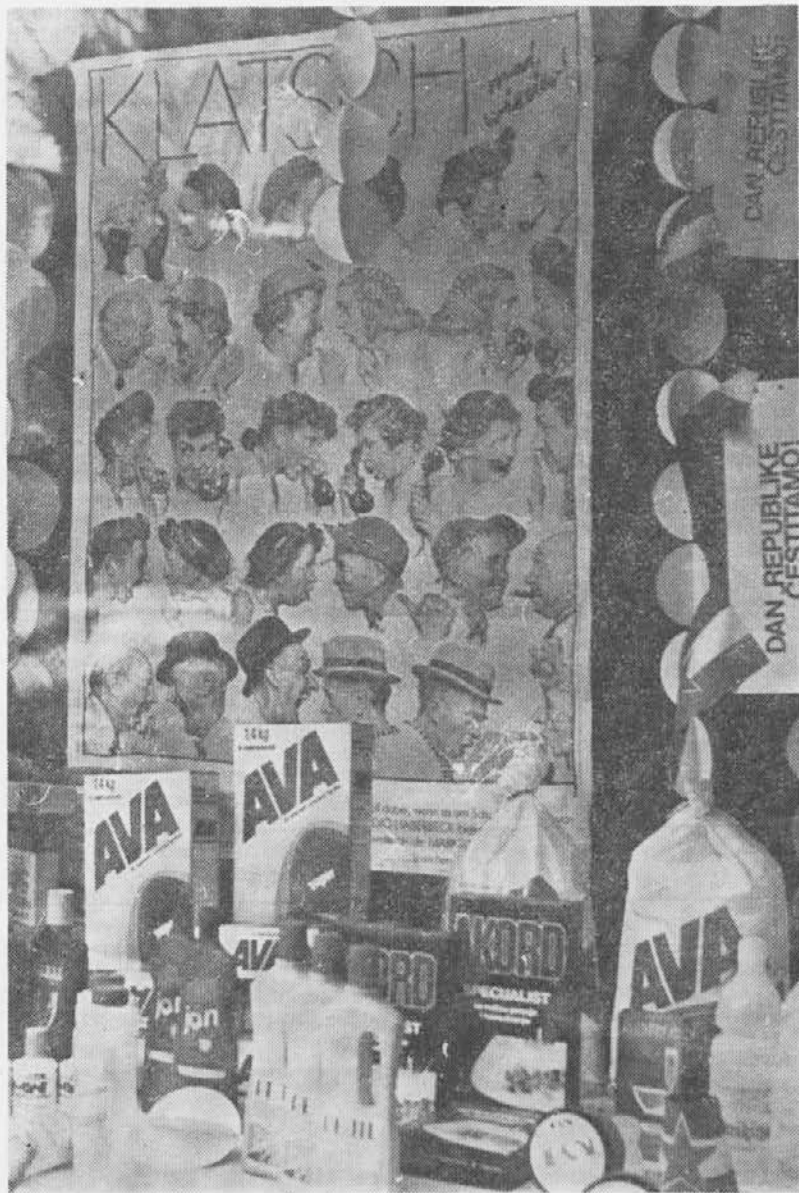
Pa za mene to niti ni najbolj važno, saj se da iti zapravljat denar marsikam drugam (in to tudi na veliko počenjamo).

Grozljivo pa je, da se mora tudi na Ravnah oblikovati okus ljudi, že tudi pri solati, in da k nam hodijo drugi ljudje.

Helena Merkač

FOTOKRITIKA

Izložba je naša. Republika, ki ji čestitamo, tudi. Tuja reklama torej ne spada zraven.

Varovalna prehrana v Železarni Ravne

Vemo, da ima način prehrane velik vpliv na zmoglost za delo. Posledice nepravilne prehrane, lažje oblike pomanjkanja posameznih vitaminov in mineralov pa tudi preobilna kalorična potrošnja se že kažejo pri nekaterih skupinah našega prebivalstva.

Poleg sestave hrane ima velik pomen tudi razporeditev obrokov. Pri nas je približno naslednja:

10 % energijskih dnevnih potreb zaužijemo s prvim obrokom, na drugi obrok odpade 40—50 %, približno 30—40 % na tretji obrok.

Najnovejša priporočila in strokovne podlage za sestavo obroka med delom so izdelane tako, da upoštevajo delovni čas delavca od 6. do 14. oz. od 7. do 15. ure. Iz tega izvira naslednja razporeditev obrokov hrane, ki jo mora delavec zaužiti čez dan, saj moramo prehrano med delom pojmovati kot sestavni del celodnevne prehrane.

Obrok hrane	% celodnevni energ. potreb
ZAJTRK	10 %
DOP. MALICA	20—25 %
KOSILO	35 %
POP. MALICA	5 %
VEČERJA	30 %

Ker pri nas še vedno ni v navadi, da bi pred delom zajtrkovali, torej naj bo obrok med delom krepkejši: obsega naj okoli 30 % celodnevni energ. potreb.

V mesecu decembru smo v železarni začeli s pripravo dietne prehrane. Pri sestavi jedilnika smo upoštevali normativ, torej malica vsebuje 30 % celodnevni energijskih potreb. Upoštevali smo tudi različne bolezni pri naših delavcih in se z zdravstveno

službo odločili za varovalno dieto. Bazična varovalna dieta je

— uravnotežena hrana po osnovnih načelih prehrane za zdravega človeka

— lahko prebavljiva hrana, kar pomeni da

— se krajši čas zadržuje v želodcu

— ni mastna

— ni močno zabeljena

— ni zabeljena z razgreto maščobo

— ni ocvrta

— ne vsebuje poživil (alkohol, kava)

— ne vsebuje ostrih začimb (zato uporaba zelišč).

Celodnevna energijska potreba pri varovalni dieti vsebuje približno 2600 kal. — beljakovin 15 %, ogljikovi hidrati 60 %, maščobe 25 %. Sestava hrane je izražena po enotah v ADA tabeli.

IZBIRA ŽIVIL PO SKUPINAH ADA TABELE

MLEKO

Dovoljeno

Polnomastno mleko, posneto mleko, kislilo mleko, jogurt, kefir, acidofilno mleko, mlečne pijače z dodatkom sadnih sokov, karamele, čokolade, mlečni miksi, polnomastno mleko v prahu, posneto mleko v prahu.

Prepovedano

Kondenzirano mleko z dodatkom konzervansov.

ZELENJAVA A

Dovoljeno

Glavnata solata, mladi radič, motovilec, zelje (diet. kuhano), (mlada endivija), špinata, zelena koleraba, jajčevci, bučke, cvetača — cvet, beluši, (paradižnik), (sladka zel. dušena paprika), (suha zelenjava), ohrovt.

Prepovedano

Kislo in sveže zelje, (endivija), (paradižnik), kumare kuhane in sveže, kumare kisle, (ohrovt), ocvrti jajčevci, ocvrta cvetača, por, zelena paprika sveža in kisla, gobe, konzervirana zelenjava in jušni ekstrakti z dodatkom konzervansov, (suha zelenjava).

ZELENJAVA B

Dovoljeno

Rumena koleraba, repa sladka in kisla, korenje, rdeča pesa, (mlad grah), (mlad stročji fižol).

Prepovedano

(mlad stročji fižol), (mlad grah), gomolj zelene, rdeča redkev, hren, čebula, česen, (paradižnikova mezga).

PRIPOMBE

Način priprave zelenjave

Zelenjava se lahko duši, kuha, mehča v sopari ali pod pritiskom, peče in gratinira. Zaželeno je dušenje, ker se s tem doseže največja okusnost. Zelenjava se naj kuha v majhni količini vode, sopari ali pod pritiskom. Čas kuhanja je tako krajši, zato je manjša možnost, da se uničijo vitamini. Med dušenjem nekaterih vrst zelenjave (zelje, koleraba, mlad grah, stročji fižol) je treba večkrat dvigniti pokrovko in z nje odstraniti kondenzirano paro, v kateri se nabirajo grenke snovi. Iz istih razlogov se odlije po želji prva voda pri dušenju te zelenjave. Zaradi popolne hranljive vrednosti se dodajajo pripravljene zelenjavi neposredno pred uporabo limonin sok ali zeleni peteršilj.

SADJE

Dovoljeno

Kompoti iz vseh dovoljenih vrst sadja brez konzervansov, dobro zrelo sadje: jabolka, banane, pomaranče, mandarine, grenivke, ananas, lubenice, melone, kaki (olupljen), borovnice, olupljene hruške, (jagode), (maline), (robidnice), (breskve), (marelice), (limone), rabarbarin kompot, sadni sokovi, sadni pireji (zmrznjeni), sadni želeji, kokosova moka.

Prepovedano

Kompoti, konzervirani z dodatki konzervansov, (hruške), slive, ringlo, višnje, nešplje, (marelice), (breskve), ribez, (maline), (robidnice), grozdje, smokve, ocvrt rabarbarin cvet, suho sadje, sadni sokovi in drugi sadni izdelki s konzervansi, kosmulje, rožiči, sveža granatna jabolka, murve, (limone), (jagode), dateljini.

KRUH IN ZAMENJAVE

Dovoljeno

Kruh in jedi iz kruha, prepečenec, 1 dan star kruh, dietni kruh, nemastni keksi, vlečena kuhana testa, dietno pripravljeno pecivo brez velike količine mastnih krem, manj mastno, izdelki iz biskvitnega testa brez težkih krem, pšenični zdrob, koruzni zdrob, pšenična moka, koruzna moka, corn flakes, testenine, riž, krompir, dietni podmet, dietno prežganje, bešamel, puding, (ješprenj), kuhano krompirjevo testo.

Prepovedano

(ješprenj), črni kruh, prežganje na maščobi, prošana kaša, suh grah, suh fižol, leča, kostanj, svež kruh bel in črn, sveže kvašeno pecivo, pecivo masno ali s težkimi kremami, kvašena pražena testa, vsa prežganja, ocvrto krompirjevo testo, praženec, bob, mlada koruza kuhana in pečena na žaru, ajdova moka.

PRILOGA

Kruh in jedi iz kruha

Kruhovi cmoki ali rezine, kruhov narastek, kruhov puding, grmada.

Keksi

Albert keksi, petit beurre, otroški keksi, krekerji...

Peciva iz biskvitnega testa

Biskvitna omleta, omleta štefani, pohorska omleta, biskvitna rolada z marmelado...

Ostala peciva

Janeževi upognjenci, skutini žepki, skutin kolač, vlečena testa (s čim manj maščobe) npr. skutin zavitek, jabolčni zavitek...

Pšenični zdrob

Jušna zakuha: zdrobovi žličniki, zdrobovi cmoki.

Mlečne jedi: narastki, zdrobovi pudingi, zdrobova strjenka.

Koruzni zdrob

Mlečne jedi, mehka polenta.

Ovseni kosmiči

Jušna zakuha, mlečne jedi, narastek s sadjem, zelenjavo, sirom in dietno šunko, kosmičeva sadna kaša.

Krpice

Kot priloga k mesnim jedem.

Ravioli

Mlečne jedi, puding s testenim rižem, rezančev narastek, mlečni rezanci.

ZDRAVJE

USTNO ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000

Parola, ki jo v zadnjem času večkrat slišimo. Je morda to za nas previsoko zastavljen cilj? In kaj si pravzaprav ob tem predstavljamo, če vemo, da spadamo med najbolj bolne narode na svetu, oziroma da smo »brezzobno ljudstvo«, kot smo lahko pred kratkim brali v dnevnem časopisu?

Cilj je morda res visoko postavljen, a po mojem tudi povsem dosegljiv, seveda ob dobrem sodelovanju naše širše družbe in ob skrbi vsakega posameznika za svoje ustno zdravje. To si upam trditi po ugotovitvi, da smo ob upoštevanju navodil nosilnic in mladim materam v sedmih letih zajeli obolenost zob pri 3-letnih otrocih od 4,6 na 1,7, kar pomeni, da verjetno pričanje staršev, da je otrok podoben slabše zobe, ne drži. Kako bi si sicer razložili primerjavo rezultatov iz leta 1978, ko je imelo povsem zdrave zobe le 18% ravninskih triletnih otrok, z letom 1984, ko je bilo le-teh že 61%. Po dosedanjih ugodnih rezultatih lahko upam, da do leta 2000 ne bo težko pripeljati 50% otrok s povsem zdravimi zobmi celo v malo šolo.

Nekoliko težje bo doseči naš drugi cilj, da bi imeli 12-letni otroci največ tri gnile ali popravljene zobe v ustih, saj je imel ta letnik še v letu 1984 povprečno 7,5 gnilih, popravljenih in izpuhlenih zob. Čeprav se tudi tu stanje iz leta v leto izboljšuje, bo to težko doseči na način, ki je bil do sedaj pri nas v navadi. Ko pride namreč otrok v malo šolo in v osnovno šolo, zobozdravnik in staršev skorajda ne vidi več in uspeh usnega zdravlja odvisen le od zobozdravnika, vzgojitelja in učitelja, kar je žal odločno premalo. Zato me je razveselila odzivnost staršev pretekli mesec, ko smo nekaterim otrokom zaradi ugotavljanja svinca v zobovini mlečnih zob izpuli brez vednosti staršev po 1 majav mlečni zob in ga poslali v preiskavo.

Puljenje mlečnih zob je tudi sicer v navadi in zobozdravnik ga ponavadi opravi brez prisotnosti staršev, če ne gre za predčasno puljenje. Starše pa kličemo ve-

dno, ko smo prisiljeni izpuliti stalni zob zaradi pomanjkanja prostora ali pogostejše zato, ker otrok ni prišel pravočasno v zobno ordinacijo in mu je zob izgnil do take mere, da ga ne moremo več popraviti. Veliko staršev se ob takem klicu ne odzove in pripelje otroka šele, ko ta zaradi napredujoče bolezni močno oteče. Takrat je seveda že veliko zamujenega in otroku je narejena velika škoda. Zato je skrb starša za otroka v vsem njegovem otroštvu zelo pomembna in naj bo prisotna tudi takrat, ko otroka kličemo v zobno ordinacijo iz razreda ali takrat, ko je naročen k nam po pouku. Le na tak način vas bomo lahko sproti in pravočasno obveščali, kaj lahko storite za boljše ustno zdravje vašega otroka.

Zdrave zobe in obzobna tkiva lahko zadržimo samo s pravočasnimi preventivnimi ukrepi.

— Zmanjšamo uživanje sladkorja! Slaščice jemo samo takrat, ko imamo pri roki zobno ščetko, da si lahko zobe temeljito umijemo!

— Zobe si umijemo natančno in redno po vsaki jedi, še posebno zvečer pred spanjem!

— Redno uživamo fluonatri tablete in ščetkamo zobe s fluorovimi preparati!

— Redno obiskujemo zobozdravnika in upoštevamo njegova navodila!

Do nedavna smo lahko ugotavljali, da se v celoti upošteva le malo naštetih navodil, kjer pa se, so usta otrok tudi v 7. razredu povsem zdrava ali vsaj nimajo več kot 3 popravljene zobe (takih je v občini Ravne od 4—15%).

Seveda se pri 12 letih ne nameravamo zadovoljiti samo s takšnim stanjem zob (največ tri gnile ali popravljene zobe v svojih ustih). Naš nadaljnji cilj je, zadržati v ustih vse zobe čim manj prizadete od zobne gnilobe do 18. leta. V ta namen že nekaj let kličemo z dopisnicami vse otroke 1. letnikov šol usmerjenega izobraževanja in že drugo leto tudi učence 3. letnikov. Na pregled so vabljeni v zimskih počitnicah, nakar se pogovorimo za nadaljnje zdravljenje in kontrole.

Tudi na starejšo generacijo nismo pozabili. Letos smo na pregled vabili vso mladino, rojeno leta 1964, in ji omogočili zdravljenje. S tem delom bomo nadaljevali tudi v bodoče z namenom, da bi vsaj za 50% zmanjšali izgubo zob pri občanah, starih od 35—40 let. Žal letos z odzivnostjo nismo bili zadovoljni, upamo pa, da bo v bodoče akcija uspešnejša. S tem želimo doseči neprekinjeno skrb za ustno zdravje naših občanov od rojstva do zrele dobe.

Kaj pa občani, rojeni pred letom 1964? Zanje bomo skrbeli vsaj tako kot doslej ali še bolje, če nam bodo pri tem tudi sami pomagali s skrbno ustno higieno, z upoštevanjem naših nasvetov in z upoštevanjem terminov za obiske v zobni ordinaciji.

dr. Jožica Ladič,
specialist pedodont

KULTURA

BRATI IN RAZMIŠLJATI O PREBRANEM

... pa ne le to. Namen okroglih miz, ki jih pripravljamo za bralce železarje, je tudi ta, da bi si o prebranih delih ustvarili svoje mnenje in ga izrazili v pogovoru z drugimi enako ali drugače mislečimi bralci.

Koliko nam je to na lanskim štirih srečanjih uspelo, bi najlaže povedali bralci sami, nam, organizatorjem pa se zdi, da smo šele zaorali v ledino, in je sadove žetve še prezgodaj pričakovati. Veliko je že to, da so udeleženci 4. okrogle mize, ki je bila 17. decembra, potrdili koncept naših lanskim bralskih srečanj, ko smo vsakič primerjali po dvojce ali več literarnih del (prvič Prežihovo Jamnico in Kosmačevega Tantarja, drugič Flaubertovo Gospo Bovary in dr. romane, tretjič Prevertovo liriko in besedila popevk in nazadnje Trinkaurove Brigade s hribov in Čosičev roman Daleč je sonce).

Za živahnejšo diskusijo o prebranih delih se še preveč bralcev zadovolji samo z ugotovitvijo: delo mi je — mi ni všeč, premalo pa se jih je pripravljanih bolj poglobiti v literarna dela in po-

drobneje analizirati njihove odlike in slabosti.

Na prihodnjih okroglih mizah bralcev — železarjev se bomo torej trudili to razmerje spremeniti, zato vabimo vse, ki radi berejo in tudi nimajo jezika prilepjenega na nebo, kadar je treba o prebranem kritično spregovoriti, da se nam pridružijo in nam pomagajo približati čas bralske žetve.

Mojca Potočnik

ANA ZA OKROGLO MIZO

Šeligova Ana Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane decembra v Družbenem domu na Prevaljah je bila zagotovo vrh gledališkega dogajanja v občini Ravne v letu 1985. Bila je posebna zaradi prizorišča med ljudmi ter zaradi izjemnih scenskih, glasbenih, lučnih, igralskih (Milena Zupančič, Radko Polič, Jožef Ropoša, Boris Cavazza) in režijski (Dušan Jovanovič) kvalitete, ki jih je priznala kritika (Ana je bila najboljša predstava na lanskem Sterijevem pozorju v Novem Sadu). Bila pa je za poprečnega gledalca zelo zahtevna.

To se da soditi po zelo različnih razlaganjih dogajanja (Stali-

Sončna špranja

nove čistke v Sovjetski zvezi), ideje (vsaka revolucija zahteva tudi nedolžne žrtve), avtentičnosti (ali ima avtor pravico potencirati zgodovinsko dogajanje), večjezičnosti (ruščina, srbohrvaščina, slovenščina), patologije in ideologije, ki sta bili zelo močno poudarjeni.

Teh različnih razlaganj sploh ni bilo malo verjetno zato, ker je predstava naredila na ljudi zelo močan vtis.

Zato bi mogoče veljalo za vse prihodnje tako impresivne predstave (to se lahko predvidi) po njih (boljše ne takoj, ampak nato v železarni npr.) pripraviti pogovor. Problemov z njegovim vodjo si ne bi bilo treba delati. Eistveno bi bilo soočiti mnenja.

Takšne mize bi bile verjetno najmanj za lase privlečene.

H. M.

Riž

Južne zakuhe, mlečne jedi, narastki, rižev puding, riževa strjenka, riž kot priloga, kuhan, dušen, riž z zelenjavo in mesom, riževa solata s sadjem.

Krompir

Krompirjeve jedi: slan krompir, peteršiljev krompir, koprov krompir, pire krompir, maslen krompir, krompir s smetano, prepečen krompir brez čebule, krompirjeva juha.

Način priprave

Dovoljeno: kuhano, parjeno, pečeno s suho toploto, pečeno — gratinirano, dušeno.

(Se nadaljuje)

Dragomirka Šavc

Spomenik kmečke blaginje

SEKSPLOZIJA NA RAVNAH

21. novembra 1985 me je pritegnil plakat na oglasni deski: Seksplozija, satira, mladini pod 16 let prepovedana. O vsebini ali o igralcih s plakata nisi mogel kaj izvedeti. Vseeno sem se odločila, da si predstavo ogledam.

V slabo voljo so me spravili že pri blagajni, saj je bila cena vstopnic kar 500 din, kar za današnje razmere ni malo.

Predstava se je pričela kot vsaka. Nato so se med grozno glasnimi efekti glasbe gola telesa poprečnih barskih dam vsula na

oder in se pozibavala v divjih ritmih. Igralci so izvajali neko pantomimo, kričali, prepevali, se smejali, se ljubili. Vse to so počenjali zelo bedasto.

Predstava ni povedala ničesar, bila je brez vsebine, le z obilico prostaškega humorja, ki pa ga ne prenašam. Bila je to prazna in neumna burleska.

Sprašujem se, ali smo na Ravnah morali organizirati to predstavo? Ali res ni nikjer nikogar, ki bi na glas povedal, da takšnih stvari ne potrebujemo?

Upala sem, da bom odšla iz gledališča zadovoljna, pa sem bila globoko razočarana.

Potrudimo se in izberimo kaj boljšega za v prihodnje.

Danica Kristan

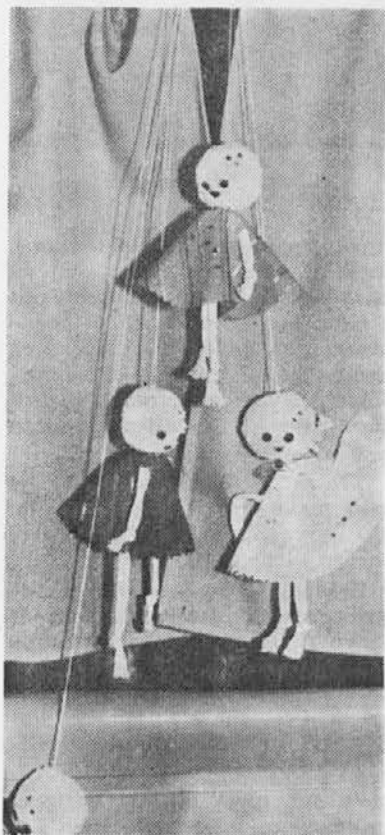
KULTURNA KRONIKA

6. in 7. decembra je v Mežiški dolini gostovalo Lutkovno gledališče Maribor. Prvi dan je v Črni, Mežici in na Prevaljah uprizorilo igrice Žogica nogica, drugi dan pa na Ravnah Ostržka.

7. decembra je moški pevski zbor Vres gostoval v Vuzenici. Številne poslušalce je navdušil s koncertom umetnih in ljudskih pesmi. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel tozd Armature Muta. Podobnih koncertov si Vresovi pevci želijo še več. Z njimi bi radi dostojno zaznamovali 15-letnico zborovega delovanja.

13. decembra so v Likovnem salonu na Ravnah odprli razstavo del Društva koroških likovnikov. Kiparska in slikarska dela domačih likovnikov so bila na ogled do 20. decembra.

14. decembra je Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane v Druženem domu na Prevaljah uprizorilo Seligovo Ano. Predstava, ki je dobila najvišje priznanje na lanskem Sterijevev pozorju v Novem Sadu, je doživela tudi na Prevaljah močan odmev.

Marionetke

NA BIGORI

Visoko na bregu
nad mlado brezo
je dobri bog obdaroval noč.
Iz maternice aprilskega neba
so se v temi rodile zvezde,
drhteče od mraza,
pogleda,
črnih las,
razsute mladosti.

DOKLER JE GOREL OGENJ

Iz snežne beline
nabiramo jagode
rdeče.
Iz rdeče megle
spomina
otožno me gledajo
tvoje oči.
V trepetajočem plamenu
poskušam spoznati
dušo.
Vzdih prepuščam
osamljenemu predvečerju,
ki ti s sanjavi
mrakom
skriva obraz.

Kačar

ISKRE

Uživaj, kar je lahko tvoje,
ne želi, kar ti dano ni,
vsak stan ima veselje svoje,
vsak tudi svoje ima skrbi.

Goethe

Sreča je čudežna stvar: več ko
je damo, več je imamo.

Madame de Staël

17. decembra je bila v sejni sobi na upravi 4. okrogla miza bralcev — železarjev v letu 1985. Govorili so o delih Vinka Trin-kausa Brigade s hribov in Dobrica Čosića Daleč je sonce.

21. decembra je bil na Prevaljah koncert partizanskih pevskih zborov iz Celovca, Trsta in Ljubljane, združen z osrednjo občinsko prireditvijo ob dnevu JLA.

Med 20. in 30. decembrom so bile v vseh krajih Mežiške doline kulturne prireditve z obiski dedka Mraza. Otroci so si lahko v organizaciji ZKO ogledali predstave SMG Ljubljana Nebošičnik, sedite, lutkaric VVO Mežica Snežak išče ženo in dramske skupine OO ZSMS VVO Ravne Muce praznujejo.

Na Ravnah sta bili pred novim letom še posebni prireditvi za upokojece železarne in za otroke umrlih delavcev — železarjev.

Mojca Potočnik

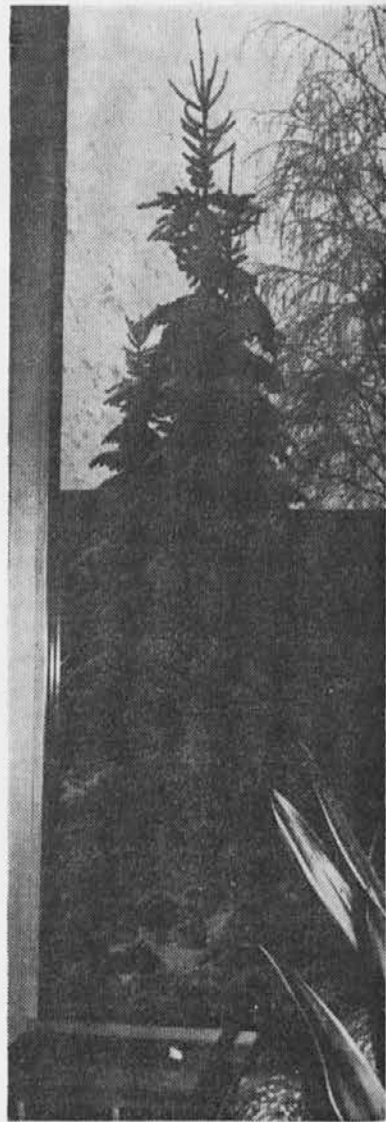
PESMI NAŠIH DELAVCEV

TRDA RESNICA

Veslo je presekalo jutro,
oblak je iztegnil roke,
ranjena ptica
je s svojo senco
padla z višine.

Bitju iz maha
je meščeva senca
vzela zavest.
S peno poželenja
na ustih
stopi med mimoidoče.

Divja trta
zviže svojo mladost,
da povzdigne nemoč,
ki raste iz prsi.
Povsod naokrog
večnost,
mi,
a ljudje gredo mimo.

Skoraj sobni okras

Rekreacija in šport

PRVENSTVO ŽELEZARNE V PLAVANJU

22. 11. 1985 je tozdr Družbeni standard na DTK priredil prvenstvo železarne v plavanju za posameznike in ekipe. Preplavati je bilo treba dolžino bazena — 25 m, in to, kakor je kdo znal.

Za moške ekipe so se upoštevali štirje najboljši rezultati, za ženske pa trije. Prvenstva se je udeležilo 29 zaposlenih — 4 ženske in 25 moških.

Rezultati — ženske: 1. Marjeta Steharnik, Ind. noži, 2. Edita Golob, 3. Silva Steharnik, 4. Marija Zagernik, vse Del. skupnost za računovodstvo. Ta delovna skupnost je bila prva tudi ekipno.

Moški letnik 1950 in starejši — 1. Drago Polanc, 2. Mirko Ulcej, oba Valjarna, 3. Alfonz Polajner, ETS.

Moški letnik 1951 in mlajši — 1. Zoran Golob, Valjarna, 2. Roman Meh, ETS, 3. Tomo Šater, Valjarna.

Ekipno je zmagal tozdr Valjarna pred tozdom ETS in TSD.

Za udeležbo gre vse priznanje tozdom Valjarna, ETS in TSD ter računovodstvu. Več kot klavirno pa je, da je prišlo od 6297 delavcev železarne plavat samo 29. Težko je verjeti, da je šlo za neobveščeno, saj je vsak rektor po tozdihi in del. skupnostih prejel vabilo. Res pa morda za prihodnji ni dovolj samo papir na oglasni deski, ampak bo treba vabiti še osebno, morda pa tudi z zgledom.

N. Š.

USPEL ROKOMETNI TURNIR

16. 11. 1985 je tozdr Stroj in deli v športni hali priredil 3. tradicionalni rokometni turnir, ki so se ga udeležili rokometarji tozdrov Valjarna, Industrijski noži, Stroj in deli in SŠ TNPU Ravne.

Tekme so bile kvalitetne, saj so v vseh ekipah nastopali mladi rokometarji ter bivši aktivni rokometarji. Izkazali so se tudi nekateri strelci, in sicer: Črečnik, SŠ TNPU, Rado Šrot, Valjarna, Tone Garb in Alojz Škratek, Stroj in deli, ter Peter Metulj, Industrijski noži. Vrstni red: 1. SŠ TNPU, 5 točk, 2. Industrijski noži 3, 3. Valjarna 2 in 4. SŠ 2 točki.

Valjarna je bila tretja, ker je imela boljšo razliko v golih. Podoben turnir bomo priredili vsako leto, sodelovali pa bodo iste ekipe.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pomagali, da je prireditev uspela.

Tone Garb

ALPINIZEM

Koroški alpinisti so se od 23. do 29. 11. 1985 preizkušali v novih in težkih smereh na plezalno dokaj neznanem območju srednje Dalmacije (Biokovo). Stene so visoke do 450 m, in čeprav so blizu morja, so ture lahko zelo težke (burja, dež, dolgi dostopi do sten, sestopi).

24. 11. je Milan Plešec s soplezalcem iz Črne opravil 1. ponovitev Uršine smeri (ocena V/VI). Naslednji dan sta oba opravila še prvenstveno smer. Poimenovala sta jo Milanova poč (ocena VI/A 2, čas 5,5 ure). Franc Pori in Ivan Štornik sta prav tako prvenstveno zlezla smer Osmi dan (V/IV, 4 ure). Zdravko Mežnar in Slavko Bezjak s soplezalcem iz Črne so prvenstveno preplezali Dolgo turistično smer (IV/III, II, 4 ure). Marko in Stanko Jamnik sta prva ponovila

varianto Solje (ocena V/IV, 4 ure). Prav tako sta prvo ponovitev opravila Brane Vezonik in Darko Zvonar v smeri Solja (VI/V, A 1, 6,5 ur). 28. 11. sta prvenstveno smer potegnili še Štornik in Pori. Imenovala sta jo Levo od Glonže (VI/V). M. Jamnik in Plešec pa smer Viseči vrtovi (VI/A 2, 6 ur).

Z. D.

KEGLJANJE NA PREVALJAH

Odkar je v Družbenem domu na Prevaljah štiristezno kegljišče, se tam rekreira precej krajanov. Gneča na kegljišču pa je precej upadla, ko so na Ravnah na DTK zgradili osmestezno kegljišče, saj so se vse tozdi Železarne Ravne preselili na lastno kegljišče.

Iz vrst rekreativcev so se najbolj resni in zagnani izločili in ustanovili kegljaški klub Korotan. Ženska in moška ekipa že nekaj let nastopata v koroški območni kegljaški skupnosti. Lani sta bili obe prvi v tej ligi in si s tem pridobili pravico nastopa na kvalifikacijah za vstop v drugo slovensko ligo. Uspeh je bil le polovičen. Ženska ekipa je v Mariboru proti MTT izgubila z razliko dveh kegljev, kar je bilo zelo obetavno, toda žal so na domačem kegljišču igrala slabše in izgubile. Bolj uspešna je bila moška ekipa. Izgubili so tekmo v Mariboru proti ekipi Invalid z razliko 108 kegljev, doma pa zmagali s 110 keglji razlike. Ta tekma je bila zelo razburljiva in rezultat ni bil znan do zadnjega lučaja. Z bučnim, toda korektnim navijanjem domačih navijačev, ki so se zbrali v velikem številu, so tudi oni prispevali svoj delež k zmagi.

V decembru se je pričelo tekmovalništvo v drugi ligi. Tekmovalci in vodstvo želijo ostati v tej ligi, kar pa ne bo lahko. Težko bo vodstvo zbralo finančna sredstva. Že sedaj je bilo težko, ko so bila tekmovalništva le v koroški regiji. Bilo pa je treba nabaviti drese, trenirke in še kaj, tako da je blagajna skoraj prazna, čeprav smo večinoma prevoze organizirali v lastni režiji, o kakšnih dnevnih se sploh pogovarjali nismo, samo da se je lahko tekmovalo. Tako se lahko dela le v klubu, ki je mlad in poln elana za tekmovalništvo in napredek.

Težko bo tudi tekmovalcem, saj so po stažu kegljanja še vsi mladi, tako rekoč začetniki. Saj je pet, šest let kegljanja zelo malo v primerjavi z našim najbližjim klubom Fužinar, ki igra v isti ligi. Lahko rečemo, da imajo Fužinarjevi tekmovalci vsaj nekajkrat daljšo tekmovalno kariero. Z veliko volje in treningov pod vodstvom trenerja Hrovatiča bo morda le končno tekmovalništvo v našo zadovoljstvo, s tem da ostanemo v drugi slovenski ligi. Tekmovalcem in vodstvu je treba izreči priznanje za uspeh, ki so ga dosegli v komaj štiriletnem delovanju kluba, vzgojili skoraj vse tekmovalce sami in se uvrstili v drugo slovensko ligo. KK Korotan lahko ob tem uspehu res čestitamo.

Adolf Čepelnik

SMUČARSKI TEKI

8. decembra je SK Črna pripravil tekmovalništvo v smučarskih tekih za vse kategorije. Na Pristavi se je pomerilo 71 tekmovalcev iz Lovrenca na Pohorju, Mežice, Črne in Fužinarja. Med mlajšimi pionirji je zmagal Andrej Kos iz Fužinarja pred Pumpasom iz Črne in Fačičem iz Mežice,

med mlajšimi pionirkami pa Martina Vračko (Lovrenc) pred Lucijo Bahč iz Mežice in Anito Mežnar iz Črne. Pri starejših pionirjih je progno najhitreje pretekel Sašo Šumer iz Lovrenca, drugi je bil Aljoša Mak (Fužinar), tretji pa Marko Mežnar iz Črne. Med pionirkami je pripadla zmaga tekmovalki Fužinarja Marjani Rozman, Metka Erjavc iz Mežice je bila tretja. Med mlajšimi mladinkami dvojna zmaga tekačic iz Črne, Ana Slivnik je bila prva, Simona Srebot druga, Simona Karpač iz Fužinarja pa tretja. Mlajši mladinci: 1. Krajnc (Lovrenc), 2. Janez Pumpas (Črna), 3. Andrej Kričej (Fužinar). Starejši

Za prizadevne mlade skakalce Fužinarja in njihove trenerje je prišlo v lanskem decembru novo priznanje. Selektor perspektivnih jugoslovanskih smučarjev skakalcev Andrej Tomlin je namreč poklical na skupne priprave v Planico tudi fužinarjeve tekmovalca Eriha Pečnika in Kristijana Švaba.

ALPSKO SMUČANJE

Gotovo veste, da imamo Korošci po dolgoletnem »zatišju« v najboljših jugoslovanskih smučarskih selekcijah dva reprezentanta, in to Ravenčana Dušana Žagarja in Katjušo Pušnik iz Črne. Pušnikova je kmalu dobila priložnost, da se izkaže tudi v svetovnem pokalu. Na superveleslalomu v italijanskem Sestrieru, ki je bil sredi decembra lanskega leta, je kljub temu, da še ni prav okrevala po boleznih, smučala solidno in osvojila 54. mesto.

»Ti lahko pomagam?«

mladinci: 1. Branko Slivnik, 3. Srečko Škvorc (oba Črna).

Tradicionalnega 22. Rožičevega memorijala v smučarskih tekih, ki je bil lani decembra v Ratečah, sta se udeležili tudi tekmovalki — reprezentantki iz Črne. Po pričakovanju sta si pritekli odlični uvrstitvi, Nataša Lačen je zmagala, Simona Srebot pa je bila tretja.

2. FEBRUARJA »PO POTEH ŠTIRINAJSTE« V KOTLJAH

Ze v decembru lanskega leta so stekle priprave za 12. tradicionalne smučarske teke »Po poteh Štirinajste«, ki bodo v nedeljo, 2. februarja, v Kotljah. To vsakoletno tekaško prireditev, ki je posvečena spominu na legendarni pohod »Štirinajste« na Štajersko in Koroško v zimi leta 1944, pripravlja ZTKO občine Ravne pod pokroviteljstvom odbora 14. divizije. Številni ljubitelji rekreacije, zlasti pa smučarskega teka, bodo lahko tekli na tradicionalnih progah — 24, 12 in 5 km, za pripadnike JLA, teritorialne obrambe in organov za notranje zadeve pa bodo pripravili 8 km dolgo, širšo smučino. Organizacijski odbor je tokrat pripravil dve novosti. Prvič bodo namreč izpeljali progno, dolgo 5 km, kjer bo rekreacijski tek samo za borce NOB, in druga novost — štartnine ne bodo pobirali.

SMUČARSKI SKOKI

7. decembra lani je bila v Titovem Velenju prva tekma za regijski pokal, kjer sta se med najmlajšimi izkazala skakalca Fužinarja Aljoša Krivograd, ki je bil prvi, in Andrej Zagernik, ki je osvojil drugo mesto v kategoriji mlajših cicibanov. Druga tekma za pokal štajersko-koroške regije pa je bila teden dni kasneje v Mislinji. Med 80 skakalci sta znova pritegnila pozornost mlada skakalca ravskega Fužinarja, ki pa sta tokrat zamenjala mesti pri vrhu — Zagernik je bil prvi, Krivograd pa drugi.

nik iz Črne. Pušnikova je kmalu dobila priložnost, da se izkaže tudi v svetovnem pokalu. Na superveleslalomu v italijanskem Sestrieru, ki je bil sredi decembra lanskega leta, je kljub temu, da še ni prav okrevala po boleznih, smučala solidno in osvojila 54. mesto.

Ognjeni krst v tekmah svetovnega pokala pa je preстал uspešno tudi Dušan Žagar. Prvo priložnost je dobil v italijanski La Villi in v veleslalomu zasedel 57. mesto. Kasneje je nastopil še na tekmah svetovnega pokala v Madoni di Campiglio in naši Kranjski Gori, kjer se je uvrstil na 52. oziroma 49. mesto. Seveda je Žagar nastopal tudi na tekmah evropskega pokala, tako denimo v Oberegenu na Južnem Tirolskem, kjer je bil zraven tudi Pavli Čebulj, mladinski reprezentant in član Fužinarja.

NA SUPERMARATONU ZAGREB —ČAZMA TUDI SODELAVCI IZ ŽELEZARNE

V počastitev lanskega dneva republike je potekalo tekmovalništvo v supermaratonu od Zagreba do Čazme, dolgem 60 km. Na tej tradicionalni tekaški prireditvi je nastopilo 86 tekačev in tekačic, med njimi tudi s Koroške, ki so dosegli lepe uvrstitve. Ravenčan Vehbi Tahiri je bil 12., progno pa je pretekel v 4 urah in 23 minutah. Njegova klubska tovariša sta se uvrstila: Hari Repotočnik na 19. in Drago Lasnik na 44. mesto. V ženski konkurenci se je izkazala Slovenjgrađanka Kazimira Lužnik, ki je bila tretja.

PLAVANJE

Tradicionalnega plavalnega mitinga, ki ga je ob dnevu republike pripravila beograjska Crvena zvezda, so se udeležili le trije plavalci Fužinarja, toda dosegli so izjemno lepe uvrstitve: Aleksander Ambrož je bil prvi na 100 m hrbtno in 200 m mešano, Dijana Simonovič je zmagala v disciplinah 100 in 200 m delfin, Darja Kop

pa je bila najhitrejša na 200 m mešano in osvojila 2. mesto na 100 m hrbtno. Ekipno je bil Fužinar tretji.

KEGLJANJE

Zmagovalca drugega tradicionalnega kegljaškega turnirja na Ravnah, ki je bil v počastitev dneva republike, sta postala Radenska iz Murske Sobotice in Rudar iz Trbovelj. Med obojema moškimi in petimi ženskimi ekipami sta se obe ekipi Fužinarja uvrstili na drugi mesti. Med posamezniki so se odlikovali: pri moških Smodiš (Radenska) 917 kegljev, pred Ramšakom (Hmezd) 881, Mirom Steržajem 871 in Mlakarjem (Fužinar) 866 podrtih kegljev. Pri ženskah je bila najboljša Saša Burja iz Trbovelj s 439 keglji pred Majdo Verbole iz Korotana Prevalje 428 kegljev.

Končni vrstni red: moški — 1. Radenska 5100, 2. Fužinar 5004, 3. Hmezd 4922, sledijo Šoštanj, Rudar (Trbovlje), Korotan, Slovenj Gradec in Samorastnik Ravne.

Ženske — 1. Rudar 2385, 2. Fužinar 2307, 3. Korotan 2275, sledita Branik in Hmezd.

Kegljavke Fužinarja, ki nastopajo v enotni republiški ligi, so štartale v novo prvenstvo, pričelo se je 14. decembra lani, z dvema porazoma. V Ljubljani jih je visoko premagala ekipa SCT Ljubljana z razliko 152 kegljev, na Ravnah pa prav tako prepričljivo mariborski Konstruktor. Rezultata: SCT Ljubljana — Fužinar 2341 : 2189, Fužinar — Konstruktor 2320 : 2447.

Veliko uspešneje je s prvenstvom v II. republiški ligi pričela Fužinarjeva moška ekipa. Na kegljišču na Ravnah so najprej premagali Proletarec iz Zagorja, nato pa v drugem kolu presenetili še z minimalno zmago nad Branikom v Mariboru. Miha Lesnik je bil z 857 podrtimi keglji najboljši v ekipi Fužinarja v uvodnem srečanju proti Proletarcu, v Mariboru pa sta se izkazala Ivo Mlakar z 889 keglji ter Rajko Podojsteršek z 886 keglji. Rezultata: Fužinar — Proletarec 4979 : 4952, Branik — Fužinar 5147 : 5151.

Seveda pa so lahko s štartom v novo prvenstvo nadvse zadovoljni tudi kegljavci Korotana s Prevalj, ki so novinci v drugi republiški ligi. Najprej so tesno izgubili v Zalcu, čez teden dni pa presenetljivo zmagali v Preboldu. Rezultata prvih dveh kol: Hmezd — Korotan 4991 : 4937, Tekstilna — Korotan 4980 : 5025. V prvem srečanju se je odlikoval Zagar z 874 keglji, v drugem pa T. Golob z 884 podrtimi keglji.

21. decembra lani so se kegljavci in kegljavke Fužinarja udeležili tradicionalnega turnirja v Mariboru, ki ga prireajo v počastitev dneva JLA. Med osemimi moškimi in prav toliko ženskimi ekipami je bila moška ekipa šesta, ženska pa sedma. Turnir je bil izjemno močan, zmagali pa sta ekipi ljubljanskega Gradisa in Tekstilac iz Zagreba. Lep uspeh je dosegla z osvojitvijo 4. mesta med kegljavkami Renata Gostenčnik (Fužinar), ki je podrla 411 kegljev.

Na prvenstvu železarne Ravne v kegljanju je v decembru nastopilo 90 tekmovalcev in tekmovalk. Pri moških je zmagal Janko Havle iz tozda Industrijski noži s 444 podrtimi keglji pred Marjanom Uršičem iz SGV 432 kegljev, tretji pa je bil Zvonko Franc iz ETS s 423 keglji. Med ženskami je zmagala Anica Hrovatič, Kontrola kakovosti, podrla je 199 kegljev.

ODBOJKA

Za nami je jesenski del prvenstva v obeh drugih zveznih ligah, kjer nastopata tudi vrsti Fužinarja. Fantje so prvenstvo sicer sklenili s porazom doma proti bivšemu prvotilgašu Jedinstvo/Interplet iz Brčkega, bilo je 1 : 3, toda v celoti so povsem izpolnili pričakovanja. Ob koncu prvenstva so bili dvakrat uspešni. Najprej so doma premagali Novi Zagreb s 3 : 1, čez teden dni pa so zmagali še na Reki 3 : 0. Po končanem jesenskem delu sta v vodstvu bivši prvotilgaški ekipi Modriča/Optima in Jedinstvo/Interplet s po 20 točkami, Fužinar pa je z 12 točkami na 5. mestu.

Zal bodo nastopali ravenški odbojkarji v nadaljevanju prvenstva malce oslabiljeni, saj sta ekipo zapustila Igor Filipančič in Boris Vidmajer.

Dekleta so prvenstvo v II. zvezni ligi sklenila s samimi zmagami. Po nekolikanih nepričakovanih porazu v Gradačcu, kjer so zaradi poškodb igralk nastopile močno oslabiljene, so nato v decembru zabeležile same zmage. Doma so premagale Kaštelo s 3 : 2 in v zadnjem kolu Demos iz Dervente 3 : 0, v gosteh pa Split 3 : 1. Tako so odbojkarice Fužinarja polsezono uspešno zaključile in se s 16 točkami uvrstile na drugo mesto, skupaj z ekipo Bleda. V vodstvu je sicer Ferijalac/Hemija iz Modriče, ki ima 18 točk, vendar ima eno več odigrano tekmo. Fužinarjeve odbojkarice imajo tako kljub slabim pogojem za vadbo realne možnosti, da osvojijo celo naslov prvakinja, kar bi jim omogočilo vrnitev v I. zvezno ligo.

Igralka Fužinarja Sergeja Lorber je uspešno zaigrala za slovensko mladinsko reprezentanco na tradicionalnem

turnirju republiških in pokrajinskih reprezentanc v Prilepu. Slovenska odbojarska vrsta je osvojila 1. mesto.

NAMIZNI TENIS

Ob dnevu republike je bil v Lazarevcu v Srbiji tradicionalni turnir republiških in pokrajinskih reprezentanc, kjer je ekipa Slovenije osvojila tretje mesto. Za slovensko reprezentanco je nastopal tudi republiški mladinski prvak Ravenčan Darko Jamšek, ki pa v finalnih obračunih ni izpolnil pričakovanj. Ekipno zmago so si priigrali mladinci BiH pred Vojvodino in Slovenijo.

V decembrski številki IF smo pisali o izjemno uspešnem štartu namiznoteniških igralcev Fužinarja v prvenstvu II. zvezne lige. Čeprav novinci v ligi, so varovanci trenerja Roberta Jamška nanizali v prvih štirih kolih same zmage. Nadaljevanje pa ni bilo tako uspešno, to pa je razumljivo, saj takšnih vrhunskih iger, kot so jih fantje prikazali v uvodnih srečanjih, pač ni mogoče ponavljati v nedogled. Sledili so torej porazi z veliko bolj izkušenimi ekipami. V Jajcu so izgubili s 4 : 5, dokaj tesno, Darko Jamšek je zmagal le enkrat, Samo Bezjak pa trikrat. Tudi na preostalih dveh gostovanjih so igralci Fužinarja ostali praznih rok. V Vitezu so doživeli visok poraz 1 : 8, edino točko je prispeval Emil Sirovina, v Veliki Gorici pa so izgubili še z Radnikom s 7 : 2; tu je obakrat zmagal Jamšek. V začetku januarja so odigrali še dve srečanju, in sicer z Lokomotivo iz Vinkovcev in z Metalcem iz Osijeka.

Na drugem selekcijskem turnirju pionirk, ki je bil 14. 12. v Ptuj, so igralke Fužinarja dosegle slabe uvrstitve. V I. skupini je bila Blanka Kovarčec 7., Andreja Placet pa 8., medtem ko je bila Elen Belaj v II. skupini 6. Pionirji so nastopili v Radljah, kjer se je Uroš Lesjak uvrstil v II. skupini na 8. mesto.

Ivo Mlakar

ERVIN SAGERNIK

Človeškemu življenju je smrt večna spremljevalka in mu določa kraj. Nekaterim je usojeno dolgo življenje, drugim pa je le skopo odmerjeno. Med te moramo z vso žalostjo šteti danes že pokojnega sodelavca Ervina. Leto 1985 bo ostalo v našem spominu kot leto, v katerem nas je smrt že štirikrat obiskala. Nismo še preboleli izgube sodelavcev, ko nas je presunila vest, da je prenehalo biti srce mlademu sodelavcu, staremu komaj 31 let.

Ervin se je pred 11 leti zaposlil v železarni, v tozdu SGV. Takrat je končal poklicno šolo in se izučil za strojnega ključavničarja. Najprej je delal kot ključavničar pri vzdrževanju Jeklarne, zaradi bolezni pa je bilo zanj to delo nevarno, zato je bil 1976. leta prestavljen na dela skladiščnika orodja. To delo je opravljal zelo vestno in marljivo. Velikokrat je bil zaradi svoje bolezni v duševni stiski, iz katere pa so mu najbližji sodelavci pomagali.

Materina smrt pred leti ga je še posebej prizadela, zato se je še bolj navezal na sodelavce pri delu in doma na očeta.

Dobro smo se razumeli, zato nas je njegova smrt toliko bolj prizadela.

Nismo se mu mogli zahvaliti za njegov delovni prispevek k funkciji vzdrževanja Železarne

Ravne, zato naj to storimo danes, ko se zadnjikrat poslavljamo od sodelavca in dobrega delovnega tovariša, prijatelja, ki ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

V imenu sodelavcev, vodstva tozda SGV in izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata izrekam očetu, bratu in drugim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Ervinu pa naj bo lahka koroška zemlja, ki bo pokrivala njegov mnogo prerani grob.

JOŽE VAVČE

Težko je sprejeti resnico, da sodelavca in prijatelja ni več med nami. To bridko resnico smo žal morali sprejeti v ponedeljek, 16. decembra, zjutraj takoj ob začetku izmene. Resnica je toliko bolj boleča, ker smo te poznali kot vestnega, marljivega in dobrega sodelavca.

Naš sodelavec Pepi se je zaposlil v Železarni Ravne leta 1951 v takratni mehanični delavnici. Nato je leta 1955 odšel na odsluženje vojaškega roka. Po vrnitvi se je leta 1958 ponovno zaposlil v mehanični delavnici — v oddelku orodjarne. V železarni je delal 31 let, kar pomeni več kot tričetrt delovne dobe za moža.

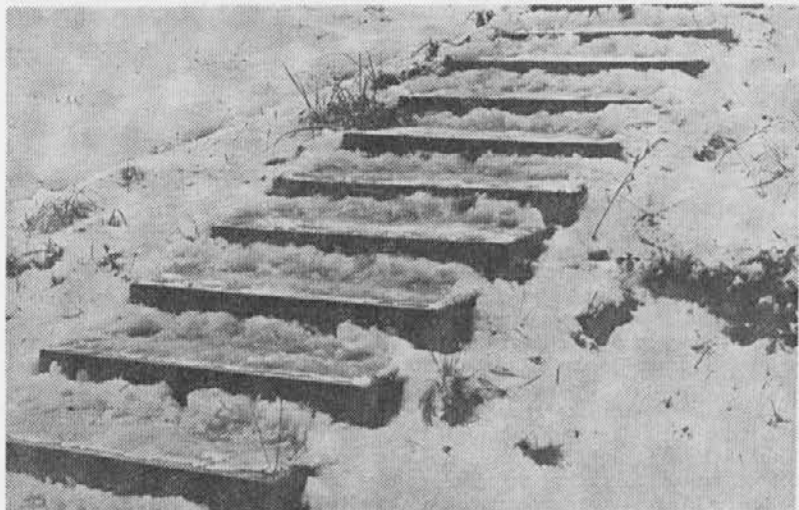
Prišel je z delom kot skoblar na šepingu, s svojim prizadevanjem in marljivostjo je napredoval vse do najbolj zahtevnih del na kopirnem rezkalnem stroju.

Dragi Pepi! Pogrešali bomo tvojo vedrino, ki nas je spremljala na naših sindikalnih akcijah in raznih športnih srečanjih, kakor tudi v sindikatu, kjer si bil dolgoletni član izvršnega odbora.

S svojim delom v tozdu Orodjarna si pokazal privrženost našemu kolektivu. Težko bo zapolniti praznino, ki je nastala. Hvala ti za vse!

V imenu IO OSS in vseh sodelavcev tozda Orodjarna izrekam iskreno sožalje svojcem in sorodnikom.

Sodelavci Orodjarne

Polzko

Kadrovska gibanja

od 21. 11. do 20. 12. 1985

20. decembra je bilo v železarni zaposlenih 6289 delavcev. V tem mesecu se je precej delavcev že vrnilo iz JLA, še več pa jih je odšlo na odsluženje JLA, zaradi česar se je število zaposlenih še nekoliko znižalo v primerjavi s preteklim mesecem.

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI

JEKLARNA — Miran Cehner, Peter Mlakar, NK delavca, Robert Bizjak, kmetovalec — vsi iz druge DO; Branko Plestenjak, gimnazijski maturant, Tešo Kovarčević, administrativni tehnik — prva zaposlitev; Danilo Tavčman, NK delavec, ponovna zaposlitev v ŽR.

JEKLOLIVARNA — Gorazd Črešnar, Ivan Anželak, gimnazijska maturanta — iz druge DO; Ivan Ogris, avtogeni rezalec — iz TOZD Energija; Alojz Čeh, obr. električar — iz TOZD ETS; Jakob Glavica, avtogeni rezalec — iz TOZD Jeklarna.

VALJARNA — Ivan Hudin, tesar, Stojadin Pavlovič, NK delavec — iz druge DO.

KOVAČNICA — Marijan Grile, kovač — iz JLA.

STROJI IN DELI — Srečko Lipovnik, strugar — iz JLA; Jakob Kurmanšek, Ivanka Zakeršnik, oba žerjavovodja — premeščena iz TOZD Pnevmatični stroji.

INDUSTRIJSKI NOŽI — Vlado Merkač, ključavničar — iz JLA; Mirko Ozmec, NK delavec — iz druge DO; Ivan Šimon, voznik viličarja — iz TOZD Jeklarna.

PNEVMATICNI STROJI — Mirko Ravlan, ključavničar; Marijan Polovšek, rezkalec — iz JLA.

ETS — Andrej Stanta, obr. električar — iz JLA.

SGV — Ljudmila Novak, NK delavka — iz druge DO; Fanika Volmajer, črkoslikarka — pripravnica; Igor Klančnik, gradbeni tehnik — prva zaposlitev; Roman Rogelšek, ključavničar — iz druge DO; Marjan Lah, ključavničar — premeščen iz DO TSD.

TRANSPORT — Marijan Šavc, voznik traktorja — iz TOZD Jeklarna.

TRO — Martin Štruc, strojni tehnik — pripravnik.

RPT — Darja Gostenčnik, NK delavka — prva zaposlitev; Bojan Leš, inž. strojništva — pripravnik.

KONTROLA KAKOVOSTI — Miroslav Gerdej, kontrolor — iz TOZD Stroji in deli; Anton Brusnik, ljučavničar, Andrej Vute, rezkalec — iz DO TSD.

DRUŽBENI STANDARD — Renata Haber, NK delavka — prva zaposlitev; Janez Gostenčnik, NK delavec, Mira Vidovič, NK delavka, Danica Ristič, kuharica — iz druge DO; Vinko Čevnik, natak — iz TOZD Jeklarnivarna.

DO TSD — Janko-John Kušej, NK delavec — prva zaposlitev; Zdravko Šturbaj, monter — iz druge DO; Vilijem Ridl, strojni tehnik — iz JLA.

DELOVNO RAZMERJE JE PRENEHALO

JEKLARNA — Štefan Mori, pomočnik topilca EPŽ — invalidsko upokojen; Franc Varšnik, ponovčar VF peči — sporazumno; Mirko Oder, strojničar — v JLA; Edvard Dražnik, pripravljalec za litje — samovoljno; Marjan Šavc, voznik traktorja — premeščen v Transport; Jakob Glavica, avtogeni rezalec — premeščen v Jeklarnivarno; Ivan Šimon, voznik viličarja — premeščen v Industrijske nože.

JEKLOLIVARNA — Jože Mori, brusilec — invalidsko upokojen; Janez Vajde, pomočnik žarilca, Branko Rotovnik, izdelovalec mask, Milan Štalekar, kovnostrugar, Marjan Topolovec, modelni mizar — vsi v JLA; Vinko Čevnik, delavec na torni žagi — premeščen v Družbeni standard.

VALJARNA — Slavko Martič, transportni delavec, Dušan Kramer, valjavec — v JLA; Niko Stipič, transportni delavec — izključen.

KOVAČNICA — Dominik Čerenak, krčilec — invalidsko upokojen.

ORODJARNA — Aleksander Obreza, rezkalec — sporazumno;

Kristal

Janez Kontrec, rezkalec — v JLA; Jožef Vavče, rezkalec — umrl; Maks Zbičajnik, rezkalec — samovoljno.

STROJI IN DELI — Silvo Močilnik, strugar — v JLA; Marjeta Paradiž, pripravnica — po tek delovnega razmerja za določen čas; Miroslav Gerdej, kontrolor — premeščen v Kontrolo kakovosti.

INDUSTRIJSKI NOŽI — Milan Mravljak, rezkalec, Marko Vravnik, transportni delavec — v JLA; Edvard Dražnik, žagar — premeščen v Jeklarno.

PNEVMATICNI STROJI — Terezija Kuzma, strugarka — invalidsko upokojena; Milan Mlinšek, Miran Pečnik, strugarja — v JLA; Jakob Kurmanšek, Ivanka Zakeršnik, žerjavovodja — premeščena v Stroje in dele.

ENERGIJA — Edvard Medvešek, Srečko Šapek, ključavničarja — v JLA; Ivan Ogris, avtogeni rezalec — premeščen v Jeklarnivarno.

ETS — Vlado Negovec, instrumentar — invalidsko upokojen; Alojz Čeh, obr. električar — premeščen v Jeklarnivarno.

SGV — Marko Tretjak, Branko Štern, Janez Verhovnik, vsi ključavničarji — v JLA; Ervin Sagernik, skladiščnik orodja — umrl.

TRO — Peter Svetina, kontrolor — invalidsko upokojen.

KOMERCIALA — Bojan Knap, pomožni delavec — izključen.

RPT — Alojz Franc, žagar — invalidsko upokojen; Rok Kolar, dipl. inž. strojništva — v JLA; Aleksander Jug, magister ekonomije — sporazumno.

DRUŽBENI STANDARD — Martin Domajnko, natak, Marjan Borštner, obračunar — po tek delovnega razmerja za določen čas; Marija Ledinek, čistilka — izključena.

DO TSD — Stane Šipek, ključavničar — sporazumno; Klemen Maklin, strugar — v JLA; Marjan Lah, lanser — premeščen v SGV; Anton Brusnik, monter, Andrej Vute, rezkalec — premeščena v Kontrolo kakovosti.

Kadrovska služba

RESNICE

Denar v žepu, hudič v srcu.

...

Nevednost je vedno pripravljena, da občuduje samo sebe.

...

Največja zmaga je zmaga nad samim seboj.

...

Ljubezen je nema, samo poezija lahko govori v njenem imenu,

RAZPIS TEKMOVANJA ZA ZNAČKO KOROŠKA GRČA V LETU 1986

Strokovni svet za športno rekreacijo pri Zvezi telesno-kulturnih organizacij občine Ravne na Koroškem razpisuje tekmovanje za značko KOROŠKA GRČA v občini Ravne v letu 1986. V akcijo se lahko vključijo moški in ženske nad 20 let starosti. Za osvojitve značke KOROŠKA GRČA morate dokazati primerno vzdržljivost v 5 različnih aktivnostih, in sicer v smučarskem teku, hoji, plavanju, kolesarjenju in teku.

Podrobne naloge

1. **SMUČARSKI TEK:** moški 12 km, ženske 5 km.

Udeležiti se morate teka na smučeh Po poteh XIV. divizije, ki bo v nedeljo, 2. februarja 1986, ob 10. uri v KOTLJAH.

Moški najmanj 12 km, ženske 5 km. V izjemnem primeru velja udeležba tudi na drugem smučarskem maratonu.

2. **TRIMSKA HOJA:** najmanj 12 km hoje.

Velja organiziran planinski pohod okrog Uršlje gore meseca maja, ki ga organizira Planinsko društvo Ravne

ali organiziran pohod na Uršljo goro, Peco in Raduho ter izjemoma drugo planino nad 2000 m n. v.

3. **TRIMSKO KOLESARJENJE:** — 40 km.

Velja udeležba na TRIMSKI akciji meseca maja ali udeležba na kolesarjenju po sosednjih obmejnih občinah. Izjemoma velja udeležba tudi na kakem drugem kolesarskem maratonu.

4. **TRIMSKO PLAVANJE:** — najmanj 500 m.

Preplavati je treba Ivarčko jezero na organizirani akciji julija ali avgusta. Izjemoma je možno opravljati preizkus naknadno tudi v zimskem bazenu na Ravnah ali na kakšni drugi organizirani plavalni akciji.

5. **TRIMSKI TEK:** — moški in ženske — 10 km ali 7 km.

Velja udeležba na MARATONU KRALJA MATJAŽA avgusta v Črni, trimski tek 10—7 km. Izjemoma velja tudi udeležba na občinskem jesenskem krosu konec septembra na Ravnah ali na kaki drugi organizirani tekaški akciji, ki ni krajša od 7 km.

Za vse akcije bodo udeleženci prej pisno obveščeni!

ROK PRIJAVE

Za akcijo KOROŠKA GRČA se lahko prijavite najkasneje do petka, 17. januarja 1986 na Zvezo telesno-kulturnih organizacij občine Ravne na Koroškem, Ob Suhi 19 (telefon: 861-336).

PRIJAVA MORA VSEBOVATI — PRIIMEK IN IME, TOČEN NASLOV, STAROST, SPOL.

Vsak prijavitelj bo dobil TEKMOVALNI KARTON, v katerega bo vpisoval in potrjeval opravljene naloge. Izpolnjeni karton morate oddati najkasneje do 15. novembra 1986 na ZTKO občine Ravne, ki vam bo značke in plakete ob primerni slovesnosti podelila.

Vsem, ki se želijo vključiti v to akcijo, priporočamo, da polagoma vadi-

jo prek celega leta, da bodo na posameznih preizkusih lahko dokazali primerno vzdržljivost.

Udeležencem akcije KOROŠKA GRČA, ki so v letu 1985 opravili vse naloge in so oddali izpolnjeni tekmovalni karton na ZTKO občine Ravne, bomo podelili značke, kolajne in športne majice na športnem plesu, ki bo predvidoma v petek, 17. januarja 1986, v hotelu Merx na Ravnah.

Udeleženci, ki bodo trikrat zaporedoma sodelovali v akciji KOROŠKA GRČA, bodo konec leta 1986 prejeli še POSEBNO PRIZNANJE.

Albert Hojnik

40-LETNICA ZDRUŽENIH NARODOV

Ob 40-letnici združenih narodov je izdala Skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno poštno znamko za 70,00 dinarjev.

Konferenca združenih narodov o mednarodnem organiziranju je bila v San Franciscu od 25. aprila do 26. junija 1945. Na njej so bili navzoči predstavniki 50 držav, ki so ob tej priložnosti izdali ustanovno listino združenih narodov.

Uvod ustanovne listine se začne z besedami: »Mi, narodi združenih narodov...«. Ta listina priporoča, naj narodi živijo v medsebojnem miru, naj se združijo zaradi ohranitve miru in varnosti in naj se ne uporabljajo oborožena sila, razen če gre za splošni interes.

Na znamki je okrajšava »UN«, čez katero je natisnjena mavrica, besedilo »ZN za boljši svet« in v zgornjem levem kotu emblema ZN z oznako 40-letnice. Znamko je oblikoval Dimitrije Čudov, natisnil pa jo je Zavod za izdelavo bankovcev v Beogradu. V prodajo je prišla 26. junija v polah po 25.

30-LETNICA MEDNARODNE EVROPSKE DONAVSKE REGATE

Ob 30-letnici mednarodne evropske donavske regate — TID izdaja Skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno poštno znamko in blok za 70,00 in 100,00 dinarjev.

Mednarodna donavska veslaška regata — TID (Tour international Danubien) se začne 29. junija v Ingol-

stadtu (ZR Nemčija) in konča 1. septembra v Sillstvi (LR Bolgarija). Pot, na kateri je regata, je najdaljša na svetu, dolga je 2082 km.

To športno-rekreacijsko turistično regato organizirajo podonavske države: ZR Nemčija, Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska, Jugoslavija in Bolgarija, njen namen pa je medsebojno seznanjanje udeležencev ter njihovo seznanjanje s kulturami, naravnimi lepotami in nacionalnimi značilnostmi držav, skozi katere gre regata.

Likovna obdelava znamk je delo Dimitrija Čudova, natisnilo pa jih je tiskarsko podjetje »Forum« v Novem Sadu v tehniki večbarvnega ofseta v polah po 8. V osrednjem delu je vlneta s simbolom 30-letnice regate in ustrezno besedilo. Znamke so prišle v prodajo 28. junija.

f. u.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem tozda RPT za lepa darila, ki mi bodo v trajen spomin.

Vsem želim še veliko delovnih uspehov pri delu, predvsem pa obilo zdravja.

Bernard Jovan

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, žene, sestre in babice **Ane Ferš** se najiskrenejše zahvaljujemo sodelavkam Delovne skupnosti za računovodstvo, sodelavcem livarne težkih ulitkov in modelne mizarne, vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tovarišu Poriju in gospodu župniku za poslovilne besede, pevcem Društva upokojencev Prevalje in Pihalnemu orkestru ravenskih železarjev za žalostinke.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega **Lipija Koniča** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ustno ali pisno izrazili sožalje, ga zasuli s cvetjem in se posvili od njega ter nam kakorkoli pomagali.

Hvala NK Korotan, govornikom, pevcem in godbi ter tov. Kavtičniku za Tišino.

Vsi njegovi

Izdaja delavski svet Zelenice Ravne kot mesečnik v nakladi 6500 izvodov. Ureja uredniški odbor: Jože Grušen, Ivica Klančnik, Marjan Kolar, Franjo Miklavc, Vladimir Novinšek.

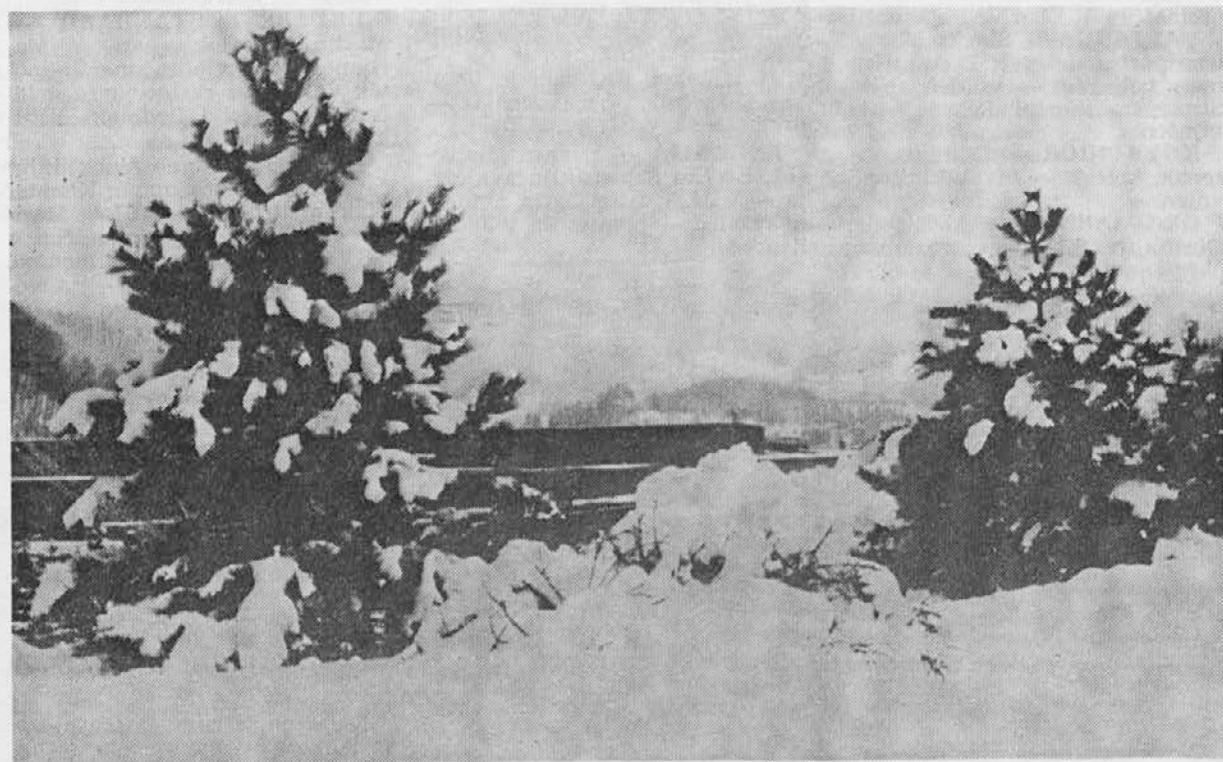
Uredništvo: glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar, novinarka Helena Merkač in Mojca Potočnik, tajnica Jelka Jamšek.

Telefon: 861 131, int. 304.

Tiska: CGP Večer, Maribor.

Glasilo je po 7. točki 1. odst. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72 in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka.

Fotografije za to številko so prispevali: S. Jaš, H. Merkač, M. Potočnik, Z. Strgar in kadrovska služba.

Naše zimsko zelenje